

SOCIALDIREKTØRFORUM

D. 2/5-2018

Børnehus SYD

BØRNEHUS SYD

Lovgrundlag:

”Børnehuse efter servicelovens § 50 a, skal bidrage til den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 i sager, hvor der er mistanke eller viden om, at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb, og hvor det er relevant for kommunen at inddrage sygehusvæsenet eller politiet. Det er således fortsat kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges handlekommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet i sager, hvor børnehusene benyttes.”

Målgruppe:

Børn og unge i alderen 0 til og med 17 år som har været udsat for seksuelle overgreb og/eller fysisk vold, eller hvor der er mistanke herom

Børnehus Syd – et højspecialiseret tværsektorielt hus

Samarbejde ml. kommune, politi og sygehusvæsenet omkring koordination og kvalitetssikring af indsatsen

BØRNEHUS SYD – DRIFT

Forventede driftsomkostninger i 2018

12.800.000

Finansiering fordelt mellem de 22 kommuner
40% takst og 60% objektiv (antal 0-17 årige)

Børnehus	Takst 2017 - pr. forløb	Takst 2018 - pr- forløb
Midt	11.888	12.089
Nord	9.813	12.267
Syd	11.966	11.910
Hovedstaden	12.398	12.852
Sjælland	13.518	12.526

BØRNEHUS SYD – DRIFT

Børnehus Syd - aktiviteter

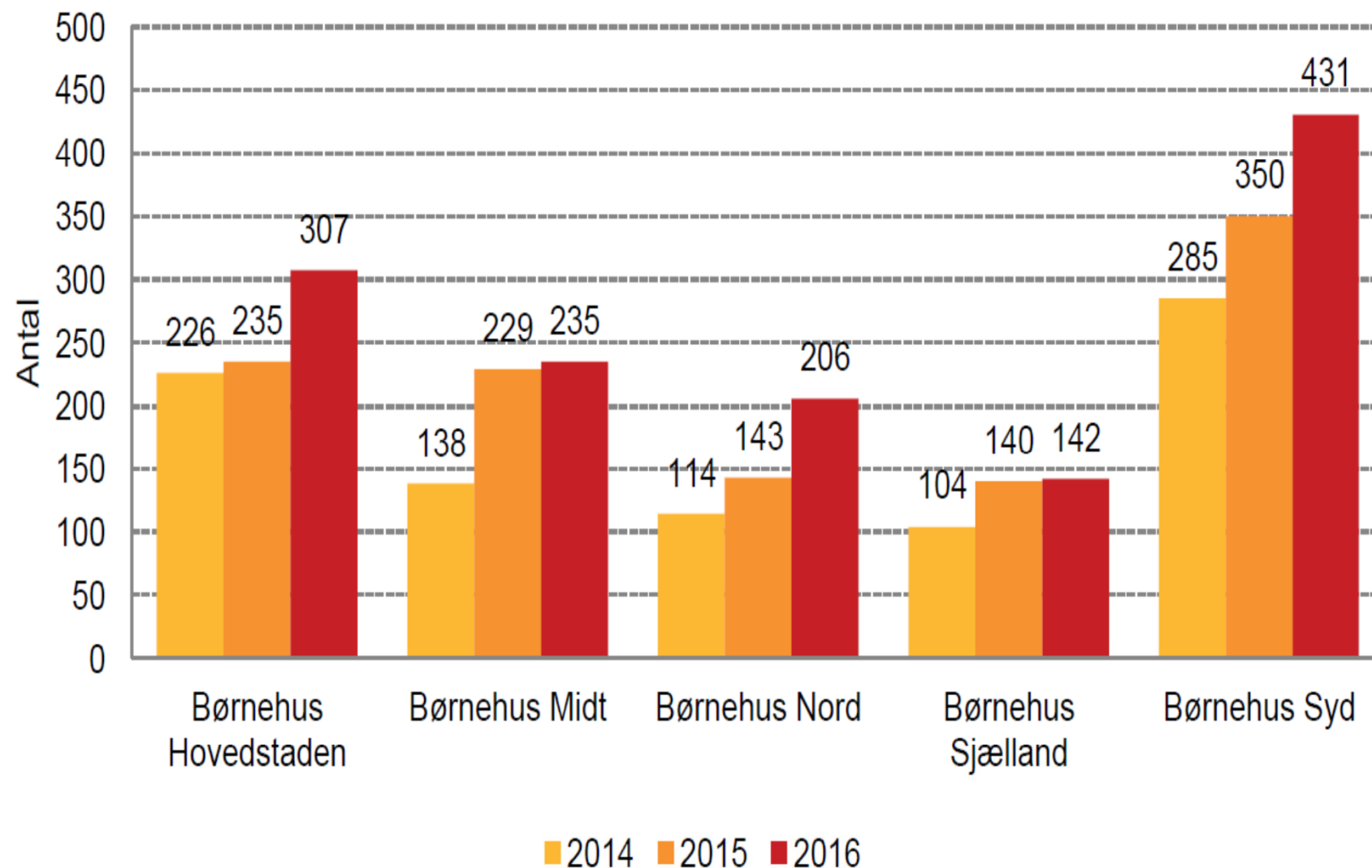
2014 Børnehussager 285 (afsluttede sager - årsrapport 2015)

2015 Børnehussager 350 (afsluttede sager - årsrapport 2015)

2016 Børnehussager 431 (afsluttede sager - årsrapport 2016)

2017 Børnehussager 467 (indkommet sager i 2017)

3.1. Børnehussager fordelt på børnehus og år

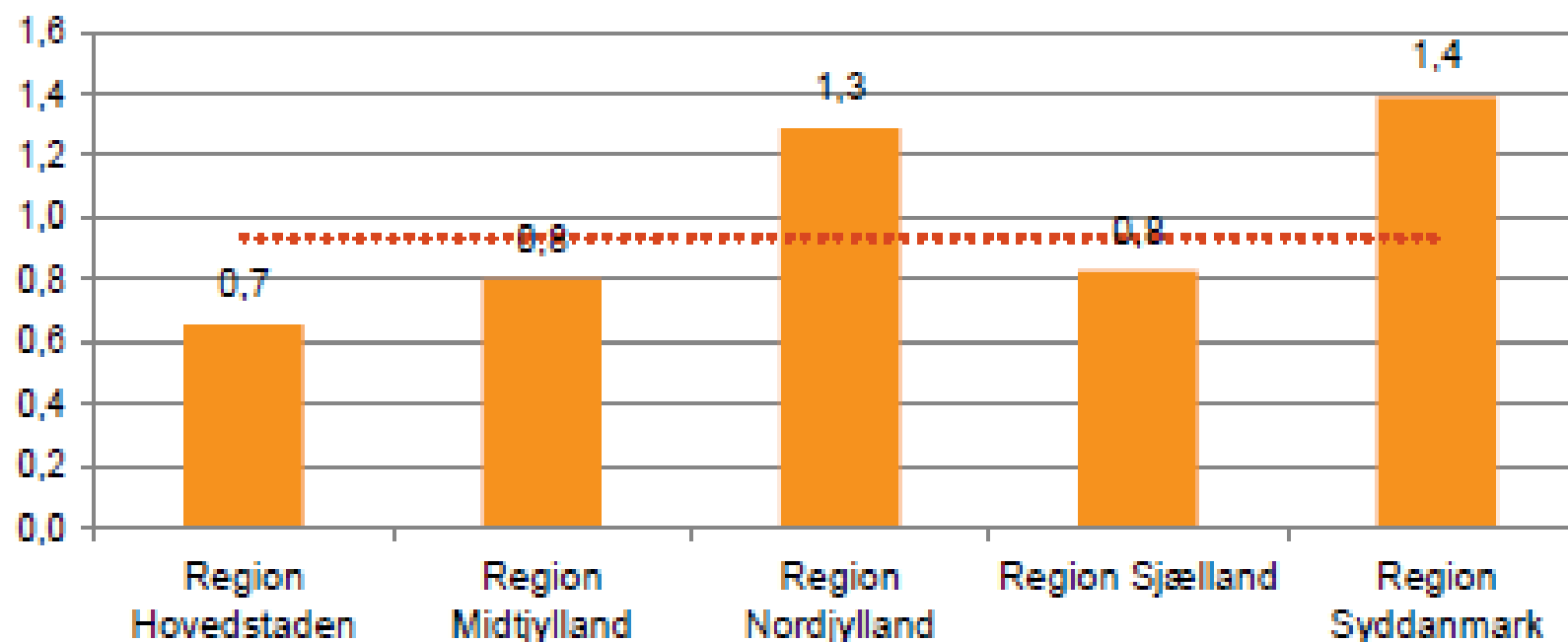

N= 867 børnehussager afsluttet i 2014, 1.097 børnehussager afsluttet i 2015 og 1.321 børnehussager afsluttet i 2016. Årsstatistik om de danske børnehuse, Socialstyrelsen 2017.

BØRNEHUS SYD – SAGER PR. 1000 BØRN

I 2017 er tallet for Region Syddanmark 1,7

2.5. Børnehussager pr. 1.000 børn i regionen

KOMMUNERNE BRUG AF BH SYD 2017

EDIT: [Under præsentationen den 2. maj blev vist slide med kommunernes brug af Børnehus Syd i 2017 angivet ved Kommune 1, Kommune 2, Kommune 3 osv. Børnehus Syd vil tage på kommunerunde i de syddanske kommuner, og vil i den forbindelse medtage de konkrete tal for hver kommune med henblik på en fælles drøftelse].

ANKESTYRELSEN UNDERSØGELSE AF KOMMUNERNES BRUG AF BØRNEHUSENE

Hovedkonklusioner

Der iværksættes de mest optimale tilbud til børn/unge når:

- der har været et tæt samarbejde og en tidlig og hyppig kontakt med Børnehusene - og hvor kommunen under hele forløbet gør brug af Børnehusets ekspertise og indsigt
- I sager hvor kommunen gør relevant brug af de indsatser der tilbydes af Børnehusene
- når kommunen følger Børnehusets anbefalinger i det afsluttende notat
- når fokus holdes på barnet

BØRNS OPLEVELSER AF AT KOMME I BØRNEHUSET

Effektmåling – foreløbige resultat (inspireret af FIT)

	Gennemsnit på en skala fra 1-10, hvor 1 er meget dårligt og 10 er meget godt
Hvor godt synes du, Børnehuset er lavet til børn?	9,04
Hvor godt har det været for dig at tale og lege her i Børnehuset?	8,96
Hvordan synes du hjælpen har været her i Børnehuset?	8,76

Er der noget du gerne vil fortælle os?

- synes I ligger meget vægt på, hvordan børn har det
- det var sjovt at være her
- jeg synes det er godt, at I tager jer tid til at snakke med børn
- Anne er verdens bedste fortæller
- Der mangler nyt legetøj der ikke er fyldt med sand. Fede biler at lege med

BØRNENES OPLEVELSER

BØRNEHUS SYD — OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Opmærksomhed i forhold til kommunerne og brugen af Børnehus Syd

Der videoafhøres rigtig mange børn med mistanke om overgreb, uden sagen sendes ind som en børnehussag (37%) = barnet får ikke mulighed for at blive udredt i Børnehuset

Kommunerne anvender Børnehuset meget forskelligt ift. udredning. Det giver ulige vilkår for børnene

Fortsat fokus på at bevare og udvikle det gode samarbejde ml. Børnehuset og kommunerne

BØRNEHUS SYD

Spørgsmål?

Kommentarer?

Samråd og Tilsyn

Årsrapport 2017

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det kriminalpræventive tilsyn

Januar 2018

Region Syddanmark

1. Indledning	3
2. Samrådets medlemmer ved udgangen af 2017	3
3. Samrådets kompetence.....	4
4. Samrådet og Det kriminalpræventive tilsyn i 2017	4
5. Foranstaltninger mv. i 2017	6
6. Anvendelsen af Samrådets udtalelser	8
7. Økonomi	8
8. Studietur mv.....	9
9. Afsluttende bemærkninger.....	9

1. Indledning

Alle kommunerne i Syddanmark har sammen med regionen nedsat et Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere. Samrådet udtaler sig vejledende om sanktionsformer og retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere til politi og statsadvokaturer. Samarbejdet har fungeret siden 2007.

Regionen organiserer og udfører derudover det kriminalpræventive tilsyn med udviklingshæmmede med dom på vegne af kommunerne i Region Syddanmark, med undtagelse af Vejle og Faaborg-Midtfyn, der som udgangspunkt selv fører det kriminalpræventive tilsyn. Tilsynet har til formål at sikre, at den domfældte overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet, samt sætte en positiv udvikling i gang. Der er aftalt retningslinjer for tilsynets tilrettelæggelse, gennemførelse samt samarbejdsformen med kommunerne.

Der har også i 2017 været et fælles Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere og et fælles tilsyn for målgruppen administreret i regionalt regi.

Overordnet vurdering af 2017:

Der ses igen en stigning i såvel antal sager forelagt Samrådet som antal domfældte i tilsyn.

Samarbejdet med kommuner, politi, statsadvokaturer og botilbud har efter sekretariatets vurdering også i 2017 været fuldt tilfredsstillende for Samrådets og de tilsynsførendes arbejde.

Hjemmeside:

På Samrådets hjemmeside: www.samraadsyddanmark.dk findes vedtægt for Samrådet, årsrapporter, tilsynsnotat, navnelister, mødedatoer, tidsfrister for anmodninger til og svar fra Samrådet, takster mv.

2. Samrådets medlemmer ved udgangen af 2017

- Anette Løwert, psykiater, Vejle Sygehus
- Lone Hjerrild Møller, psykolog, Børne- og Ungdomspsykiatri Odense - Universitetsfunktion
- Bodil Nissen, myndighedschef, Esbjerg Kommune
- Ib Olander Andersen, enhedschef, Kriminalforsorgen
- Jens Monrad, socialfaglig konsulent, Specialcenter for Voksne med Handicap, afd. Østruplund
- Anne-Grethe Westh (næstformand), socialfaglig konsulent, Region Syddanmark
- Lea Friberg (formand), jurist, Region Syddanmark

Elisabeth Høltzermann er sekretær for Samrådet, Region Syddanmark

3. Samrådets kompetence

Samrådets opgave er uændret at afgive vejledende udtalelser til anklagemyndighederne om retsfølger over for udviklingshæmmede lovovertrædere.

Ved nye sigtelser udtaler Samrådet sig om, hvorvidt sigtede tilhører målgruppen samt hvilken foranstaltning, samt evt. vilkår, der vurderes at være mest hensigtsmæssig i forhold til at minimere risikoen for ny kriminalitet. I forbindelse med ophør af en eventuel længstetid og ved den årlige opfølgning udtaler Samrådet sig om, hvorvidt en idømt foranstaltning bør opretholdes, ændres (lempes/skærpes) eller ophæves. Endvidere foretages en vurdering af den praktiske mulighed for fuldbyrdelse af domme til målgruppen, herunder anbringelses- og sikkerhedsmæssige problemer.

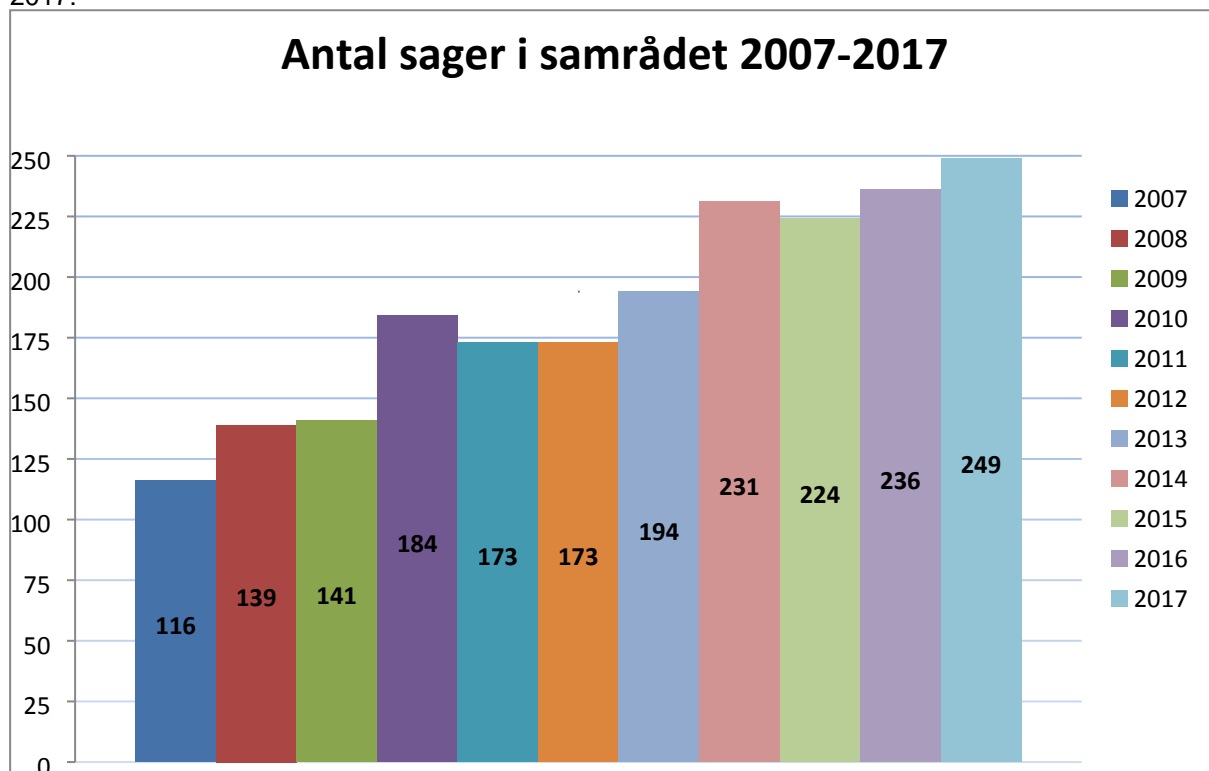
Herudover har formanden rent praktisk en vejledningsfunktion på området over for relevante parter.

4. Samrådet og Det kriminalpræventive tilsyn i 2017

Samråd:

Der afholdes møde i Samrådet hver måned undtagen i juli. I 2017 har der således været 11 møder.

Diagrammet viser antallet af sager som Samrådet har behandlet pr. år i perioden 2007 (opstartsår) til 2017:

Hertil kommer drøftelse af f.eks. domme og andre afgørelser af betydning for Samrådets arbejde.

Antallet af samrådsbehandlede sager er større end antal domfældte. Forskellen skyldes bl.a., at der er borgere, der afventer dom, og borgere, der får ophævet sin dom. Der er også tilfælde, hvor en sag bliver behandlet i Samrådet flere gange i løbet af et år f.eks. både som årlig opfølgning og som følge af ny kriminalitet.

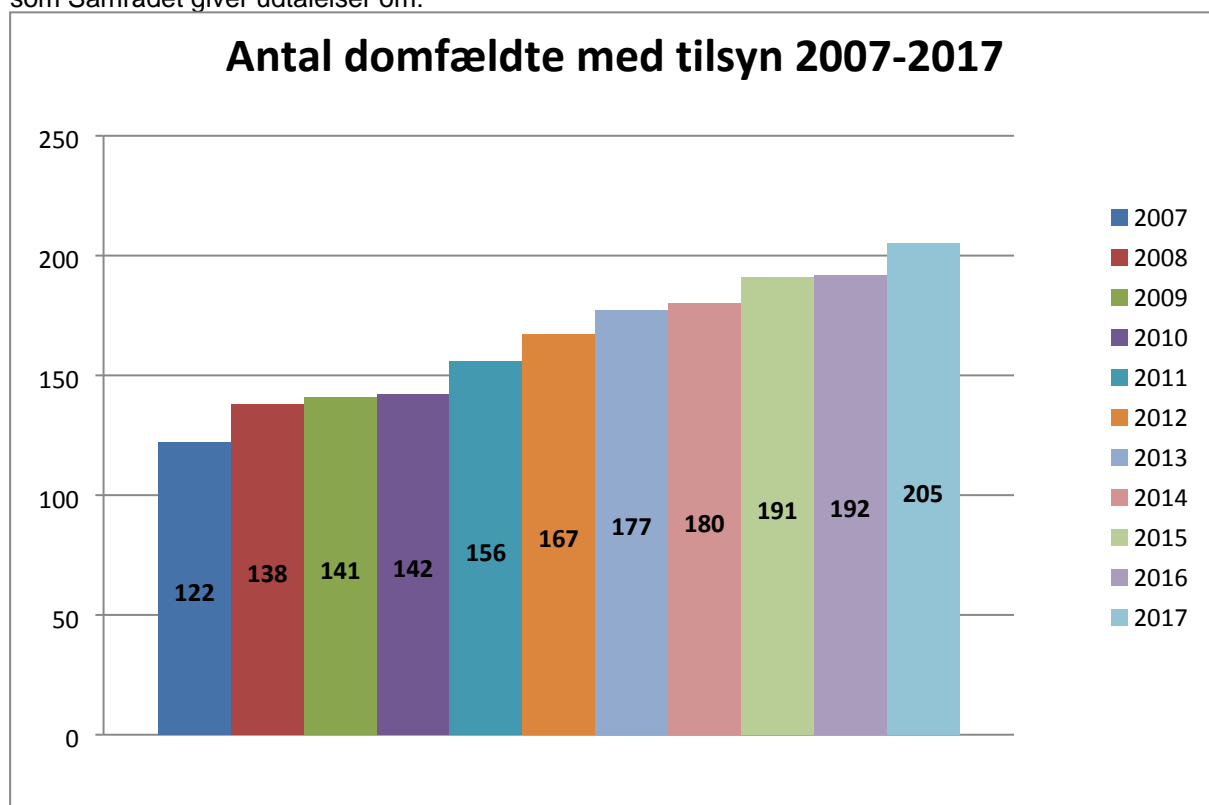
Der skal hvert år følges op på en idømt foranstaltning, så et stigende antal domfældte i tilsyn vil typisk resultere i et stigende antal sager, der skal behandles i Samrådet. Derimod vil en stigning i antal samrådssager ikke nødvendigvis straks medføre en stigning i antal borgere, der er undergivet et kriminalpræventivt tilsyn. Det skyldes, at der typisk går op til flere måneder fra Samrådets udtalelse, til der falder dom, ligesom der vil være borgere, der bliver frifundet eller idømmes almindelig straf, fordi de falder (lige) uden for Samrådets målgruppe. Det kan i den forbindelse oplyses, at der i skrivende stund er 48 borgere, hvor sagen har været behandlet i Samrådet, men hvor der endnu ikke er faldet dom.

I 2017 har Samrådet behandlet 249 sager. Sagerne fordeler sig på 41 helt nye sager (2016: 57), 29 sager med ny kriminalitet i en eksisterende sag (2016: 21) og 179 opfølgningssager (2016: 158). I flere år har der været en stigning i antal helt nye sager, der forelægges Samrådet, hvorimod der i 2017 ses et fald på 28 %. Samlet set er der dog fortsat en stigning i antal sager, der forelægges Samrådet. I 2017 har stigningen været på ca. 6 %.

Der ses stadig en tendens til, at der forelægges flere sager for Samrådet vedrørende borgere med et funktionsniveau lige over grænsen til mental retardering, hvor nogle ud fra en samlet vurdering kan ligestilles med lettere mentalt retarderede, mens andre vurderes ikke at tilhøre målgruppen.

Tilsyn:

Diagrammet viser status for antal domfældte, der pr. 31. december føres tilsyn med i Syddanmark, og som Samrådet giver udtalelser om:

Pr. 31. december 2017 var der i alt 205 personer med dom (2016: 192), heraf 190 borgere med dom under det fælleskommunale tilsyn (2016: 178) og 15 borgere under tilsyn af Vejle og Faaborg-Midtfyns kommuner (2016:14). Det har således været en stigning på ca. 7 %. Det vurderes at stigningen er et udtryk for, at de seneste års stigende antal sager i Samrådet nu har været igennem retssystemet og har resulteret i flere foranstaltningsdomme.

I årets løb har i alt 234 forskellige borgere været undergivet et kriminalpræventivt tilsyn.

Det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn foretages af tre tilsynsførende på fuldtid, og en tilsynsførende på 15 timer om ugen. Der er fortsat 6-7 møder om året mellem tilsynsførende og samrådssekretariatet for at sikre erfaringsudveksling, et ensartet tilsyn, kvalitet i udtalelser mv. I forbindelse med statsadvokatens årlige opfølgning indhenter Samrådet en udtalelse hos de tilsynsførende, som danner grundlag for Samrådets anbefaling.

Siden 2009 har de tilsynsførende udarbejdet tilsynsplaner for borgere, der får en foranstaltning. Tilsynsplanen er en kort systematisk beskrivelse af den person, der skal føres tilsyn med. Planen sendes til borgerens kommune inden for tre uger, efter tilsynsførende har modtaget tilsynsopgaven. På baggrund af planen og kommunens øvrige viden om borgeren kan kommunen udarbejde en handleplan.

5. Foranstaltninger mv. i 2017

Pr. 31. december 2017 fordelte de 205 domfældte sig således i forhold til foranstaltningstype:

- 28 personer (2016: 22 personer og 2015: 23 personer) med dom til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde. (*Foranstaltningstype 5*).

Der er typisk tale om førstegangs ildspåsættelse af mindre farlighed, mindre alvorlig vold, trusler, tyverier, færdselsforseelser, mindre hærværk og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- 139 personer (2016: 133 personer og 2015: 131 personer) med dom til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Foranstaltningstype 4*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse af skure, skoler, eller eget værelse, seksuelle overgreb over for børn, søskende og voksne, herunder voldtægt og blufærdighedskrænkelser, vold, mange forskellige kriminelle forhold, gentagne tyverier, røveri, trusler med knive eller lignende, besiddelse af børnepornografi, stoffer eller våben og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- 17 personer (2016: 19 personer og 2015: 21 personer) med dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Foranstaltningstype 3*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse af stor farlighed, meget grove voldstildfælde, der typisk også indebærer frihedsberøvelse, røveri og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- 16 personer (2016: 13 personer og 2015: 12 personer) med dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, således at domfældte efter bestemmelse fra

kommunen kan overføres til sikret afdeling. (*Foranstaltningstype 2*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse kobimeret med meget grov vold, mange brandstiftelser, hyppigt gentaget vold udført på mange måder, f.eks., med spark, slag mv., seksuelle overgreb i gentagelsestilfælde, røveri med skydevåben og lempelse af en foranstaltning for drab.

- 4 personer (2016: 4 personer og 2015: 3 personer) med dom til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Foranstaltningstype 1*).

Der er typisk tale om drab, brandstiftelse eller meget grov vold.

- 1 person med dom til tilsyn af kommunen således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i sikret institution for personer med vidtgående psykiske handicap, hvilket er en helt usædvanlig foranstaltningskonstruktion.

Nogle af dommene ((ca. 25 %) og typisk ved tilsyn samt tilsyn med mulighed for anbringelse) er suppleret med særlige vilkår som f.eks.:

Psykiatrisk behandling (bredt)
Sexologisk behandling
Behandling mod misbrug af stoffer
Behandling mod alkoholmisbrug
Behandling mod patologisk spillelidenskab
Forbud mod ophold, hvor der er børn u/18 år

Vilkår anvendes typisk efter tilsynsmyndighedens vurdering. Tilsynet har ingen magtbeføjelser i forhold til vilkår, som må søges gennemført med motivering.

Kriminalitet (hovedforbrydelsen) blandt de 205 domfældte (de 192 i 2016 er sat i parentes):

2 (2)	manddrab
19 (24)	brandstiftelse
4 (4)	seksuel omgang/anden kønslig omgang/overgreb/krænkelse mod mindreårig
2 (2)	seksuel/anden kønslig omgang med mindreårige søskende
3 (3)	seksuelt overgreb/anden kønslig omgang/krænkelse/voldtægt/forsøg på voldtægt
4 (4)	blufærdighedskrænkelse
38 (38)	vold, vold af særlig farlig karakter og uagtsomt manddrab
71 (57)	vold/trusler om vold mod medarbejder
7 (7)	trusler
16 (13)	røveri
26 (28)	tyveri, brugstyveri, bedrageri, dokumentfalsk, hæleri m.v.
5 (5)	overtrædelse af færdselsloven
1 (1)	besiddelse af børnepornografi
5 (3)	besiddelse af euforiserende stoffer
0 (0)	hærværk
1 (1)	besiddelse af våben
1 (0)	andet

Der er ikke sjældent tale om blandingskriminalitet, hvor der i samme sag er flere kriminelle forhold af forskellige typer. Ovenstående kategorisering af hovedforbrydelsen indeholder således en vis subjektiv afvejning af hvilken kriminalitet, der er grovest. Således er det i tilfælde af vold, hvor der både er tale om vold mod medarbejdere og mod andre, og hvor det ikke er indlysende, hvem der har været udsat for den hårdeste vold, statistisk valgt at lade hovedforbrydelsen tælle med som vold mod medarbejdere.

Ændringer i fordelingen på kriminalitetstyper kan bl.a. forklares ved, at der er personer, hvor dommen er ophævet eller udløbet, at der er kommet nye personer med dom, samt at der er allerede domfældte, der er blevet dømt for en anden type kriminalitet.

Langt den største andel af hovedkriminaliteten vedrører fortsat voldskriminalitet, herunder særligt vold/trussel om vold mod medarbejdere, som er steget med ca. 25 %. Hovedparten af disse medarbejdere er ansatte på botilbud, men der kan også være tale om hjemmevejledere, kommunale sagsbehandlere, betjente mv. En forklaring på den store andel kan være, at der generelt synes at være en tendens til, at flere voldsepisoder anmeldes, samt at botilbud i højere grad karakteriserer episoder med udadrettet adfærd som vold mod medarbejder.

6. Anvendelsen af Samrådets udtalelser

Samrådet afgiver udtalelse til statsadvokaterne og anklagemyndighederne. Samrådets sekretariat kan konstatere, at der er en høj grad af overensstemmelse mellem Samrådets udtalelser og modtagernes vurderinger. Hvis der er forskelle, er der typisk tale om sager, der ligger lige på grænsen mellem to foranstaltningsmuligheder, eller at en anbefaling om et vilkår ikke bliver fulgt.

Samrådets anbefalinger samt tilsynsførendes udtalelse indgår i væsentlig grad som grundlag for rettens afgørelse og ses ofte citeret i kendelser og domme.

7. Økonomi

Samråd:

I 2017 var udgiften til Samrådet abonnementsfinansieret med 0,82 kr. pr. indbygger (i 2016 med 0,81 kr. pr. indbygger) betalt af alle kommuner i Region Syddanmark.

Samrådsmedlemmerne, bortset fra formand og næstformand (samlet 1,2 årsværk) var ulønnede.

Tilsyn:

Takst for et kriminalpræventivt tilsyn for 2017 var 9.093 kr. (2016: 8.906 kr.) for tilsyn i kommunale og regionale tilbud og 18.036 kr. (2016: 17.665 kr.) for tilsyn i private tilbud eller for borgere i egen bolig. Prisforskellen er begrundet i, at tilsynet er mere omfangsrigt, når borgeren er i privat regi.

8. Studietur mv.

I 2017 har Samrådet været ude af huset to gange. I maj blev samrådsmødet afholdt hos Kriminalforsorgen i Haderslev, med efterfølgende rundvisning i arresten, og i august deltog Samrådet i en fagligt inspirerende konference om udviklingshæmmede lovovertrædere på Center for Oligofrenipsykologi i Aarhus.

9. Afsluttende bemærkninger

Samarbejdet med kommuner, politi, statsadvokaturer og botilbud har efter sekretariatets vurdering også i 2017 været fuldt tilfredsstillende for Samrådets og de tilsynsførendes arbejde, og det vurderes, at der også fortsat fra samarbejdspartneres side er høj tilfredshed med både Samrådets og de tilsynsførendes opgaveløsning. Dette skal sandsynligvis ses i lyset af, at ekspertisen i Syddanmark er samlet i et fælles Samråd, og at de tilsynsførende har stor erfaring kombineret med, at et stort antal borgere hvert år går gennem såvel Samrådets som de tilsynsførendes hænder.

Der har ligeledes fortsat været et godt og tæt samarbejde mellem lederne af specialbotilbudene, de tilsynsførende og Samrådet.

Sekretariatet bliver jævnligt anmodet om rådgivning og sparring fra anklagemyndigheden, statsadvokaten og kommuner, herunder kommuner fra dele af landet, der ikke har et Samråd tilknyttet, og det er sekretariatets opfattelse, at eksistensen af et Samråd har betydning for de domfældte borgeres retssikkerhed. Samrådets helhedsorienterede og kvalificerede udtalelser findes således at medvirke til både, at borgeren kan idømmes den foranstaltning, der konkret vil være den mest hensigtsmæssige til at imødegå risikoen for ny kriminalitet, og til at en foranstaltning ikke udstrækkes længere end hensynet til retssikkerheden tilsiger.

25. januar 2018
Lea Friberg
Samrådsformand

Region Syddanmark

1

Fredericia 2. maj 2018

Samrådet for udviklingshæmmede
lovovertrædere i Syddanmark og

Det kriminalpræventive tilsyn

Samrådet - organisering

- Grundlag: aftale - ikke et lovkrav
- Nedsat i fællesskab mellem alle de syddanske kommuner og Region Syddanmark
- Sekretariatsfunktion hos regionen
- Finansieres af kommunerne med 0,82 kr. pr. indbygger (2017)

Samrådet – medlemmer (2018)

- **Psykiater:** Anette Løwert, Vejle Sygehus
- **Psykolog:** Lone Hjerrild Møller, Børne- og Ungdomspsykiatrien, Odense
- **Kommunerepræsentant:** Bodil Nissen, Esbjerg Kommune
- **Kriminalforsorgen:** Anne Grode
- **Repræsentant fra botilbud:** Mette Drejer, Specialcenter for Unge og Voksne
- **Socialfaglig konsulent** (næstformand): Anne-Grethe Westh
- **Jurist** (formand): Lea Friberg

Sekretær: Elisabeth Høltzermann

Samrådet - opgave

- Afgive vejledende udtalelser til anklagemyndigheden ved nye sager og ny kriminalitet
- Afgive vejledende udtalelser til statsadvokaterne ved opfølgningssager
- Sparring til kommuner, statsadvokat mv.

Samrådet udtaler sig om:

- Tilhører borgeren målgruppen (IQ u. 70)
- Foranstaltningstype (1-5), herunder lempelse, skærpelse eller ophør, og evt. vilkår

Samrådet – opgave (fortsat)

Levere fagligt grundlag for rettens afgørelse

Understøtte at:

- de rigtige borgere
- får den rigtige foranstaltning
- i den rigtige periode

så de kan få et liv uden kriminalitet

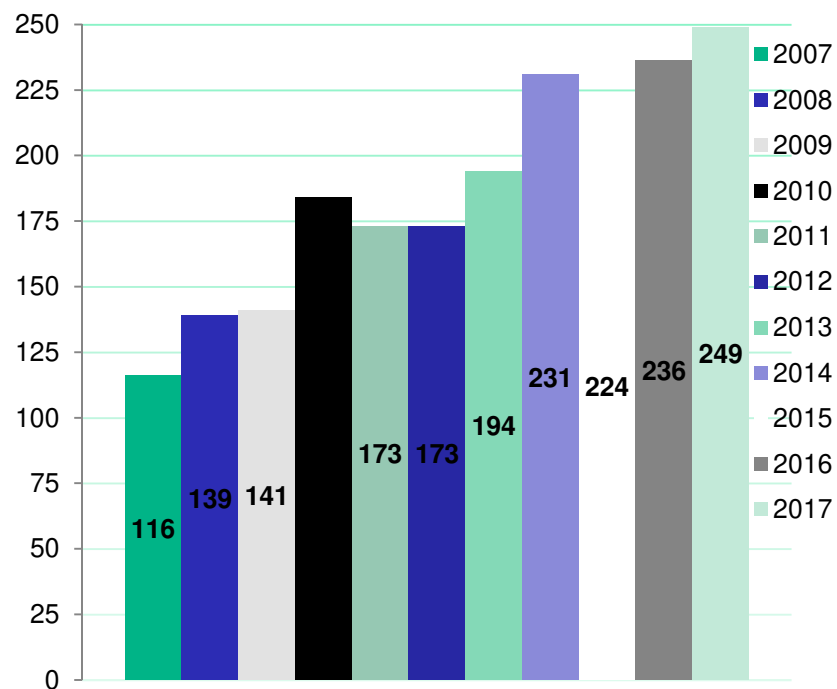
Tilsynet

- Lovkrav: Retssikkerhedslovens § 16a
- Det kriminalpræventive tilsyn organiseres og udføres for de syddanske kommuner (undtagen Vejle og Faaborg-Midtfyn kommuner, som selv har tilsynsførende)
- Takstafregning pr. borger i tilsyn (off. tilbud <-> privat)
- 4 tilsynsførende, heraf én deltid.
- Opgave: sikre at dommens vilkår overholdes og understøtte den domfældte i et liv uden kriminalitet
- Tæt samarbejde med kommune og evt. botilbud, læge.....

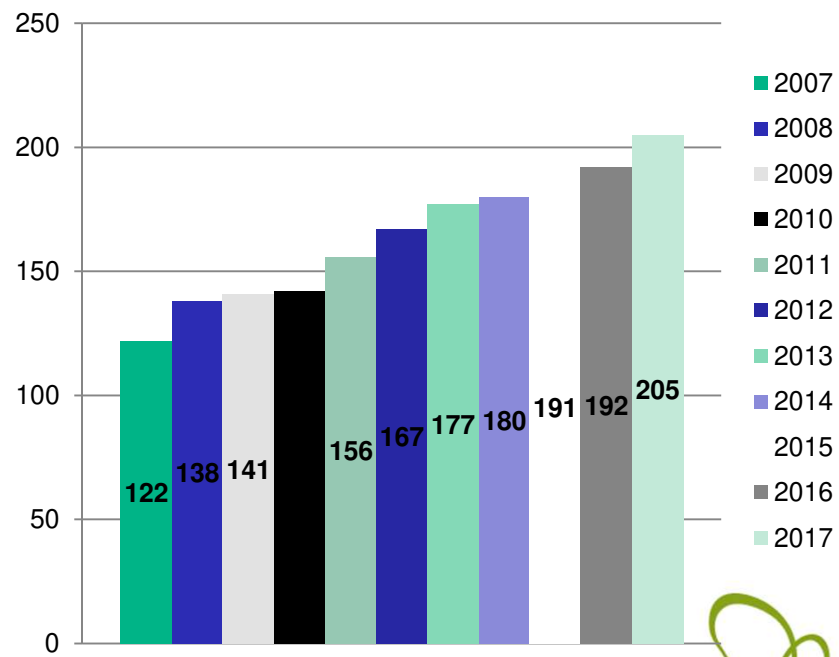
7

Udvikling 2007-2017

Samrådssager

Domfældte i tilsyn

Årsager???

Ikke kun èn årsag

- Flere politianmeldelser bl.a. hos offentlige myndigheder
- Bedre opsporing hos Kriminalforsorgen/Politiet
- Rettighedstænkning (bestemmer selv)
- Normalisering (misbrug, kontanthjælp ctr. førtidspension, jobcentre....)
- Krav (Rehabilitering, resultatdokumentation, mål....)
- Økonomi
- og meget andet

Hvordan knækkes kurven?

- Tidlig indsats
- Fokus på overgange (fra barn til voksen, mellem kommuner, mellem sektorer)
- Fast gennemgående person (sagsbehandler, kontaktperson, hjemmevejleder...)
- Rettidig omhu (den rigtige indsats på det rigtige tidspunkt, relevante mål, anbringelser)
- Tålmodighed

10

Spørgsmål???

Kontakt:

Lea.Friberg@rsyd.dk

76631116 / 29201116

www.samraadsyddanmark.dk

Region Syddanmark

Status særlige psykiatripladser Syddanmark

Syddanmark har som den første region åbnet 15 særlige psykiatripladser 1. marts 2018. Denne henvendelse bygger på de erfaringer, vi har gjort os indtil nu.

I Syddanmark er vi enige om, at der er behov for de særlige psykiatripladser. Det er dog blevet klart for os, at antallet af pladser ikke er det korrekte. På trods af ihærdige forsøg fra kommunerne i Syddanmark er der pt. kun to borgere indskrevet på de særlige psykiatripladser og en borger som afventer behandling i Visitationsudvalget.

Det er erfaringen, at der dels ikke er så mange borgere i målgruppen og dels at de borgere, som er i målgruppen ikke ønsker en visitering til de særlige pladser.

Vi har på socialområdet en god tradition for at behov mødes med det rigtige antal pladser og at antallet af pladser reguleres via Rammeaftalerne. Det er her, vi har mulighed for at afpasse kommunernes behov for pladser på såvel kort som lang sigt. På socialområdet er der brug for stor fleksibilitet, idet behov og målgrupper ændrer sig konstant. Vi vil opfordre til, at disse gode principper om fleksibilitet også indføres på de særlige psykiatripladser.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på, at de kommunale udgifter bliver meget høje, når der er så mange tomme pladser som vi pt. ser. De kommuner, som har indskrevet patienter har således ofte en tredobbelt udgift idet de skal betale for:

- Den visiterede særlige psykiatriplads
- Tomme pladser på de særlige psykiatripladser
- Borgerens bolig/botilbud

Der er fra central side lagt op til, at kommunerne kan opsigte borgerens botilbud. I realiteten er det ofte ikke muligt, idet indlæggelsen er frivillig og borgeren dermed kan forlade den særlige psykiatriplads, når han/hun vil, hvorved kommunen skal have en plads klar til borgeren.

Vi vil med denne henvendelse lægge op til at:

- Tilpasningen af psykiatripladserne lægges ud til kommune i de enkelte regioner – i samarbejde med Regionerne, således at behovet mødes med det rigtige antal pladser.

Dato: 11. april 2018

Sags ID: SAG-2017-05091
Dok. ID: 2517230

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

Haderslev Kommune
Gåskærgade 26-28
6100 Haderslev

www.kl.dk/kkr-syddanmark
Side 1 af 2

Vi vil gerne invitere til yderligere dialog om vores erfaringer og refleksioner omkring de særlige psykiatripladser.

Med venlig hilsen

H P Geil
Formand
KKR Syddanmark

Johannes Lundsryd Jensen
Næstformand
KKR Syddanmark

Dato: 11. april 2018

Sags ID: SAG-2017-05091
Dok. ID: 2517230

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

Haderslev Kommune
Gåskærgade 26-28
6100 Haderslev

www.kl.dk/kkr-syddanmark
Side 2 af 2

Rammeaftale | 2019 - 2020

Rammeaftalen for det specialiserede socialområde
og specialundervisningsområdet for de 22 syddanske kommuner
og Region Syddanmark

Syddanmark

Indledning

Kommunerne bærer ansvaret for koordineringen af det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. I forbindelse med dette arbejde udarbejdes der en rammeaftale, der skal godkendes af kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

Rammeaftalen er kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets redskab til på tværs at styre den faglige udvikling, kapacitet og økonomi på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Rammeaftalen består af en Udviklingsstrategi og en Styringsaftale. Nærværende rammeaftale gælder for 2019 – 2020. Rammeaftalen beskriver bl.a. hvordan køb og salg af pladser skal afregnes, og hvordan takster udregnes. Det er også i Rammeaftalen, at regler for nedlukning af tilbud reguleres.

Samarbejdet mellem de 22 syddanske kommuner og Region Syddanmark er gennem årene vokset, og vi samarbejder ikke længere, fordi vi skal, men fordi vi vil. Vi har brug for hinanden – vi skal gro og udvikle os med udgangspunkt i en fælles tilgang til mennesker, hvor opgaven er i centrum.

Indsatser

Erfaringen siger, at det er vanskeligt at forudsige fremtiden på socialområdet – målgrupper og behov ændrer sig konstant. I Socialdirektørforum ønsker vi, at kunne imødegå de skiftende behov. Indsatserne i Rammeaftalen 2019-2020 vil derfor være overordnede.

Rammeaftale for 2018 har fokus på tre områder:

- Øget fokus på effekt
- Fokus på hvordan kommunerne kan understøtte, at borgerne er en aktiv del af samfundet.
- Øget fokus på koordinerende socialpsykiatriske indsatser og sektorovergange.

Disse indsatser er udpeget på baggrund af politiske input som fremkom på temadag om Rammeaftalen i 2017.

Indsatserne vil fortsat være i fokus i 2019-2020.

Videreførelse af allerede igangsatte projekter

Vi har i Syddanmark haft stor fokus på psykiatri og sektorovergange. Vi har i løbet af 2018 igangsat følgende projekter på psykiatriområdet:

- Sammen om psykiatri – et projekt i samarbejde mellem Region Syddanmark og de 22 kommuner i Syddanmark. Udgangspunktet er, at vi skal finde bedre metoder til samarbejde om de enkelte borgere.

- SATSpuljeprojekt "Vi bygger bro" – fælles undervisning for medarbejdere i behandlingspsykiatrien og kommunerne med fokus på borgere med psykisk sygdom og samtidigt misbrug.
- SATSpuljeprojekt "Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatri". Fælles ansøgning mellem Region Syddanmark og Socialdirektørforum. Puljen søges i foråret 2018 og som vil blive implementeret i 2019-2020
- Kommunerne i Syddanmark har siden 2015 deltaget i projektet Sammen om Velfærd – en proces som startede allerede i 2012. Sammen om Velfærd er et tværsektorielt, tværfagligt og tværorganisatorisk samarbejde mellem de 22 kommuner i Syddanmark, Region Syddanmark, SDU, UCL, UCSyd og de 4 SOSUskoler. Projektet dækker social- og sundhedsområdet og projektets fokus er:
 - Udvikling af grunduddannelserne
 - Udvikling af efter/videreuddannelsesstilbud
 - Udvikling i egen organisation.

For yderligere information om aktiviteter og projekter igangsat i Sammen om Velfærd:

<http://www.sammenomvelfaerd.nu/>

Der vil være fokus på, at kommunerne og regionen i Syddanmark deler viden og erfaringer løbende.

Særligt fokus i 2019-2020

Der er sket en stor udvikling på socialområdet de seneste år. Det er vigtigt, at medarbejderne har en stærk faglighed men samtidigt er det blevet meget vigtigt, at medarbejderne kan skabe sammenhæng og bygge bro på tværs af sektorer og fagligheder. Det indebærer en øget bevidsthed om egne fagkompetencer og viden om andres kompetencer, så der sker koordination og så der skabes sammenhæng.

Vi vil derfor have fokus på sektorovergange, og på hvordan vi samarbejder bedst med borgerne i fokus.

Ud over psykiatriområdet vil der være fokus på andre sektorovergange – herunder bl.a. mellem socialområdet og sundhedsområdet.

De særlige psykiatripladser

De særlige psykiatripladser, som er åbnet rundt i landet i 2018 er ikke underlagt rammeaftalerne og reguleres derfor ikke i henhold til udbud og efterspørgsel. Der vil i rammeaftaleperioden 2019-20 være en tæt opfølgning på udviklingen i Syddanmark.

Tendenser og behov

På det specialiserede socialområde går det stærkt. Nye målgrupper dukker op – andre forsvinder. Nye metoder medfører ny tilgang til de indsatser, som borgerne modtager. Det betyder, at det er en vanskelig opgave at lave prognoser og analyser af tendenser og behov.

I Syddanmark har Socialdirektørforum taget konsekvensen af dette, og undlader derfor at gennemføre de årlige spørgeskemaer i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalen. Socialdirektørforum har i stedet valgt at afdække belægningsprocenter 2 gange årligt, afholde drifts- og belægningsmøder med Region Syddanmark 3-4 gange årligt samt løbende afdække tendenser og behov for specifikke målgrupper, så snart der er tegn på ændringer.

Styring af udgifterne

Der vil i 2019 og 2020 være fokus på, at de samlede udgifter på det specialiserede socialområde i Syddanmark skal falde, minimum fastholdes i forhold til året forinden i alle kommuner og regionen. Der tages dog højde for pris- og lønfremskrivning, hvilket i praksis betyder, at udgifterne fra 2018 til 2019 maksimalt må stige med KL's pris og lønfremskrivning. Tilsvarende må udgifterne fra 2019 til 2020 ligeledes maksimalt stige med KL's pris og lønfremstigning. Dette skal ske ved at fastholde fokus og øget effektivisering på de tilbud, der eksisterer samt via fokus på udvikling af nye og effektfulde tilbud.

I 2019 og 2020 vil Socialdirektørforum analysere udvalgte udgiftsområder, der er i risiko for at stige enten som følge af demografi eller pres på kvaliteten. Hvis områder tegner til at udvikle sig bekymrende, vil dette forsøges imødegået i fællesskab.

Med henblik på at følge og styre udgifterne på det specialiserede socialområde udarbejdes følgende:

-
- En beskrivelse af udviklingen af udgifter på det specialiserede socialområde i Syddanmark. Der skal som en del af analysen ses på mulige årsager til udgiftsudviklingen.
 - En beskrivelse af udviklingen af antal sager og antal særligt dyre sager. Beskrivelsen skal blandt andet anvendes som forklaringsvariabel i forhold til udviklingen af udgifterne på det specialiserede socialområde i Syddanmark.
-

Kommunerne arbejder i dag, i højere grad end tidligere, på at støtte borgere i eget hjem. Det har den positive konsekvens, at flere borgere kan blive hjemme i egen bolig. Det medfører dog også, at tyngden blandt borgere på eksempelvis botilbud og i tilbud efter servicelovens § 85 vokser.

Opfølgning på belægningen på tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark

Kommunerne og regionen ønsker at følge belægningen på tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark. Kommunerne og regionen vil derfor løbende indsamle data vedrørende belægningen på tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark.

Udnyttelsesgraden af klyngetilbud og de højt specialiserede tilbud med regional betydning skal løbende følges af Socialdirektørforum, og derfor skal kommunerne og regionen to gange årligt indberette belægningsprocenterne for at sikre et overblik over brugen af disse tilbud.

Der indberettes gennemsnitlige belægningsprocenter for tilbud hvor den faktiske belægningsprocent afviger 5 % eller mere fra den budgetterede belægningsprocent. Der indberettes på tilbuds niveau. Det skal ved disse tilbud angives, om det vurderes, at afvigelsen medfører en efterregulering af underskud eller overskud, som har betydning for taksten. Endvidere beskrives, om der er udfordringer med belægningen, herunder om der er igangsat initiativer som følge af afvigelsen mellem budgetteret belægning og den faktiske belægning.

-
1. Kommunerne og Region Syddanmark skal senest den 1. maj 2019 og 2020 indberette de gennemsnitlige belægningsprocenter for første kvartal 2019 og 2020.
 2. Kommunerne og Region Syddanmark skal senest den 1. november 2019 og 2020 indberette de gennemsnitlige belægningsprocenter for de første tre kvartaler i 2019 og 2020.
-

Belægnings- og driftsmøder med Region Syddanmark

Repræsentanter fra Socialdirektørforum afholder belægnings- og driftsmøder med Region Syddanmark for at følge udviklingen for behov for pladser tæt og med henblik på tidlig dialog om eventuelle udfordringer vedrørende drift og belægning på tilbuddene mm.

Sikring af effektiv drift

Der skal sikres en effektiv drift af de sociale tilbud.

Den enkelte udbyder af tilbuddene skal løbende tilpasse driftsudgifterne ved vigende belægning. Dette gøres for at minimere en eventuel efterregulering som følge af mindre belægning end forudsat ved udarbejdelsen af taksterne. Der skal også løbende arbejdes på at effektivisere driften som et redskab til at styre udgiftsudviklingen på området.

Ved oprettelse af nye pladser, hvortil der skal hjemtages borgere, skal handlekommunerne i så god tid som muligt meddele dette til de berørte udbydere. Det vil give udbyderne mulighed for at foretage de fornødne driftstilpasninger. Ved revisitation af borgere til tilbud i egen kommune forpligter udbyderen sig til at arbejde positivt sammen med handlekommunen i forhold til dennes ønsker om at flytte borgeren.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Kommuner og regioner har på tværs af landet fokus på tværgående koordination og udvikling af de sikrede institutioner.

Der er i 2019 tre landsdækkende undervisningstilbud, fire landsdelsdækkende undervisningstilbud, tre øvrige landsdækkende tilbud samt otte tilbud med sikrede afdelinger.

I bilag 3 ses opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel for lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Særligt for Styringsaftalen

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud, som Styringsaftalen omfatter. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes køb og salg af pladser samt regionens salg af pladser. Styringsaftalen skal med andre ord sikre klare spilleregler for samarbejdet mellem køber og sælger.

Aftaler indgået i rammeaftaler kan kun binde rammeaftalens parter. Det betyder, at Styringsaftalen alene regulerer køb og salg inden for Syddanmark. I forhold til køb og salg uden for Syddanmark forpligter kommunerne og Region Syddanmark sig derfor til, at der ved hvert køb fremadrettet udarbejdes en konkret og individuel betalingsaftale, der regulerer forpligtelsen for såvel køber som sælger. Betalingsaftalen skal tage udgangspunkt i takstprincipperne i Styringsaftalen i Syddanmark og skal indeholde aftaler om forhold som underskudsdeling, takst, afregning mm. Såfremt driftsherren ikke skriver i de fremadrettede købsaftaler, at det er takstprincipperne i Styringsaftalen i Syddanmark, der er gældende, vil der være 100 procent driftsherrens ansvar ved en eventuel underskudsdekning for disse kommuner uden for regionen.

Tilbud omfattet af Styringsaftalen

Tilbudstyper benævnt i bilag 5, der anvendes af andre kommuner end driftsherrens kommune, er omfattet af Styringsaftalen. Det samme gælder regionale tilbud der, som følge af regionens status som udelukkende driftsherren, altid vil indeholde tilbud, der sælges til andre parter. De konkrete tilbud omfattet af Styringsaftalen fremgår af bilag 8.¹

Lokale tilbud er delvist omfattet af Styringsaftalen, idet der skal orienteres om ændringer i normering, hvis det forventes at have en væsentlig indvirkning på andre kommuners tilbud, se bilag 11 om ændringer i Styringsaftaleperioden samt bilag 12 om ændringer af kapacitet ved årsskifte. Tilbuddene på det specialiserede socialområde er inddelt i tre kategorier:

Højt specialiserede tilbud med regional betydning

Tilbud, som af kommunerne i Syddanmark vurderes, at være de mest specialiserede tilbud- fordelt på målgrupper. Disse tilbud er omfattet af Styringsaftalen.²

¹ Tilbud og takster indberettes i efteråret 2018. Bilaget ligger klar på www.socialsekretariatet.dk ultimo 2018.

² Højt specialiserede tilbud med regional betydning: Tilbud med en takst på 2000 kr. eller derover, der sælger pladser til minimum 4 kommuner (udover udbyderkommunen) eller sælger minimum 40 % af deres pladser til andre

Klyngetilbud

Tilbud hvor driftskommunen sælger pladser til en eller flere andre kommuner. Klyngetilbud er omfattet af Styringsaftalen.³

Lokale tilbud

Tilbud der er oprettet og drevet med sigte på egne borgere, men hvor der kan ske salg af enkelte pladser til andre kommuner (disse indgår i form af et udtræk fra Tilbudsportalen). De lokale tilbud er delvist omfattet af Styringsaftalen. Hvis der sælges pladser til andre kommuner skal takstprincipperne i Styringsaftalen anvendes.

Tilbud kan ikke ændre kategori i løbet af året. Ændret kategorisering sker årligt i forbindelse med Styringsaftalen for det næstfølgende år.

Overtagelse af tilbud fra region/kommune

Kommunalbestyrelsen kan én gang i hver valgperiode overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen. Næste mulighed for overtagelse er den 1. januar 2020. En kommunalbestyrelse, der ønsker at overtage et regionalt tilbud, skal i valgperioden 2018 - 2022 meddele dette til regionsrådet senest den 1. januar 2020. Overtagelse skal ske senest den 1. januar 2021.

kommuner. Derudover vurderer den enkelte kommune og Region Syddanmark kategoriseringen i forhold til andre faktorer såsom faglighed, behov, specialisering og kompleksitet.

³ Klyngetilbud: Tilbud, der sælger pladser til andre kommuner samt har en takst under 2000 kr. og som ud fra andre faktorer såsom faglighed, behov, specialisering og kompleksitet ikke vurderes som et højt specialiseret tilbud med regional betydning.

Rammeaftale | 2019 - 2020

Bilag til Rammeaftale 2018

Syddanmark

Indhold

Bilag 1: Bekendtgørelse for Udviklingsstrategien og Styringsaftalen	3
Bilag 2: Udviklingsplaner for botilbud med over 100 pladser	3
Bilag 3: Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	3
Bilag 4: Tilsyn og fælles samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere	3
Bilag 5: Tilbud der er omfattet af Styringsaftalen	4
Bilag 6: Tilbud der alene kan være omfattet af Styringsaftalens takstprincipper	5
Bilag 7: Det lovmæssige grundlag	5
Bilag 8: Oversigt over tilbud og takster	6
Bilag 9: Håndtering af lukning af tilbud	6
Bilag 10: Håndtering af oprettelse af tilbud og pladser	7
Bilag 11: Ændring af takster og kapacitet i Styringsaftaleperioden	7
Bilag 12: Ændring af kapacitet ved årsskifte	9
Bilag 13: Opsigelsesvarsler	9
Bilag 14: Prisstruktur	10
Bilag 15: Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger	12
Bilag 16: Afregningsregler/betalingsaftaler	13
Bilag 17: Takstberegning	14
Bilag 18: Vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster	27
Bilag 19: Notat om sociale tilbud, der har behov for særlig opmærksomhed	32

Bilag 1: Bekendtgørelse for Udviklingsstrategien og Styringsaftalen

Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene kan findes via følgende link: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185568

Bilag 2: Udviklingsplaner for botilbud med over 100 pladser

(bilag er pr. 25. april 2018 endnu ikke klar)

Bilag 3: Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Se bilag på www.socialsekretariatet.dk *(bilag er pr. 25. april 2018 endnu ikke klar)*

Bilag 4: Tilsyn og fælles samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere

Fælles Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere

Kommunerne i Syddanmark har sammen med regionen nedsat et Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere. Rådet består af 7 faste medlemmer og udtaler sig vejledende om foranstaltninger og retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere til politi og statsadvokaturer. Regionen varetager sekretariatsfunktionen for Samrådet. Det Fælles Samråd i Syddanmark er gjort permanent fra 2010.

Samrådet er finansieret som abonnementsordning, det vil sige, at kommunerne betaler et fast beløb årligt pr. borger i den enkelte kommune. Det er en frivillig aftale, som alle kommuner har tilsluttet sig. Nærmere beskrivelse af Samrådet findes på: www.samraadsyddanmark.dk

Tilsyn med udviklingshæmmede lovovertrædere

Regionen organiserer og udfører tilsyn med udviklingshæmmede med dom på kommunernes vegne. Tilsynene udføres af regionalt ansatte tilsynsførende. Tilsynet udgår fra socialdrift i regionshuset med mulighed for faglig sparring som hidtil med bl.a. kommuner og sociale botilbuds ledere. Tilsynet har til formål at sikre, at den dømte overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet, samt at sætte en positiv udvikling i gang. Der er aftalt retningslinjer for tilsynets tilrettelæggelse, gennemførelse samt samarbejdsform med kommunerne. Kommunernes myndighedsansvar er fastholdt gennem aftalen. Der er tale om en frivillig aftale, som alle kommuner, bortset fra Vejle og Faaborg-Midtfyn er tilsluttet – Nyborg Kommune dog efter konkret aftale om den enkelte borger. Tilsynet er takstfinansieret. Nærmere beskrivelse af tilsynet findes på www.samraadsyddanmark.dk

Bilag 5: Tilbud der er omfattet af Styringsaftalen

Det specialiserede socialområde

Styringsaftalen omfatter følgende tilbud, jf. Bekendtgørelse af den 16. december 2016 om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde

- 1) Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
- 2) Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
- 3) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, der er godkendt som generelt egnede af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 1, i lov om social service.
- 4) Opholdssteder for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 5, i lov om social service.
- 5) Døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.
- 6) Pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service, der er godkendt af socialtilsynet som generelt egnede efter § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn, jf. § 66, stk. 2, i lov om social service.
- 7) Tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101 og § 101 a i lov om social service.
- 8) Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om social service.
- 9) Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.
- 10) Botilbud, forsorgshjem og kvindekrisecentre mv. efter §§ 107-110 i lov om social service.
- 11) Hjælpe-middelcentraler, jf. § 5, stk. 2, i lov om social service.
- 12) Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.
- 13) Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 14) Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af styringsaftalen, jf. § 10, nr. 1.

Stk. 2. Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

Specialundervisningsområdet

Styringsaftalen omfatter regionale specialundervisningstilbud jf. Bekendtgørelse af den 24. juni 2014 om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

- 1) De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for børn og unge samt specialpædagogisk bistand for børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3.

2) De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der overtages af en kommunalbestyrelse i henhold til § 1, stk. 1 eller 2, i lov nr. 632 af 16. juni 2014 om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

3) De regionale undervisningstilbud med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), jf. § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne.

Kommunikationscentre:

Endvidere er kommunale kommunikationscentre omfattet af Styringsaftalen

Bemærk:

Tilbud drevet med driftsoverenskomst er ikke omfattet af Styringsaftalen.

I vejledning nr. 1 til Serviceloven, af den 28. marts 2017, fremhæves det, at private tilbud, herunder selvejende institutioner, der har indgået driftsaftale med kommunale og regionale driftsherrer, ikke indgår i rammeaftalen.

Bilag 6: Tilbud der alene kan være omfattet af Styringsaftalens takstprincipper

I februar 2007 besluttede kommunaldirektørkredsen, at tilbud til adfærdsvanskelige børn og unge, specialundervisning samt misbrugsområdet, der lovgivningsmæssigt ligger uden for rammeaftalen, i 2008 og fremadrettet er omfattet af rammeaftalens takst- og ydelsesprincipper. Denne aftale retter sig derfor ligeledes til dette område, med mindre der aftales andet.

Bilag 7: Det lovmæssige grundlag

De fælles retningslinjer for takst- og ydelsesstrukturen i Syddanmark baserer sig på følgende regelsæt og vejledninger:

Bekendtgørelse af den 16. december 2016 om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde

Bekendtgørelse af den 24. juni 2014 om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. samt Lov om specialundervisning § 6 h

Vejledningen til bekendtgørelsen om rammeaftaler mv.

Bekendtgørelse af den 19. august 2017 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner

Lov om socialservice af den 29. januar 2018

Bekendtgørelse af 19. maj 2011 om aflønning og befordringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud

Indenrigsministeriet: Budget og regnskabssystem for kommuner og regioner. Denne opdateres løbende på ministeriets hjemmeside.

Bilag 8: Oversigt over tilbud og takster

Oversigt over tilbud og takster ligger klar ultimo 2018. Den kan findes på: www.socialsekretariatet.dk

Bilag 9: Håndtering af lukning af tilbud

Det påhviler udbyderen at udvise rettidig omhu og tidligst muligt informere handlekommuner og betalingskommuner om mulig lukning af tilbud. Udbyder forpligter sig til at udvise rettidig omhu og afvikle tilbuddet på den økonomisk mest hensigtsmæssige måde for betalingskommunerne.

Håndtering af lukning af tilbud afhænger af hvorvidt der er tale om et kommunalt tilbud eller et regionalt tilbud.

Lukning af et regionalt tilbud¹

Et eventuelt underskud ved lukning af et tilbud finansieres på følgende måde:

Underskud op til 5 % af budgettet for den selvstændige økonomiske enhed, som tilbuddet er en del af:

Region Syddanmark skal selv dække underskuddet ved effektivisering eller af tidligere overskud inden for samme ledelsesområde/ center.²

Underskud over 5 % af budgettet for den selvstændige økonomiske enhed, som tilbuddet er en del af:

Region Syddanmark finansierer underskuddet ved at gennemføre besparelser på andre sociale tilbud i samme størrelsesorden, som underskuddet over 5 % af budgettet.³

Se bilag 17 for beregningseksempler.

Lukning af et kommunalt tilbud

Hvis lukningen af et tilbud inden for et center/ledelsesområde giver under-/overskud, skal der efterreguleres for tilbuddets andel af et over-/underskud, der ligger over 5 procent af centrets samlede over-/underskud, jf. eksempler i bilag 17.

Efterreguleringen ved lukningen af tilbud sker på følgende måde: Efterreguleringen fordeles forholdsmæssigt mellem betalingskommunerne efter det samlede antal anvendte belægningsdage i to regnskabsår forud for det år, hvori beslutning om lukning af tilbud træffes. Herved er det hensigten at sikre, at der fortsat visiteres til et tilbud, som har vigende belægning, så efterreguleringen ikke påvirkes negativt.

Et center/ledelsesområde er defineret som niveauet over tilbud/enhed.

¹ Ved tilbud forstås: Svarer til niveauet under regionens centerniveau eller svarer til de tilbud, som kommunerne har kunnet overtage

² Driftsherrerne i Syddanmark kan beholde op til fem procent af et eventuelt overskud. Overskuddet kan anvendes til dækning af underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende indenfor driftsherrens øvrige rammeaftaletilbud inden for samme ledelsesområde/ center, se bilag 17

³ Såfremt der er overskud ved lukning af tilbud håndteres dette på samme møde, blot med modsat fortegn

I efterreguleringen indregnes driftsudgifter og salg af inventar m.v., som er afskrevet. Værdien af bygninger, grunde samt inventar, der ikke er afskrevet, indgår ikke i opgørelsen, mens forrentning og afskrivning kan indregnes i forhold til det antal måneder, tilbuddet har været i drift i det sidste år.

Udbyder skal hurtigst muligt efter lukning af tilbuddet fremsende en foreløbig opgørelse over efterreguleringen samt en fordeling af denne på køberkommuner. Den endelige opgørelse og fordeling skal senest foreligge umiddelbart efter det pågældende års regnskabsafslutning.

Reglen om efterregulering gælder for følgende:

Reglen om efterregulering ved lukning af tilbud med underskud kan kun anvendes ved lukning af et samlet tilbud/enhed.

- Tilbuddet eller afdelingen skal have et selvstændigt budget med egne takster. Tilbuddet eller afdelingen kan godt have fælles ledelse med andre tilbud eller afdelinger, men der skal være en klar fordelingsnøgle af fællesudgifterne, som skal kunne dokumenteres.
- I forbindelse med indberetning af taksterne skal det oplyses, hvilke tilbud og afdelinger, der hører under de enkelte centre/ledelsesområder.

Reglen om håndtering af lukning af tilbud gælder for klyngetilbud og de højt specialiserede tilbud med regional betydning. Eventuelle klyngetilbud eller højt specialiserede tilbud med regional betydning, der lukkes i 2018 vil fremgå på www.socialsekretariatet.dk. Se i øvrigt bilag 11 og 12 ift. processen ved ændringer i kapacitet herunder ved lukning af tilbud.

Bilag 10: Håndtering af oprettelse af tilbud og pladser

Det er kommunerne frit for at oprette tilbud og pladser samt at indgå aftaler med andre kommuner omkring forholdene ved oprettelsen, se dog bilag 11 og bilag 12 ift. proces ved ændringer af kapacitet. Der bør ved oprettelse af nye tilbud og pladser skelnes til det samlede antal tilbud og pladser i Syddanmark indenfor den pågældende målgruppe.

Eventuelle klyngetilbud eller højt specialiserede tilbud med regional betydning, der oprettes i 2018 vil fremgå på www.socialsekretariatet.dk.

Bilag 11: Ændring af takster og kapacitet i Styringsaftaleperioden

Takster og antal faste pladser, der er indberettet til Styringsaftalen gælder som udgangspunkt i hele 2019 og 2020. Ændringer skal derfor kun helt undtagelsesvis foretages, hvor der er tale om helt ekstraordinære forhold. Det forudsættes, at driftsherre løbende tilpasser driften til belægningsprocenten. Nedenstående proces er derfor udelukkende, hvis driftsherre ser et behov for en varig ændring. Hvis driftsherren ser et behov for en varig ændring kan driftsherren med det samme foretage en midlertidig opnormering eller nednormering.

Processen afhænger af tilbuddets kategorisering, herunder om tilbuddet er kategoriseret som et højt specialiseret tilbud med regional betydning, et klyngetilbud eller et lokalt tilbud. Tilbuddets kategorisering ses af bilag 8.

Proces for "Højt specialiserede tilbud med regional betydning" og "Klyngetilbud"

Ændring	Proces før varige ændringer kan træde i kraft	Begrundelser (Skabelon til formålet, kan findes på www.socialsekretariatet.dk . Skabelonen sendes til de angivne kontaktpersoner.)
Oprettelse af flere pladser	<p><u>Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Høring hos Socialdirektørforum - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner <p><u>Klyngetilbud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner 	<p>Udvidelsen begrundes, og der skal gøres rede for, hvordan taksten påvirkes samt de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne. Endvidere skal der redegøres for, hvordan oprettelsen af disse pladser forventes at påvirke efterspørgslen efter eksisterende pladser i andre kommuner og i regionen</p>
Nedlæggelse af pladser (ikke ved midlertidig omlægning af en plads til f.eks. et enkeltmands-projekt)	<p><u>Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Høring hos Socialdirektørforum - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner <p><u>Klyngetilbud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner 	<p>Reduktionen begrundes. Der skal gøres rede for, hvordan taksten påvirkes samt de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne.</p> <p><u>Særligt for Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u> Hvis Socialdirektørforum mener, at pladserne ikke skal nedlægges på grund af pladsernes betydning for den samlede udbudsvifte, skal de økonomiske konsekvenser ved at videreføre pladserne fremgå.</p>
Lukning	<p><u>Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Høring hos Socialdirektørforum - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner <p><u>Klyngetilbud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner 	<p>Lukningen begrundes.</p> <p><u>Særligt for Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u> Hvis Socialdirektørforum mener, at tilbuddet ikke skal nedlægges på grund af pladsernes betydning for den samlede udbudsvifte, skal de økonomiske konsekvenser ved at videreføre tilbuddet fremgå.</p>
Takstforhøjelse	<p><u>Højt specialiseret tilbud med regional betydning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Høring hos Socialdirektørforum - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner <p><u>Klyngetilbud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner 	<p>Ændringen begrundes. Der skal gøres rede for, hvordan takstændringen eventuelt vil påvirke serviceniveauet og hvilke økonomiske konsekvenser det vil få for betalingskommunerne. Tidspunktet for ændringens ikrafttrædelse skal fremgå. Ændringerne kan som hovedregel tidligst træde i kraft fra tidspunktet for vedtagelsen.</p>
Takstreduktioner	<p><u>Gældende for begge tilbudskategorier</u> Kan umiddelbart iværksættes, og kan have virkning fra årets start. Betalingskommuner og Socialdirektørforum orienteres.</p>	<p>Takstændringen begrundes.</p>
Takstændring der skyldes	<p><u>Gældende for begge tilbudskategorier</u> Kan umiddelbart iværksættes, og kan</p>	<p>Takstændringen begrundes.</p>

tekniske fejl i beregningen	have virkning fra årets start. Betalingskommuner og Socialdirektørforum orienteres.	
------------------------------------	---	--

Proces for "Lokale tilbud"

Hvis der foretages ændringer i en kommunes lokale tilbud, der har væsentlig indflydelse på andre kommuners tilbud, skal de berørte tilbud orienteres hurtigst muligt. Eksempelvis kan oprettelse af et lokalt tilbud i en kommune have indflydelse på kapaciteten i et højt specialiseret tilbud med regional betydning i en anden kommune.

Der er udarbejdet en skabelon til formålet, der kan findes på www.socialsekretariatet.dk.

Bilag 12: Ændring af kapacitet ved årsskifte

Højt specialiserede tilbud med regional betydning:

Ændring i kapacitet skal til høring hos Socialdirektørforum samt meddeles alle kommuner i Syddanmark og eventuelle andre brugerkommuner. Ændringen i kapaciteten skal begrundes og der skal gøres rede for, hvordan taksten påvirkes samt de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne.

Der er udarbejdet en skabelon til formålet, der kan findes på www.socialsekretariatet.dk. Skabelonen udfyldes samt sendes til de angivne kontaktpersoner.

Klyngetilbud

Ændring i kapacitet skal meddeles til alle kommunerne i Syddanmark samt eventuelle brugerkommuner. Driftsherren skal ved takstindberetningen beskrive årsag til ændring i kapacitet samt beskrive eventuelle konsekvenser ændringen har. Det fælleskommunale Socialsekretariat vil på denne baggrund lave et fælles notat over kapacitetsændringer ved årsskifte for alle klyngetilbud i Syddanmark. Dette notat sendes til kommuner og region i Syddanmark.

Bilag 13: Opsigelsesvarsler

Ved ophør fra handlekommunen betales til og med ophørsdato, dog minimum efter nedenstående opsigelsesfrister:

1. Botilbud (SEL § 67 stk. 1, 2 og 3, § 107, § 108, boliger efter § 115 jf. § 105 stk. i lov om almene boliger):
 - a. Løbende måned + 1 måned.
 - b. 2 måneder ved opsigelse en vilkårlig dag i måneden. Handlekommune kan eksempelvis opsiges borgeren pr. den 14. januar, hvormed der skal betales til og med den 14. marts.
2. Dagtilbud (SEL §§ 32 og 36 samt §§ 103 og 104, Folkeskoleloven § 20, stk. 2 og 3, Lov om specialundervisning for voksne § 1, stk. 2 og 3): Løbende måned. Specialundervisningstilbud i form af dagundervisning defineres også som dagtilbud.
3. Krisecentre og sociale døgncentre (SEL § 109 og § 110): Afregnes til og med udskrivningsdagen.
4. Stofmisbrugsbehandling efter § 101: Afregnes til og med udskrivningsdagen.

5. Ved en takststruktur baseret på ydelsespakker, er der ved pakkeskift med en marginal ændring fra én pakke til én over- eller underliggende pakke en varslingsfrist på 30 dage medmindre andet aftales. Ved pakkeskift til mere end én over- eller underliggende pakke, er varslingsfristen ved dagtilbud løbende måned og ved botilbud løbende måned + 1 måned.
6. Ved lukning af tilbud er der en varslingsfrist på løbende måned plus to måneder.
7. Det tilstræbes, at der opnås enighed mellem udbyder og handlekommune om revisitation af en borger, som følge af ændret behov for støtte. Såfremt dette viser sig ikke at være muligt, kan udbyder opsige aftalen med et varsel på løbende måned plus to måneder ⁴.

Der skal varsles skriftligt.

Der kan kun opkræves betaling indtil pladsen overtages af en ny borger.

Ved ophør i tilbud som følge af dødsfald gælder ovennævnte opsigelsesregler også.

Ved enkeltmandsprojekter samt særforanstaltninger kan der aftales særlige opsigelsesfrister. De særlige opsigelsesvarsler skal præciseres i aftalerne mellem handlekommune og udbyder, som altid indgås med udbyderen på centralt/ forvaltningsniveau.

Bilag 14: Prisstruktur

Under Styringsaftalen kan der anvendes tre modeller for fastsættelse af takster:

- En takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering.
- En takststruktur, der er baseret på ydelsespakker.
- En abonnementsordning

Principperne for efterregulering er de samme uanset takststruktur

Gennemsnitlige takster med mulighed for differentiering

Denne takststruktur, som har været anvendt siden den første rammeaftale i 2007, bygger på følgende principper:

- Få takster for hvert tilbud
- Begrænsning af tillægsydelse til særlige situationer

Principperne skal sikre, at takststrukturen er enkel og let at administrere for tilbuddene, kommuner og regionen.

Formålet er, at fastholde uændrede takster i Styringsaftaleperioden for at sikre økonomisk forudsigelighed indenfor det enkelte år for udbyder og køber. Der er ved udformning af takstprincipperne foretaget en afvejning mellem hensynet til, at der skal betales for "det man får" og hensynet til, at takststrukturen skal være enkel og overskuelig at administrere samt give tilbuddene så fleksible rammer, at en rationel drift kan gennemføres.

Den enkelte borger kan have et meget svingende funktionsniveau med svingende behov for bistand, pleje og omsorg. Det er derfor vigtigt, at takststrukturen udformes på en sådan måde, at den giver det enkelte tilbud mulighed for en fleksibel ressourceudnyttelse indenfor tilbuddets samlede ramme.

⁴ Der kan være tilfælde, hvor en sådan opsigelse ikke er mulig. Eksempelvis har lejere i almene ældre- og handicapboliger samme beskyttelse mod opsigelse, som gælder for alle øvrige lejere af almene boliger.

Ressourcer, som én borger har særlig behov for den ene dag, skal den næste dag uden problemer kunne flyttes til en anden borger, hvis der er behov for det.

Indholdet i tilbuddene må nødvendigvis ses i sammenhæng. De enkelte delydelser, som dagligdagen og det pædagogiske arbejde eventuelt kan deles op i, kan ikke stå alene, men vil for den overvejende dels vedkommende være hinandens forudsætning og tilsammen udgøre det behandlingsmæssige eller pædagogiske fundament for tilbuddet. Denne "pakke" af delydelser definerer tilbuddets basistilbud, og taksten er betalingen for denne. Det betyder, at de enkelte takster så vidt muligt skal omfatte et så bredt felt af ydelser, at hyppige forhandlinger om behovet for tillægstakster for supplerende ydelser undgås.

Takststrukturen på det enkelte tilbud

Der skal som udgangspunkt beregnes én takst for hver gruppe af borgere, som, hvad personaleressourcer angår, modtager ydelser af et ensartet omfang, og som indgår i samme faglige og driftsmæssige sammenhæng. Borgere på samme afdeling vil oftest have samme takst, men der kan dog også være flere takster på samme afdeling. Taksterne bør differentieres, når personudgifterne mellem grupper af borgere bliver stor. Det vil typisk være forskelle på 150.000 til 175.000 kr. på botilbud og på 30.000 til 50.000 kr. på dagtilbud. Det er den enkelte udbyders vurdering, hvornår der skal foretages en takstdifferentiering.

Omvisitering i forhold til takstgrupper

I tilbud, hvor der er differentierede takster, forudsættes der enighed mellem handlekommune og udbyder (omvisitering), hvis borgeren skal indplaceres i en anden takstgruppe end den, borgeren oprindeligt er indplaceret i.

Takststruktur baseret på ydelsespakker

Der ses en stigende tendens til at udbydere udarbejder en takststruktur baseret på ydelsespakker.

Der er i Styringsaftalen enighed om følgende fælles principper, der kan understøtte arbejdet med takststrukturer og ydelsespakker:

- En fælles grundtakst, som bl.a. kan indeholde administration, omkostninger vedr. bygninger, samt eventuelt nattevagt. Grundtaksten er afhængig af den enkelte geografiske enhed blandt andet fordi bygningerne kan etableres og drives efter forskellige lovgrundlag (serviceloven, almenboligloven) og på grund af forskelle i forrentning og afskrivninger.
- Ydelsespakkerne skal på den ene side være så økonomisk smalle, at det sikres, at udgiften svarer til de ydelser, der modtages. Men skal samtidig være så rummelige, at det begrænser antallet af pakkeskift.
- Ved overgang fra de traditionelle takstberegningssystemer til et nyt baseret på ydelsespakker forudsættes det, at de samlede driftsomkostninger (takstgrundlaget) ikke øges (under forudsætning af uændret støtte- og plejebehov). Med en takststruktur baseret på ydelsespakker skal der være opmærksomhed omkring incitamenterne til at reducere udgifterne for borgeren.

Principperne for efterregulering er de samme uanset takststruktur.

Implementering af ny takststruktur skal foregå i god tid og med dialog og involvering af handlekommunen. Det er handlekommunen, der har kompetencen i forhold til at indplacere borgeren i rette ydelsespakke.

Aftaler

Abonnementsordning

Det er muligt at fravige takstprincippet og i stedet indgå aftale om abonnementsordninger eller andre ordninger, der indebærer fælles finansiering uden direkte sammenhæng til anvendelsen af tilbuddene. Ministeriet betragter muligheden for abonnementsordninger som et væsentligt element i muligheden for at understøtte efterspørgslen efter de mest specialiserede tilbud.

Forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar

Der er mulighed for at indgå forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar. Ved forpligtende købsaftaler, forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre.

Ved aftaler om delt finansieringsansvar, forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre.

Bilag 15: Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger

Hovedreglen er, at taksterne beregnes for grupper af borgere. Der vil dog være tilfælde, hvor enkeltpersoner har så afvigende behov i forhold til gennemsnittet, at det vil være relevant at operere med individuelle takster for dem i form af særforanstaltninger eller enkeltmandsprojekter.

En særforanstaltning er en foranstaltning, som etableres i en eksisterende plads, men til en særlig takst, der afviger fra den godkendte takst for pladsen. Ved ophør af en særforanstaltning kan pladsen benyttes af en ny borger til almindelig takst.

Et enkeltmandsprojekt er en foranstaltning, hvor der oprettes en ny plads udover de godkendte pladser og til en særlig takst. Pladsen, der er knyttet til et enkeltmandsprojekter, bortfalder, når enkeltmandsprojektet ophører.

Etablering af særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal ikke godkendes i Socialdirektørforum, og skal ikke annonceres forud i Styringsaftalen. Taksterne skal ikke indberettes i forbindelse med den almindelige takstberegningsprocedure.

Følgende betingelser skal være opfyldt, når særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter etableres.

Der skal være enighed om foranstaltningen og betalingen mellem handlekommune og udbyder, inden foranstaltningen sættes iværk.

- Aftaler om særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal altid indgås med udbyderen på centralt- / forvaltningsniveau.
- Vilkår for betaling af særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter, herunder etableringsomkostninger, opsigelsesvarsler og eventuelle særlige regnskabsaflæggelser, skal præciseres i aftalerne mellem handlekommune og udbyder.
- Takstberegningen skal under alle omstændigheder tage udgangspunkt i princippet om omkostningsbaserede takster.

Særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal opfattes som foranstaltninger, der er knyttet til enkeltpersoner. Er der behov for, at flere borgere skal indplaceres på en afvigende takst i forhold til tilbuddets øvrige takster, bør der oprettes en differentieret takst, som angivet i bilag 14.

Bilag 16: Afregningsregler/betalingsaftaler

Afregningsregler

Udbyderen sender månedlige afregninger til betalingskommunerne. Fristen for betaling fastsættes til 1 måned. Betalingerne skal ske elektronisk. Senere betalinger end 1 måned påføres morarenter.

Regningen betales uanset enighed om regningens størrelse. Er der uenighed om en regning, meddeles dette til udbyderen, og udbyderen foretager de nødvendige berigtigelser i kommende afregning. Princippet er nødvendigt, hvis afregningssystemerne skal fungere effektivt.

På specialundervisningstilbud betales der takst pr. døgn/dag, jf. dog nedenfor. Et skoleår har 365 dage, hvor skoleåret starter den 1. august og slutter den 31. juli. Der kan ikke opsiges til ophør af betaling den 30. juni, da ophør ved skoleårets afslutning betyder afregning til 31. juli.

På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år af gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder. Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

Betalingsaftaler

Kommuner, der køber ydelser i andre kommuner eller hos Region Syddanmark, indgår en betalingsaftale med den enkelte udbyder. Betalingsaftalen skal indeholde alle nødvendige detailoplysninger til brug for afregningen og tilpasses de afregningssystemer, der anvendes i kommunerne og Region Syddanmark.

Betalingsaftalen skal som minimum omfatte:

- Information om hvem der er handlekommune, samt hvem der er betalingskommune
- Oversigt over tilbuddets indhold, herunder hvilken bevillingsparagraf, det indgår i
- Bevillingsomfanget for eventuelle enkeltydelser
- Startdato og priser for eventuelle enkeltydelser
- Opsigelsesvarsel følger de normale regler, men for særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter kan andet aftales

Ændringer i et aftalt tilbud skal aftales efter samme retningslinjer.

Betalingsaftalen indgås mellem handlekommune og udbyder. I de tilfælde, hvor der er anden betalingskommune, skal kommunen afregne efter den indgåede betalingsaftale mellem handlekommune og udbyder.

Handlekommunen skal sikre tidlig information til betalingskommunen (i de tilfælde hvor handle- og betalingskommune ikke er den samme) om, hvilke beslutninger der træffes vedrørende ændring af tilbud til borgerne.

Betalingsperioden er normalt fra startdato til ophørsdato plus opsigelsesvarsel. Startdatoen svarer til indskrivningsdatoen, og ophørsdatoen er sidste dag, borgeren modtager ydelser. I forbindelse med ophør af en plads bortfalder betalingspligten, hvis pladsen besættes til anden side inden udgangen af en betalingsperiode. Udbyder skal tilstræbe at besætte ledige pladser så hurtigt som muligt.

Flyttes en person fra et ekstraordinært tilbud, hvor der er aftalt en særskilt takst, kan udbyderen af tilbuddet have ekstra omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet. Der kan indgås en aftale om betaling for et sådant tilbud ud over den faktiske ophørsdato, hvis udbyderen kan dokumentere omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet.

Bilag 17: Takstberegning

Taksterne for 2019 skal være indberettet senest 15. november 2018. Tilsvarende skal taksterne for 2020 være indberettet senest 15. november 2019. Indberetningen skal foretages i en database, som stilles til rådighed af Fælleskommunalt Socialsekretariat. Databasen vil være tilgængelig primo september, og der udsendes vejledning til indberetningen senest medio august. Hver enkel ydelsespakke indberettes som en samlet pris/takst for pakken (dvs. både basistakst og ydelsespakke). Alternativt indberettes en basistakst samt en ydelsespakke takst særskilt, hvis det er samme takst pr. ydelsespakke. Det skal da være tydeligt for køber, hvordan den samlede pris findes.

Elementer i takstberegningen

Det er de samlede omkostninger, som skal lægges til grund for takstberegningen. De kan deles op i følgende kategorier:

1. Løn, der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse.
2. Udvikling (uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud mv.)
3. Administration (ledelse, administration, kontoromkostninger, edb mv.)
4. Indtægter
5. Hensættelser til tjenestemandspensioner
6. Andel af central ledelse og administration (overhead)
7. Tilsyn
8. Ejendoms – og kapitalomkostninger (vedligeholdelse/afskrivninger mv.)
9. Reguleringer i forhold til tidligere år (dækning af overskud/underskud)
10. Øvrige omkostninger og indtægter, der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse. Dette er en ekstra kategori i forhold til bekendtgørelsen. I denne kategori placeres de omkostninger og indtægter, der ikke meningsfuldt falder ind under de øvrige hovedkategorier.

Nedenfor er anført, hvilke principper der lægges til grund for de enkelte kategorier.

Løn der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse

Der henvises til den udarbejdede vejledning til takstberegning for en nærmere beskrivelse, som kan findes på www.socialsekretariatet.dk

Udvikling (uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud mv.)

Her er der tale om to principielt forskellige omkostninger:

For det første omkostninger til kurser, efteruddannelse og kompetenceudvikling mv. samt udvikling af faglige profiler for personale ansat på tilbuddene.

For det andet omkostninger til udvikling udover almindelige kurser mv., fx midler til at frikøbe arbejdskraft på tilbuddet til gennemførelse af udviklingsprojekter. Der afsættes 0,5 % til dette formål. Med henblik på større udviklingsprojekter kan disse udviklingsmidler puljes på tværs af tilbud og driftsherre inden for følgende seks målgrupper:

- Tilbud til psykisk og fysisk handicappede voksne
- Tilbud til psykisk og fysisk handicappede børn
- Socialt truede børn og unge
- Socialt udsatte
- Socialpsykiatriske tilbud
- Specialundervisning

Administration (ledelse, administration, kontoromkostninger, IT mv.)

Her er der tale om lønomkostninger til ledelsen på tilbuddet samt løn til kontorphersonale m.v. ansat på tilbuddet (se vejledningen til takstskemaet ⁵). Omkostninger til kontorhold, IT mv. medregnes ligeledes under "Administration". Tilbuddets andel af omkostninger til centrale IT-systemer, software m.v. finansieres dog via den fælles overhead på maksimum 4,4 %.

Indtægter (beboerbetalning, salg af ydelser)

Indtægter som følge af salg af produkter og ydelser skal normalt modregnes i omkostningerne. Hovedprincippet er, at det i beregningen skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang, enten via takstindtægter eller andre indtægter.

Beboerbetalning under ophold på tilbud efter servicelovens paragraf 107 og 108 og under ophold på tilbud efter almen boliglovens paragraf 105.

Beboerbetalning efter serviceloven skal ikke længere indgå i taksterne på tilbud efter paragraf 107 og 108. Disse skal opkræves særskilt hos beboerne. Dermed er man gået fra nettotakster til bruttotakster. Det drejer sig om egenbetaling for boligen, el, varme og madserviceordningen (§83,1 nr.3). De valgfrie ydelser er ikke omfattet af dette.

Det er handlekommunen, som fastsætter borgerens egenbetaling iht. til servicelovens § 163 uanset driftsherre (Private, kommunale og regionale tilbud). Det betyder, at handlekommunen skal fastsætte huslejens størrelse, betalingen for el og varme, samt om borgeren får kost jf. 83,1 nr. 3 og i givet fald, beløbets størrelse for dette. Det er endvidere handlekommunen, der fastsætter borgeren rådighedsbeløb.

Hvad angår kost er samme principper gældende for tilbud efter almenboliglovens paragraf 105.

Der er udarbejdet to modeller for opkrævning af egenbetalingen. I den ene model opkræver tilbuddet egenbetalingen. I den anden model overgår opkrævningen til handlekommunen. Begge modeller kan anvendes.

⁵ Vejledningen udsendes august 2018 ift. taksterne for 2019. Tilsvarende udsendes der en vejledning august 2019 ift. taksterne for 2020.

Uanset valg af model kræver det et godt samarbejde omkring information mellem leverandør og handlekommune. Så det er vigtigt, at leverandøren i god tid før overgangen til bruttotakster informerer handlekommune med oplysninger til huslejberegning, el og varme, samt kost. Ligesom det i model 1 er vigtigt, at handlekommunen i god tid meddeler tilbuddet, hvor meget der skal opkræves. Således sikres det, at beboerne kan opkræves rettidigt og eventuelt varsles for ændring i opkrævningen.

Oplysningerne vedr. el og varme skal svare til tilbuddets budget for el og varme, således opkrævningen kan svare til det budgetterede. Beboernes andel af mer- og mindreforbrug afregnes med handlekommunen ved regnskabsafslutningen. Handlekommune skal foretage regulering for de enkelte borgere på baggrund af det faktisk opkrævede.

I forhold til kost er det i begge modeller tilbuddet, der regulerer borgerens betaling i forbindelse med fravær som følge af sygehusindlæggelser, ferie mv. Det er tilbuddets regler for tilbagebetaling, der er gældende. Dog skal tilbuddet efterregulere madservice § 83.1.3 ud fra prisen for madservice fastsat af handlekommunen.

Det er tilbuddet, der foretager og betaler årsreguleringen med borgeren, når kostordningen er efter § 83.1.2 og § 85, mens der normalt ikke foretages en årsregulering for madservice § 83.1.3.

Det er i begge modeller betalingskommunen, der kommer til at dække eventuel manglende betaling fra borgeren.

Ifølge bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 er det kommunalbestyrelsen, der beslutter hvilke betalingsregler, der gælder for beboernes huslejebetaling ved ophør af leje. For Region Syddanmarks tilbud anvendes samme regler vedrørende ophør af beboernes huslejebetaling for tilbud drevet efter Serviceloven som anført i ovenstående afsnit om afregnings- og betalingsregler.

Model 1: Beregning og opkrævning udføres af tilbuddet – Fastsættelse og godkendelse af handlekommunen

Arbejdsgangen i modellen vil være følgende:

1) Alle kommuner indarbejder i budgetterne regler for borgernes egenbetaling. Reglerne skal afspejle serviceniveauet i den enkelte kommune og skal samtidigt beskrive, hvorledes borgerens betalingsformåen jf. SEL kan påvirke den egenbetaling, der skal opkræves hos borgeren. Det indebærer, at kommunerne skal tage hensyn til borgernes indtægtsgrundlag. Fx i form af et minimumsrådighedsbeløb.

2) Efter budgetternes vedtagelse informerer handlekommunen de tilbud, hvor handlekommunen har borgere boende, om reglerne for egenbetaling i beboerens handlekommune. Det bliver altså op til tilbuddene at administrere kommunernes forskellige regler.

3) Efter budgettet for tilbuddet er vedtaget, beregner tilbuddet bruttotaksten for opholdet på tilbuddet. Tilbuddets bruttotakst består af to dele:

Omkostninger vedrørende egenbetaling og nettotaksten. Bruttotaksten opgives til Tilbudsportalen.

Tilbuddene sender beregningen af egenbetaling på borgerniveau til godkendelse i handlekommunen. Nettotaksterne for den enkelte kommune findes ved at trække borgerens egenbetaling fra bruttotaksten. Derved kan nettotaksterne kommunerne skal betale være forskellige for hver enkel borger.

4) Det er en forudsætning for tilbuddets opkrævning af egenbetaling ved borgeren, at den kommunale godkendelse foreligger 14 dage før første opkrævning udsendes. I tilfælde af, at den ikke foreligger, opkræves bruttotaksten ved betalingskommunen budgetåret ud.

5) Ved den månedlige opkrævning af egenbetaling sikrer tilbuddet, at opkrævningen hos borgeren af egenbetaling ikke overstiger handlekommunens grænse for det beløb, der kan opkræves som

egenbetaling. Opkrævningen af borgerens egenbetaling sker aconto med korrektioner for forrige måneds forbrug (eksempelvis manglende mad). I tilfælde af, at egenbetalingen overstiger handlekommunens grænse faktureres det overskydende beløb til betalingskommunen. Det fremgår klart af fakturaen, at det vedrører egenbetaling.

6) Tilbuddet sender den månedlige opkrævning af taksten til handlekommunen. På fakturaen skal bruttotaksten og det beløb, som kommunen faktisk skal betale fremgå. Det beløb, som kommunen faktisk skal betale, er reelt set en nettotakst, da egenbetalingen i første omgang er et mellemværende ml. borgeren og botilbuddet. Betalingskommunens regnskabskontrol sker via tilbuddets takstopgørelse (pkt. 3).

7) Hvis borgeren ønsker at klage over egenbetalingen og rådighedsbeløbet skal klagen sendes til handlekommunen.

Model 2: Beregning udføres af tilbuddet – Fastsættelse og opkrævning af handlekommunen

Arbejdsgangen i modellen vil være følgende:

1) Alle kommuner indarbejder i budgetterne retningslinjer for borgernes egenbetaling for boligen og madserviceordning. Betalingen skal afspejle serviceniveauet i den enkelte kommune og skal samtidigt beskrive, hvorledes borgerens betalingsformåen jf. SEL kan påvirke den egenbetaling, der skal opkræves hos borgeren. Det indebærer, at kommunerne skal tage hensyn til borgernes indtægtsgrundlag. F.eks. i form af et minimumsrådighedsbeløb.

2) Tilbuddet beregner bruttotaksten for tilbuddet, der opgives til Tilbudsportalen (beregningen foretages i praksis ofte centralt). Tilbuddet fastsætter samtidig pris for de valgfrie serviceydelser.

3) Tilbuddet sender oplysninger som er nødvendige for beregningen af opholdsbetalingen f.eks. driftsomkostninger til ejendomme, kvadratmeter fordeling o.l. til handlekommunen. Tilbuddet sender priserne for de valgfrie serviceydelser til handlekommunen.

4) Handlekommunen laver beregning af husleje mv. samt træffer afgørelse om borgens egenbetaling for boligen og madservice med udgangspunkt i oplysningerne fra tilbuddet, handlekommunens serviceniveau og niveau for rådighedsbeløbet størrelse.

5) Handlekommunen foretager den månedlige opkrævning af borgeren for boligen, el og varme og madserviceordning.

6) Tilbuddet sender den månedlige opkrævning af bruttotaksten til betalingskommunen.

7) Tilbuddet sender månedlige opkrævninger af valgfrie serviceydelser til borgerne evt. i form af aconto betalinger.

8) Hvis borgeren ønsker at klage over afgørelsen om egenbetalingen, herunder fastsættelse af rådighedsbeløbet skal klagen sendes til handlekommunen.

Oplysningsskema til fastsættelse af borgernes egenbetaling for husleje, el/varme og madservice efter SEL § 83, stk. 1 nr. 3 og beregning af borgerens minimumsrådighedsbeløb.

Der udarbejdes et oplysningsskema med henblik på at lette arbejdet med at udveksle oplysninger mellem tilbud og handlekommunen.

Handlekommunen skal bruge oplysningerne til at fastsætte borgernes egenbetaling for husleje, el/varme og madservice efter SEL § 83, stk.1 nr. 3 og beregne borgerens minimumsrådighedsbeløb.

I forhold til borgere, der bor i tilbud efter Almenboliglovens § 105, skal tilbuddet kun oplyse om udgifter til madservice efter SEL § 83, stk.1 nr. 3 – medmindre handlekommunen også ønsker flere oplysninger

til fx beregning af minimumsrådighedsbeløb, hvis en sådan ordning, i en given kommune, måtte gælde for borgere i § 105 tilbud. Dette aftales individuelt mellem handlekommune og tilbud.

Der udfyldes et oplysningsskema for hver borger, da der i et tilbud kan være forskel på, hvad borgerne individuelt skal opkræves.

Handlekommunerne opfordres til selv at kontakte tilbuddet for at få de fornødne oplysninger. Der er udarbejdet et oplysningsskema, og det anbefales, at tilbuddet anvender dette oplysningsskema for at skabe ensartethed i oplysninger og praksis ved formidling af disse oplysninger. Oplysningerne ift. 2019 kan forespørges hos driftsherrerne fra den 1. oktober 2018. Data leveres til handlekommunerne senest den 1. november 2018. Tilsvarende kan oplysningerne ift. 2020 forespørges hos driftsherrerne fra den 1. oktober 2019. Data leveres til handlekommunerne senest den 1. november 2019.

Delegationsaftaler:

Beregningen og opkrævningen af egenbetalingen følger handlekommuneforpligtelsen, så hvis den er delegeret, så følger den med delegationen.

En kommune kan iht. retssikkerhedslovens § 9, stk. 9, aftale med opholdskommunen (bopæl), at denne varetager hele eller dele af opgaveudøvelse efter serviceloven. Opholdskommunen bliver med en sådan aftale handlekommune for borgere.

Retssikkerhedslovens § 9, stk. 6, giver en handlekommune mulighed for at indgå aftale med en tidligere opholdskommune om, at den tidligere opholdskommune har handleforpligtelsen for borgeren – en sådan aftale kræver borgerens samtykke. I disse tilfælde er det hele handleforpligtelsen, der flyttes.

Det bemærkes, at en eventuel aftale om, at tilbuddet står for opkrævning af borgerens egenbetaling, ikke er at betragte som en delegationsaftale.

Kostordninger og omkostningsbaserede takster:

Der findes et utal af kostordninger på de forskellige tilbud. De mange forskellige ordninger kan give udfordringer, både i forhold til opkrævning hos borgerne, i forhold til beregning af de omkostningsbaserede takster og i forhold til det budget, som tilbuddet skal have.

I anerkendelse af disse udfordringer er der på www.socialsekretariatet.dk oprettet en side, hvor som beskriver nogle af disse udfordringer samt og idéer til løsningen af disse.

Beboerbetalning på tilbud efter servicelovens paragraf 109 og 110

Beboerbetalning på tilbud efter servicelovens paragraf 109 og 110 reguleres efter bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110 af den 13. november 2017.

Der er fastsat én national sats for egenbetaling for ophold på kvindekrisecenter (§ 109) og én national sats for ophold på forsorgshjem (§ 110). Indeholdt i egenbetalingen for ophold efter §§ 109 og 110 i lov om social service er betaling for el og varme samt betaling for eventuelt medfølgende børn.

Boformen kan derudover fastsætte betaling for kost og vask. Betalingen fastsættes under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller vask. Borgeren betaler særskilt for disse ydelser direkte til boformen. Der kan ikke opkræves betaling for ydelser, som er bevilget individuelt til borgeren, som følge af dennes funktionsnedsættelse.

Ejendomsudgifter

Det har ikke været muligt at gennemføre helt ensartede principper for dette område. Det er imidlertid afgørende, at den enkelte udbyder sikrer, at der ikke sker dobbeltindregning af udgifterne.

Her placeres omkostninger til normal indvendig vedligehold samt omkostninger til opvarmning, el, ejendomsskat, vand og forsikringer, der ikke betales af beboerne.

Derudover skal alle udgifter til bygningsvedligeholdelse over en årrække indregnes i taksterne. Dette kalkuleres efter driftsherrens regler. Ekstern husleje kan medtages. Der kan ikke medtages intern husleje, idet man skal anvende forrentning og afskrivning af bygningerne.

Reguleringer i forhold til tidligere år

Over- og underskud opgøres på baggrund af det omkostningsbaserede budget, der ligger til grund for takstberegningen, sammenholdt med årets regnskab for levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.

Håndtering af eventuelt overskud

Den del af et eventuelt overskud, der overstiger 5 pct., skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af en reduktion af taksten senest 2 år efter det år, overskuddet vedrører.⁶

Overskud på op til 5 pct. kan hensættes til senere brug inden for samme ledelsesområde/ center.

- Hensatte overskud skal anvendes inden for 5 år efter det år, overskuddet vedrører. Eventuelle uforbrugte hensatte midler efter 5 år indregnes i taksten.
- Hensatte overskud kan anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende på rammeaftaletilbud inden for samme ledelsesområde/ center.⁷

Håndtering af eventuelt underskud

Underskud på op til 5 pct. kan for kommunale og regionale driftsherrer ikke indregnes i taksten, men skal f.eks. dækkes ved effektivisering eller af tidligere overskud inden for samme ledelsesområde/ center.⁸

Den del af et eventuelt underskud, der overstiger 5 pct., skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af et tillæg senest 2 år efter det år, underskuddet vedrører.

I tilfælde af huslejetab i almene boliger indgår dette på lige fod med andre udgifter i tilbuddets regnskab.

Hvis en person er indskrevet i et midlertidigt botilbud og bevarer sin egen bolig under opholdet, skal huslejebetaling, herunder lys og varme, betales af betalingskommunen, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006.

Af bilag 18 ses beregningseksempler ift. model for håndtering af over- underskud mellem årene, jf. ovenstående.

Såfremt der helt ekstraordinært vurderes en mere hensigtsmæssig model i forhold til håndtering af over- underskud mellem årene, vil en sådan model skulle anbefales af KKR.

⁶ Der er udarbejdet et vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster ”Efterregulering af over- eller underskud i taksterne, se bilag 18. I notatet er givet en række konkrete eksempler på håndtering af sådanne tilfælde, ligesom der er beskrevet principper for regnskabsaflæggelse.

⁷ Ledelsesområde defineres som niveauet over tilbud/ enhed.

⁸ Ledelsesområde defineres som niveauet over tilbud/ enhed.

Særligt ift. håndtering af eventuelt overskud eller underskud ved lukning af tilbud samt overtagelse af tilbud

Lukning af kommunale tilbud:

Hensatte overskud bringes i anvendelse ift. finansiering af merudgifter ved lukning af tilbud. Hvis lukningen af et tilbud inden for et center/ledelsesområde giver underskud, skal der efterreguleres for tilbuddets andel af et over-/underskud, der ligger over 5 procent af centerets samlede over- eller underskud jf. eksempel nedenfor.

Eksempel 1: Akkumuleret underskud over 5% og lukning af Enhed 1

Regel ift. ekstraopkrævning ved lukning: Budgetmæssig andel af akkumuleret resultat over 5%

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Enhed 1	Enhed 2	Enhed 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-38.000	-78.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500
Årsresultat	500	-500	2.000	2.000
Overførsel fra tidligere år	500	-500	2.500	2.500
Akkumuleret resultat	1.000	-1.000	4.500	4.500
% af Budget	5,0%	-5,0%	11,3%	5,6%
Videreføres i driften år +1	0	0	0	4.000
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	375
Ekstraopkrævning ifm lukning	125	0	0	125

Eksempel 2: Akkumuleret overskud over 5% og lukning af Enhed 1

Regel ift. ekstraopkrævning ved lukning: Budgetmæssig andel af akkumuleret resultat over 5%

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Enhed 1	Enhed 2	Enhed 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-42.000	-82.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500
Årsresultat	500	-500	-2.000	-2.000
Overførsel fra tidligere år	500	-500	-2.500	-2.500
Akkumuleret resultat	1.000	-1.000	-4.500	-4.500
% af Budget	5,0%	-5,0%	-11,3%	-5,6%
Videreføres i driften år +1	0	0	0	-4.000
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	-375
Ekstraopkrævning ifm lukning	-125	0	0	-125

Lukning af regionale tilbud:

Underskud op til 5 % af budgettet for den selvstændige økonomiske enhed, som tilbuddet er en del af, dækkes ved effektivisering eller af tidligere overskud inden for samme ledelsesområde/ center.⁹

Underskud over 5 % af budgettet for den selvstændige økonomiske enhed, som tilbuddet er en del af finansieres ved, at Region Syddanmark gennemfører besparelser på andre sociale tilbud i samme størrelsesorden, som underskuddet over 5 % af budgettet for den selvstændige økonomiske enhed.¹⁰ Beregningseksempler ses nedenfor. Nedenfor ses desuden eksempel på lukning af en selvstændig økonomisk enhed her.

Hensatte overskud bringes i anvendelse ift. finansiering af merudgifter ved lukning af tilbud.

Håndtering af underskud ved lukning af afdeling inden for en økonomisk enhed

Nedenfor vises to mulige eksempler på underskuddsdækning ved lukning af afdeling inden for en selvstændig økonomisk enhed.

a) Lukning af afdeling 3. Den økonomiske enheds samlede underskud er under 5 %. Hele underskuddet ved lukningen af en afdeling bliver dækket af den økonomiske enhed.

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Afdeling 1	Afdeling 2	Afdeling 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-38.000	78.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500
Årsresultat	500	-500	2.000	2.000
Overførsel fra tidligere år	0	-500	2.500	2.000
Akkumuleret resultat	500	-1.000	4.500	4.000
% af Budget	2,5%	-5,0%	11,3%	5,0%
Videreføres i driften år +1				4.000
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	0
Ekstraopkrævning ifm lukning	0	0	0	0
Dækkes af andre økonomiske enheder				0

⁹ Driftsherrerne i Syddanmark kan beholde op til fem procent af et eventuelt overskud. Overskuddet kan anvendes til dækning af underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende indenfor driftsherrens øvrige rammeaftaletilbud inden for samme ledelsesområde/ center.

¹⁰ Såfremt der er tale om et overskud ved lukning af et tilbud behandles dette på samme måde, blot med modsat fortegn

b) Lukning af afdeling 3. Den økonomiske enheds samlede underskud er over 5 %. Underskuddet under 5 % bliver dækket af den økonomiske enhed (4 mio kr.). Underskud over 5 % skal dækkes af andre økonomiske enheder (0,5 mio. kr.) og skal fordeles forholdsmæssigt ud fra budgettet på de øvrige økonomiske enheder.

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Afdeling 1	Afdeling 2	Afdeling 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-38.000	78.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500
Årsresultat	500	-500	2.000	2.000
Overførsel fra tidligere år	0	-500	3.000	2.500
Akkumuleret resultat	500	-1.000	5.000	4.500
% af Budget	2,5%	-5,0%	12,5%	5,6%
Videreføres i driften år +1				4.000
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	0
Ekstraopkrævning ifm lukning	0	0	0	0
Dækkes af andre økonomiske enheder				500

Håndtering af underskud ved lukning af en økonomisk enhed

Underskud ved lukning af en selvstændig økonomisk enhed skal fordeles forholdsmæssigt ud fra budgettet på de øvrige økonomiske enheder som beskrevet i model a nedenfor.

Såfremt der vurderes en mere hensigtsmæssig model i den konkrete situation, vil en sådan model skulle anbefales af KKR

a) Lukning af selvstændig økonomisk enhed D. De andre økonomiske enheder dækker underskuddet forholdsmæssigt ud fra den budgetmæssige andel

Mio. kr.	Økonomisk Enhed A	Økonomisk Enhed B	Økonomisk Enhed C	Økonomisk Enhed D	I alt
Omkostningsbudget	80.000	100.000	90.000	60.000	330.000
Indtægter	-83.000	-102.000	-88.000	-50.000	-323.000
Omkostninger	81.000	98.000	90.500	54.000	323.500
Årsresultat	-2.000	-4.000	2.500	4.000	500
Overførsel fra tidligere år	1.500	0	0	1.000	2.500
Akkumuleret resultat	-500	-4.000	2.500	5.000	3.000
% af Budget	-0,6%	-4,0%	2,8%	8,3%	0,9%

Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	0	0
Dækkes af andre økonomiske enheder	1.481	1.852	1.667		5.000
Samlet videreføres i driften år +1	981	-2.148	4.167	0	3.000

* Hvis der efter en forholdsmæssig fordeling af underskuddet ved lukning opstår et underskud over 5% på en økonomisk enhed, vil underskuddet over 5 % for denne økonomiske enhed blive efterreguleret i taksterne år +2.

Overtagelse af tilbud

Ved overtagelse af tilbud skal tilbuddets andel af over- eller underskud følge med tilbuddet til den nye driftsherre. jf. eksempel nedenfor.

Eksempel ved overtagelse af tilbud

Eksempel 1: Akkumuleret underskud over 5% og overdragelse af Enhed 1

Regel ift. overdragelse af underskud ved overtagelse af tilbud: Budgetmæssig andel af akkumuleret resultat i alt

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Enhed 1	Enhed 2	Enhed 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-38.000	-78.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500
Årsresultat	500	-500	2.000	2.000
Overførsel fra tidligere år	500	-500	2.500	2.500
Akkumuleret resultat	1.000	-1.000	4.500	4.500
% af Budget	5,0%	-5,0%	11,3%	5,6%
Videreføres i driften år +1	0	0	0	3.375
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	0
Ekstraopkrævning ifm overtagelse	1.125	0	0	1.125

Eksempel 2: Akkumuleret overskud over 5% og overdragelse af Enhed 1

Regel ift. overdragelse af overskud ved overtagelse af tilbud: Budgetmæssig andel af akkumuleret resultat i alt

Mio. kr.	Samlet økonomisk enhed			
	Enhed 1	Enhed 2	Enhed 3	I alt
Omkostningsbudget	20.000	20.000	40.000	80.000
Indtægter	-20.000	-20.500	-42.000	-82.500
Omkostninger	20.500	20.000	40.000	80.500

Årsresultat	500	-500	-2.000	-2.000
Overførsel fra tidligere år	500	-500	-2.500	-2.500
Akkumuleret resultat	1.000	-1.000	-4.500	-4.500
% af Budget	5,0%	-5,0%	-11,3%	-5,6%
Videreføres i driften år +1	0	0	0	-3.375
Efterreguleres i taksterne år +2	0	0	0	0
Ekstraopkrævning ifm overtagelse	-1.125	0	0	-1.125

Overhead

Her medregnes omkostningerne til direkte og indirekte overhead. Denne post skal dække en andel af løn til rådhuspersonale, politikere, kontorfaciliteter, kurser osv. til denne personalegruppe. Posten kan indregnes i taksterne for 2019 og taksterne for 2020 med et overheadtillæg.

Overheadprocenten fastsættes af den enkelte udbyder, dog med en maksimumgrænse på 4,4 %.

Overhead på særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter følger samme princip

- Overhead beregnes af:
- Løn
- Administration
- Udvikling afsat i driftsbudgettet
- Indtægter
- Øvrige driftsudgifter
- Ejendomsudgifter og husleje
- Puljer
- Forrentning og afskrivninger
- Opsparede tjenestemandspensioner.

Tilsyn

De faktiske omkostninger til tilsyn indregnes.

Omkostninger til afskrivning og andre kapitalomkostninger

Der er tale om følgende omkostninger:

- Afskrivninger:
- Omkostninger til afskrivning af bygninger, inventar, busser osv.
- Andre kapitalomkostninger:
- Forrentning af faste aktiver og andre mellemværender.

Indregningen af afskrivningerne sker konkret ud fra de budgetterede afskrivninger i det omkostningsbaserede budget. Ejendomsværdien for det enkelte tilbud i 2004 lægges til grund for afskrivningen. Dette betyder, at taksten for år 2019 skal indeholde afskrivninger af aktiver, der:

- Fremgår af delingsaftalen
- Er anskaffet siden opgørelsestidspunktet i delingsaftalen
- Forventes anskaffet inden udgangen af år 2019.

For bygninger opført før 1. januar 1999 lægges ejendomsværdien for 2004 til grund for afskrivningen. For bygninger opført eller erhvervet efter 1. januar 1999 tages udgangspunkt i købsprisen. Derudover foretages regulering i tilfælde af nyinvesteringer.

Et aktivs aktuelle værdi beregnes ved at trække den aktuelle værdi af afskrivningerne fra den oprindelig aktiverede værdi.

Konkret anvendes følgende kriterier:

- Renten til beregning af forrentning i 2019 fastlægges af den enkelte udbyder, men kan dog maksimalt være renten på et 20-årig fastforrentet inkonvertibelt lån i KommuneKredit pr. 28. marts 2018. Renten på dette lån er 1,37 % p.a. Renten ift. 2020 sendes til kommunerne og regionen i Syddanmark, når denne er fastlagt.
- Beregningsgrundlag for forrentningen er aktivers eller andre mellemværenders værdi budgetåret før, hvilket for 2019, vil sige værdien pr. 1.1.2019. Hertil kan tillægges værdien af nyanskaffelser i budgetåret, hvor forrentningen beregnes fra ibrugtagningstidspunktet. Hvis dette ikke gøres indgår nyanskaffelser i beregningsgrundlaget for forrentningen i de efterfølgende år.
- Bygninger afskrives over 30 år. For bygninger ibrugtaget før 1/1 2004, starter afskrivningsperioden den 1/1 2004. For bygninger ibrugtaget efter 1/1 2004 starter afskrivningsperioden fra ibrugtagningstidspunktet.
- Grunde skal ikke afskrives, men skal forrentes med samme rente som ovenfor.
- Når en kommune overtager et regionalt tilbud er det ejendomsværdien på overtagelsestidspunktet, der skal anvendes i takstberegningen og tilsvarende, hvis regionen overtager et kommunalt tilbud.
- Andre aktiver med en anskaffelsessum over 100.000 kr., og en levetid på mere end et år afskrives efter driftsherres regler på området og forrentes med samme rente som ovenfor. Det skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang så anskaffelser ikke både kan indregnes i driftsregnskabet og samtidig indregnes med forrentning og afskrivning i taksten.
- Byggeprojekter aktiveres efter driftsherres regler på området
- For almennyttige boliger skal servicearealernes afskrivning og forrentning indgå i taksten. Afskrivning og forrentning af boligdelen finansieres via huslejebetalingen og skal derfor ikke indgå i taksten.

Centralisering af driftsudgifter:

Udgifter, som bogføres centralt, men som vedrører driften, kan håndteres på flere måder:

1. Der kan laves en abonnementsordning, hvor der betales et abonnement for levering ydelserne. Ved en abonnementsordning skal det sikres, at den inden for kortere årrække hverken giver over- eller underskud. Endvidere skal sikres sammenhæng mellem udgifterne til abonnement og de faktiske leverede ydelser.
2. Der oprettes en centralt kontoplan som muliggør, at udgifterne kan bogføres ud på de enkelte tilbud. Der er således tale om at lave en central kontoplan, der matcher kontoplanen for institutionsniveauet med de arter, der er relevant for områder, der er centraliseret. De udgifter, der bogføres ud på det enkelte sted, skal enten direkte kunne henføres til stedet eller henføres til en fordelingsnøgle, som sikre sammenhæng mellem de bogførte udgifter og de faktisk leverede ydelser.

Udgifter der kan håndteres på ovennævnte måder, at er nok især udgifter til forbrugsafgifter, IT, telefoni og vedligeholdelse mv. I forhold til centralisering af administration kan en tredje metode anvendes:

3. Udgifterne til den administration, som er direkte relateret til driften, konteres på konto 5. Denne administration fastlægges som udgangspunkt, som de opgaver, der tidligere har været placeret på tilbuddet. Udgifterne til løsning af disse opgaver har således tidligere været en del af tilbuddenes driftsomkostninger og derfor ikke har været en del af overhead. Udgifterne kan til brug for takstberegningen, fordeles ud på tilbud i forhold til en fordelingsnøgle, som sikre sammenhæng mellem ydelserne og de omkostninger, der indregnes i taksterne på de enkelte steder. Fordelingen kan f.eks. ske på baggrund af pladsantal, budgetstørrelse, tidsregistrering eller lignende.

I forhold til medarbejdere, der laver både "central" og "decentral" administration skal der ske en fordeling af udgifterne mellem de to områder på baggrund af en kvalificeret vurdering, der igen sammenhæng mellem omkostninger og ydelser.

Håndtering af byggesager

Udbyderen skal agere rettidigt i forhold til at informere handlekommuner og betalingskommuner om anlægsplaner, såvel nybyggeri som ombygning, der kan påvirke den fremtidige takst, på lige fod med andre planer om ændringer i serviceniveau. Derudover behandles takstændringer som følge af byggesager på samme måde som alle øvrige takstændringer.

Hensættelser til tjenestemandspension 2019 – og 2020

For forsikrede tjenestemænd anføres forsikringspræmien, mens omkostningerne til ikke forsikrede tjenestemandspensioner i 2019 og 2020 fastsættes til 20,3 % af den pensionsgivende løn til den enkelte tjenestemand. Der skal korrigeres for de beløb, som allerede er indregnet i forbindelse med delingsaftalerne ved kommunalreformen.

Pensionsforpligtigelsen skal aktuariemæssigt opgøres mindst hvert 5. år. Hensættelserne på balancen skal herefter op- eller nedskrives, så den bogførte værdi svarer til den aktuariemæssige værdi. Op- og nedskrivningerne modposteres på balancen og føres derfor ikke tilbage til taksten.

I henhold til "Lov om tjenestemænd i folkeskolen" (den lukkede gruppe) af 17. september 1998 betaler staten udgiften til tjenestemænd ansat før 1.4.1992, og der kan derfor ikke indregnes hensættelser til tjenestemænd i de omkostningsbaserede takster på specialundervisningsområdet. For de i § 2 stk. 4 nævnte undtagelser, hvor den enkelte kommune afholder udgifterne, kan disse medtages. Enten kan udgifterne medtages som de faktiske udgifter i året eller som 3 % af lønudgiften til tjenestemænd i den lukkede gruppe, som en forsikringspræmie. Når der først er valgt at indregne 3 % kan man ikke efterfølgende gå tilbage og vælge de faktiske udgifter."

Belægningsprocent

Belægningsprocenten fastsættes på baggrund af den forventede aktivitet i tilbuddet.

Der kan ved fastlæggelse af belægningsprocenten tages et gennemsnit af de sidste to års belægningsprocenter suppleret med en konkret vurdering. Afviges der væsentlig fra dette, begrundes afvigelsen. Belægningsprocenterne bør maksimalt være 100 %, idet permanent overbelægning bør medføre korrektion af det normerede antal pladser.

Takstberegning på specialundervisningstilbud, hvor eleverne bor på skolen (kostskoler)

På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år af gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder. Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

På tilbud for børn og unge med sociale problemer, SEL § 66, hvor der er en intern skole, men hvor de unge får ophold på et hvilket som helst tidspunkt af året, følges de almindelige takstberegningsregler for såvel undervisningstilbuddet som døgntilbuddet, hvor taksten beregnes pr. døgn/dag på grundlag af 365 dage i året.

Indtægtsdækket virksomhed

Indtægtsdækket virksomhed, som fx. ydelser, der leveres til VISO, konsulentytelser og projekter mv., skal ikke indgå i takstberegningsgrundlaget, da ydelserne ikke skal finansieres via taksterne.

Finansiering af befording til og fra dagtilbud og specialundervisningstilbud

Taksten skal som udgangspunkt indeholde alle delydelser i "tilbudspakken", dog undtaget befording, jf. BEK 483 af 19. maj 2011. Disse udgifter skal afholdes af den enkelte betalingskommune. Det er op til den enkelte udbyder og handlekommunerne at aftale kørselsordninger, herunder om udbyder etablerer fælles kørselsordninger samt hvordan den enkelte kørselsordning konkret beregnes, hvordan aftalen kan opsiges m.v. Det afgørende er, at beforderingsudgiften afholdes særskilt for hver enkelt borger, samt at handlekommunerne for hver enkelt borger tager stilling til, om man ønsker at indgå i kørselsordninger eller selv ønsker at varetage kørslen. Reglen gælder for såvel tilbud efter serviceloven som for specialundervisningstilbud.

Hvis driftsherren selv varetager hele det administrative arbejde i forbindelse med en kørselsordning, kan der beregnes overhead op til den maksimale generelle overheadprocent. Hvis leverandøren af kørselsordningen helt eller delvist administrerer kørselsordningen, skal overheaden reduceres tilsvarende. Det er en forudsætning, at udgiften til administration af kørsel kun afholdes én gang og maksimalt med den generelle overheadprocent.

Driftsherren fremsender en afregning for kørslen sammen med den øvrige afregning.

Objektiv finansiering af særlige tilbud

Der er objektiv finansiering af enkelte lands- og landsdelsdækkende tilbud i Syddanmark. Det drejer sig om den sikrede institution Egely i Middelfart samt specialskolen, Center for Høretab. Der henvises til Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. af den 24. juni 2014. samt bekendtgørelse nr. 1438 af 16. december 2017 om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Bilag 18: Vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster

Model for indregning af overskud eller underskud i taksterne

Overskud op til 5 procent kan overføres indenfor samme ledelsesområde/center. Mens underskud op til 5 % kan overføres eller dækkes ind via tidligere overskud indenfor samme ledelsesområde/center. Overføres overskud/underskud indenfor samme ledelsesområde/center efterreguleres som hidtil. Se eksempler på regulering nedenfor; eksempel 1-3.

Håndtering af reglen om anvendelse af overskud indenfor 5 år:

Der kan etableres et system til håndtering af opsparede overskud indenfor samme ledelsesområde/center. Overskuddet anvendes indenfor samme ledelsesområde/center.

Så længe puljen er under 5 % af ledelsesområdet/centers ramme er der ikke behov for efterregulering og indenfor samme ledelsesområde/center kan midlerne anvendes efter behov. Akkumuleres puljen til mere end 5 %, laves en efterregulering på den del af puljen, som ligger ud over 5 %.

Beskrivelser ift. indregning af overskud eller underskud i taksterne:

Udgangspunktet for modellen er det samlede faktiske provenu i regnskabsåret, hvilket er det samlede antal belagte dage gange de relevante takster. Dette holdes op mod det omkostningsbaserede regnskab. Forskellen mellem det faktiske provenu og det omkostningsbaserede regnskab udgør over- eller underskuddet. Der skal derefter tages stilling til, hvad der skal genbevilges i det efter følgende regnskabsår samt hvad der skal indgå i takstberegningen år 2 efter regnskabet. Jf. de beskrevne regler.

Modellen tager udgangspunkt i, at tilbuddene styres i forhold til deres driftsbudget og ikke i forhold til tilbuddenes samlede omkostninger og takstindtægter. Når det drejer sig om forskellen mellem tilbuddenes budget og regnskab anvendes "mindreforbrug" og "merforbrug". Mens "overskud" og "underskud" anvendes for forskellene mellem takstprovenuet og det omkostningsbaserede regnskab.

Modellen er delt i 2:

I den **første del** beregnes det samlede over- eller underskud reguleret for overførsler fra foregående år. Dette er i tabel 1 vist fra A1 til A5.

- Det samlede provenu fremgår af regnskabet, såfremt der foretages intern afregning. Såfremt der ikke foretages intern afregning, kan provenuet beregnes som antallet af belægningsdage gange med den takst, der er opkrævet. **A1 i tabel 1.**
- Det faktiske afregningsgrundlag er det beløb, der skulle være opkrævet i forhold til det faktiske regnskab for året. Dette kan opgøres ved at benytte skabelonen til beregning af taksten med indsættelse af de endelige regnskabstal i stedet for budgettal. Dette er **A2 i tabel 1.**
- Der skal korrigeres for overførsler fra foregående år. Mindreforbrug, der er overført fra tidligere år, skal trækkes ud, da der er betalt for det én gang og modsat skal merforbrug fra tidligere år lægges til, da der ikke er betalt dette. Dette er **A3 i tabel 1**
- **A2 + A3** er det samlede regulerede regnskab inkl. overførsler fra året før. **Dette er A4 i tabel 1.**
- A5: Forskellen mellem A1 og A4 er det samlede korrigerede over- eller underskud. Er beløbet positivt er der opkrævet for meget og er det negativt er der opkrævet for lidt.

I **andet del** beregnes, hvad taksterne skal reguleres med i år 2, når der korrigeres for overførsel af tilbuddenes mer- og mindreforbrug til det følgende budget år.

- Den enkelte driftsherre kan i de efterfølgende budgetår genbevilde tilbuddets mer-/mindreforbrug i henhold til egne regler. Det skal dog være i overensstemmelse med reglerne i

rammeaftalen. Underskud op til 5 % skal dækkes ind via effektiviseringer(overførsel) eller opsparede overskud fra tidligere år. **Dette er A6 i tabel 1.**

- Den del af det korrigerede overskud, der ikke genbevilges, skal indregnes i takster senest 2 år efter. Underskud skal være over 5 % for at kunne indregnes i taksterne. Dette er forskellen mellem A5 og A6 som er lig A7 i tabel 1. Er A7 positiv skal taksterne i år 2 nedreguleres og omvendt. Det bør bemærkes, at for de driftsherrer, der selv bruger en del af pladserne, vil de budgetmæssige konsekvenser være et mindre beløb end i A7. Idet de eksterne indtægterne kun påvirkes med den andel af pladserne, der sælges og dermed ikke med det fulde beløb i A7.

Tabel 1: Beregning af over- og underskud.		
Bemærkning	Forklaring	Henvi sning
Samlet faktisk provenu	Samlede takst indtægter, hvis der anvendes intern afregning alternativt kan anvendes takst gange faktiske belægningsdage	A1
Faktisk afregningsgrundlag	Det omkostningsbaserede regnskab. Takst skabelonen kan med fordel anvendes.	A2
Mer/mindreforbrug som er overført fra foregående år	Mindreforbrug (-) som er overført fra tidligere år skal trækkes ud, da der er betalt for dem og modsat skal merforbrug(+) fra tidligere år lægges til, da der ikke er betalt dette	A3
Det faktisk korrigerede regnskab, der skal indgå i beregningen	Regnskab minus overskud fra foregående år.(+ -) Regnskab plus underskud overskud fra foregående år. (--)	A4=A2+A3
Samlet regulering inkl. overførsler fra året før.	Overskud = plus Underskud = minus	A5=A1-A4
Tilbuddets mer- eller mindreforbrug, der genbevilges i følgende budgetår eller afsættes på en centralpulje. Ved merforbrug skal 5 % findes via effektiviseringer(overførsel eller opsparede midler.	Overføres til følgende budgetår Mindreforbrug (+) trækkes ud Merforbrug (-) lægges til	A6
Rest overføres til takstberegningen år 2 efter regnskabet	Er a7 plus skal taksten reduceres og modsat er den negativ skal taksten forhøjes på baggrund af overførslen	A7=A5-A6

Nedenfor er der givet en kort vejledning til de enkelte punkter samt en række eksempler på konkrete beregninger.

Vejledning til indberetning

A1: Det samlede provenu vil fremgå af regnskabet, når der foretages intern afregning. Alternativt kan provenuet beregnes som antallet af belægningsdage gange med de anvendte takster.

A2: Udgangspunktet for beregningen af det faktiske afregningsgrundlag er regnskabstallene for driften, som indtastes i den skabelon, der er afvendt til takstberegningen.

Hensættelse til tjenestemandspensioner Indregnes med de faktiske hensættelser eller udgifterne til forsikring, der skal dog korrigeres for de beløb, der allerede er indregnet i delingsaftalen.

Mer- og mindreforbrug fra år -2, som skal indregnes i taksterne, medtages ligeledes.

Til forrentning og afskrivning anvendes ligeledes tallene for beregning af taksterne. Det betyder, at renten er den samme, som ved beregningen af taksterne. Der skal dog korrigeres for driftsudgifter, der konverteres til anlægsudgifter. Større anskaffelser finansieret over driften må ikke tælle med 2 gange i takstberegningen. Hvis anskaffelsen af for eksempel en bus indgår i de følgende års takster med forrentning og afskrivning, må den ikke også indgå i anskaffelsesårets driftsregnskab med anskaffelsesudgiften, men alene med dette års forrentning og afskrivning. Ligeledes skal der korrigeres, hvis der er fundet fejl i forrentning og afskrivning.

Overhead og udviklingspulje skal indregnes på baggrund af de faktiske udgifter.

A3: Der korrigeres for mer-/mindreforbrug fra tidligere år, som er overført. Mindreforbrug fra året før skal trækkes ud, da der er betalt for dem og modsat skal merforbrug lægges til, da der ikke er betalt dette.

A4: Det faktiske afregningsgrundlag reguleret for overførsler fra foregående år.

A5: Den samlede regulering er forskellen mellem A1 og A4. Er der plus er der opkrævet for meget, og er der minus, er der opkrævet for lidt.

A6: På baggrund af tilbuddenes driftsregnskab fastsættes i henhold til kommunens/regionens overførselsregler hvad, der skal overføres til det følgende års budget enten til tilbuddet eller til en centralpulje.

A7: Forskellen mellem A5 og A6 skal indregnes i taksterne 2 år efter.

Eksempler på konkrete beregninger

1. Der er et samlet overskud på 400.000 kr., men tilbuddet har et overskud på 400.000 kr., der overføres til følgende budgetår. Overskuddet har derfor ingen konsekvenser for takstberegningen i år 2.		
<u>Del 1:</u>		
A1	Samlet provenu (10.400 dage * 1000)	10.400.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	10.000.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår	0
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.000.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	400.000
<u>Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel</u>		
M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.600.000

M	-	Mindreforbrug	400.000
<u>Del 2</u>			
A6		Mindreforbrug, der genbevilges	400.000
A7	-	Regulering af taksten i år 2 (A5-A6)	0.000

2. Der er et samlet overskud på 200.000 kr., men tilbuddet har et mindreforbrug på 400.000 kr., der overføres til følgende budgetår. Der overføres derved mere end overskuddet, hvorfor den skal ske en opregulering af taksterne i år 2 med 200.000 kr.

Del 1:

A1		Samlet provenu (9.600 dage * 1000)	9.600.000
A2		Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	9.400.000
A3	-	Overførsel fra forrige budgetår	0
A4	=	Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	9.400.000
A5		Reguleret overskud (A1-A4)	200.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M		Tilbuddets budget	9.000.000
M	-	Tilbuddets regnskab	8.600.000
M	-	Mindreforbrug	400.000

Del 2

A6		Mindreforbrug, der genbevilges	400.000
A7	-	Regulering af taksten i år 2 opskrives(A5-A6)	-200.000

3. Tilbuddet har et merforbrug på 400.000 kr., heraf overføres 300.000 kr. til næste års drift. Provenuet er på 20.000.000 kr., og det faktiske afregningsgrundlag er på 20.400.000 kr., samtidig har der været en overført et merforbrug fra forrige budget år på 200.000 kr. Dermed bliver det regulerede underskud på 600.000. Taksterne i år skal således opskrives med 300.000 kr.

Del 1:

A1		Samlet provenu (10.000 dage * 2.000)	20.000.000
A2		Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	20.400.000
A3	-	Overførsel fra forrige budgetår (merforbrug)	+200.000
A4	=	Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	20.600.000
A5		Reguleret underskud (A1-A4)	-600.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M		Tilbuddets budget	19.000.000
M	-	Tilbuddets regnskab	19.400.000

M	- Merforbrug	-400.000
Del 2		
A6	Merforbrug, der genbevilges eller finansieres via opsparede midler fra tidligere år.	-600.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (opskrives) A5-A6	0

Bilag 19: Notat om sociale tilbud, der har behov for særlig opmærksomhed

I forbindelse med vedtagelse af rammeaftalen for 2012 har de 22 byråd og Region Syddanmark aftalt at samarbejde om højt specialiserede sociale tilbud. Konkret indebærer aftalen blandt andet, at der fælleskommunalt kan imødekommes enkelte kommuners og regionens sociale tilbud en særlig opmærksomhed.

Baggrunden er, at der kan være behov for, at indstille et tilbud til en særlig opmærksomhed for at understøtte, at tilbud med en særlig specialisering rettet mod en lille målgruppe af borgere i Syddanmark kan fastholde en faglig og økonomisk bæredygtighed, også i perioder med større udsving i belægningen. Af Udviklingsstrategien fremgår det også, at hvor der er særlig behov for en samlet faglig ekspertise, samarbejdes om opgaverne, mellem kommuner og mellem kommuner og region.

Dette notat opstiller et forslag til en proces for iværksættelse af særlig opmærksomhed på konkrete sociale tilbud, der er i risiko for lukning, men fremadrettet vurderes at være ønskeligt at have til rådighed i Syddanmark. Processen omkring særlig opmærksomhed til særligt udsatte tilbud, vil være en flertrinsproces;

Trin 1: Kommunen eller Region Syddanmark med det aktuelle tilbud indstiller tilbuddet til behandling i Socialdirektørforum.

Trin 2: Beslutningsforløb for den indstillende kommune eller region samt for Socialdirektørforum og KKR. Med mulighed for nedsættelse af en taskforcegruppe ved behov for en yderligere kortlægning af sagen.

1. Indstilling af ønske om særlig opmærksomhed for et tilbud til Socialdirektørforum

Hvis en udbyder ønsker, at et tilbud omfattes af en særlig opmærksomhed, skal den pågældende socialdirektør sende en anmodning til Socialdirektørforum, hvor behovet for en særlig opmærksomhed beskrives. Heri skal indgå en beskrivelse af overordnede økonomiske data, bl.a. udvikling i belægningen.

Socialdirektørforum kan på baggrund af henvendelse fra en kommune eller regionen igangsætte en vurdering af det pågældende tilbud. Vurderingen skal forholde sig til følgende:

1. Vurderes der at være tale om et tilbud, der fremadrettet hensigtsmæssigt skal være til rådighed i Syddanmark for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere? Heri skal indgå en vurdering af tilstedeværelsen af tilsvarende tilbud i Syddanmark/den samlede kapacitet af den pågældende tilbudstype. Det kan også indgå i overvejelserne, om kapacitet beliggende i andre regioner vurderes at være tilstrækkelig. Desuden bør indgå en vurdering af baggrunden for faldet i efterspørgslen (hvilke tilbud får borgerne som alternativ?) I vurderingen indgår en forudsætning om, at leverandørerne af alle tilbud, der er omfattet af styringsaftalen på det sociale område, i forvejen selv har ageret som en økonomisk ansvarlig

leverandør /jævnfør Styringsaftalen), herunder vurderet følgende muligheder for at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer der kan nedbringe omkostninger, f.eks. samdrift med andre tilbud, fællesledelse mm.)

2. Beslutningsforløb for den indstillende kommune eller region samt for Socialdirektørforum og KKR

Vurderingen foretages af Socialdirektørforum. Der er til Socialdirektørforum opstillet en værktøjskasse (bilag 1), der kan danne afsæt for en vurdering af det pågældende tilbud. Listen er ikke udtømmende.

Socialdirektørforum skal tage stilling til, om der er grundlag for en særlig opmærksomhed samt i bekræftende fald opstille mulige forslag til, hvordan den særlige opmærksomhed udmøntes. Der skal i udmøntningen som minimum angives to muligheder, hvoraf minimum ét ikke er udgiftsdrivende. Der er som støtte herfor opstillet en ikke-udtømmende liste over mulige forslag (bilag 1).

Ved behov, kan der nedsættes en faglig taskforce

Finder Socialdirektørforum det nødvendigt, kan der i særlige sammenhænge nedsættes en stående arbejdsgruppe, der består af repræsentanter fra kommuner og region med økonomisk, og faglig (pædagogisk) baggrund. Denne taskforce kan eksempelvis bestå af 1-2 faglige konsulenter, 1-2 økonomiske konsulenter samt 1 forvaltningsrepræsentant fra den pågældende leverandør (vil bl.a. lette tilvejebringelsen af oplysninger). Efter den nedsatte taskforcegruppe har kortlagt problemstillingen og eventuelt kommet med løsningsforslag, skal denne lave en indstilling til behandling i Socialdirektørforum og KKR.

Taskforcegruppens vurdering skal foreligge på efterfølgende socialdirektørmøde i forhold til det møde hvor en anmodning er rejst. Dette med henblik på at sikre en relativ hurtig stillingtagen af hensyn til den konkrete leverandør og den samlede økonomi.

Indstilling fra Socialdirektørforum til leverandør

Vurderingen af tilbuddet fremsendes til leverandøren (indstillende kommune eller regionen). Såfremt den indstillende kommune eller regionen fortsat ønsker en særlig opmærksomhed til det pågældende tilbud, fremsendes en anmodning til Socialdirektørforum sammen med Socialdirektørforums vurdering og kommunens eller regionens egne bemærkninger.

Socialdirektørforum behandler herefter indstillingen forud for behandling i kredsen af Kommunaldirektører og KKR.

Bilag 1: Værktøjskasse til vurdering af tilbud med særlig opmærksomhed

Kilder til vurdering af økonomiske samt faglige/pædagogiske forhold

- Tilsynsrapporter fra det aktuelle tilbud
- Eventuelle brugertilfredshedsundersøgelser eller pårørendeundersøgelser
- Er tilbuddet VISO-leverandør?
- Målgruppetørrelse/hyppeghed
- Pladskapacitet i Syddanmark + evt. på landsplan, til målgruppen
- Evt. kontakt med tidligere brugerkommuner om baggrund for faldende efterspørgsel efter pladser

Mulige forslag til støtte af tilbud med særlig opmærksomhed

Forslag der som udgangspunkt ikke har omkostninger for kommunerne:

- Mulighed for at trække på fagligt og økonomisk Task force/rejsehold der bliver nedsat ud fra en konkret sag. I den forbindelse kan det afdækkes, hvorvidt tilbudet fremadrettet bør samdriftes med andre tilbud evt. med en anden driftsherre

- **Samarbejde mellem kommuner og evt. regionen om udvikling af indholdet i tilbuddet**, herunder vidensdeling om særlige pædagogiske forhold, udskilning af konsulenttydelser (ændret organisering af drift)
- **Forlængede opsigelsesvarsler**
Forlængede opsigelsesvarsler vil alene forudsætte en forlænget planlægningshorisont i forhold til tilbud til borgerne. Samtidig vil det medføre større overensstemmelse mellem, hvem der anvender et tilbud og hvem, der afholder udgifterne, ligesom det vil kunne have en udgiftsdæmpende virkning samlet set for socialområdet (da omkostninger ved tilpasninger af personaleressourcer herved kan reduceres) Aktuelle brugerkommuner bør høres inden de pålægges forlængede opsigelsesvarsler.

Forslag der har omkostninger for kommunerne

- **Lavere budgetteret belægningsprocent**
Dette indebærer reelt en takststigning for tilbuddet – denne bør i disse eventuelle/meget få særlige tilfælde udelades af takstanalysen)
- **Objektiv finansiering (eventuel delvis)**

Bilag 2: Tilbud der kan tildeles en særlig opmærksomhed

Kommune	Tilbud
Faaborg- Midtfyn Kommune	Solskrænten
Nyborg Kommune	Juhlsvov Husot
Odense Kommune	Minibo, Lindegården
Odense Kommune	Bjerggårdshaven
Region Syddanmark	Æblehaven
Region Syddanmark	Pomonahuset
Region Syddanmark	Egely
Region Syddanmark	Center for Høretab
Region Syddanmark	Autismecenter Holmehøj, afdeling B i Kværndrup
Varde Kommune	Lunden
Vejle Kommune	Spurvetofton
Vejle Kommune	Skansobakken
Aabenraa Kommune	Botilbuddet Skovbo

Rammeaftalen

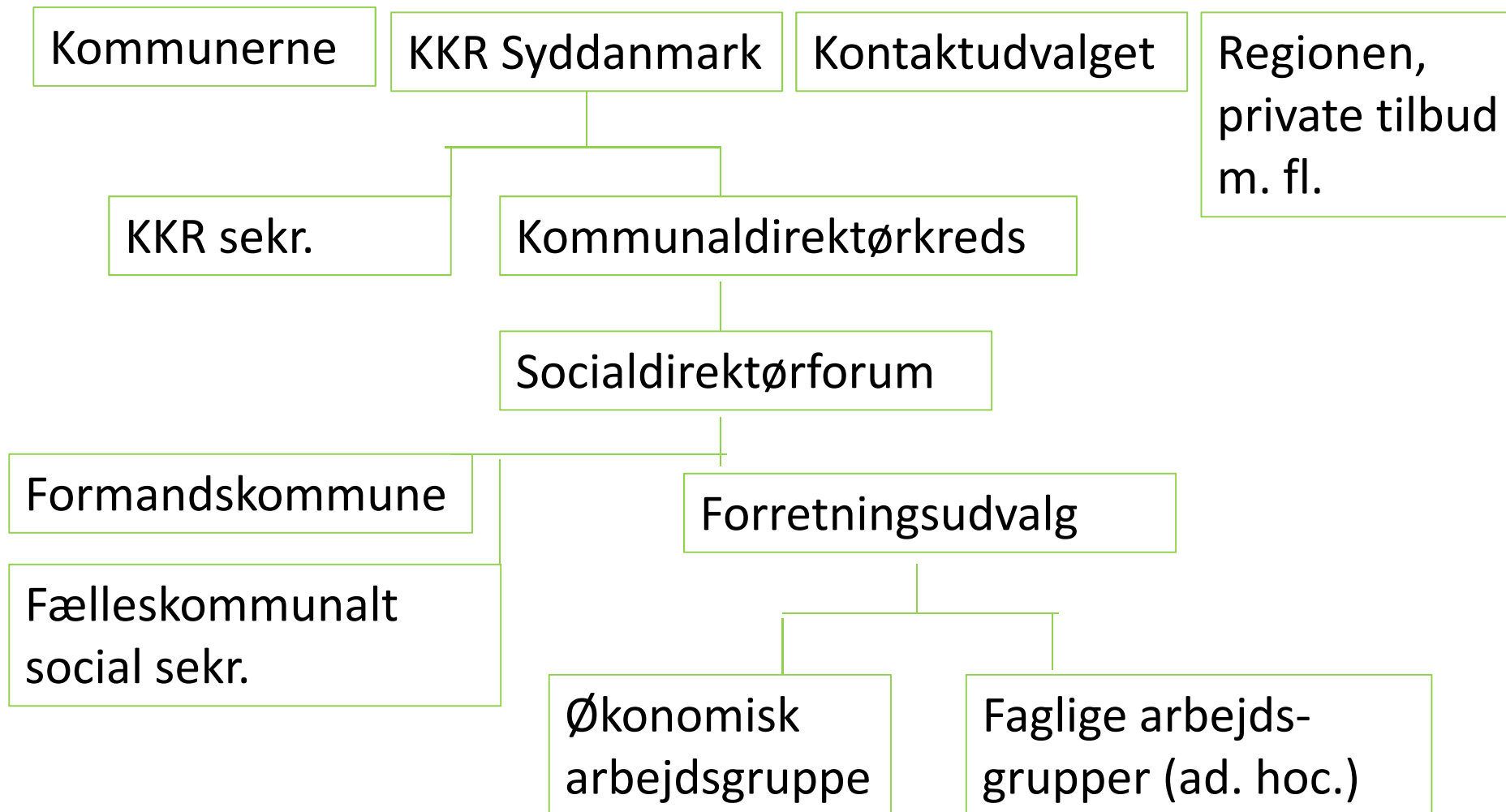
-en introduktion

Politisk temamøde den 15. marts 2018

-Lise P. Willer

Organiseringen

Rammeaftalen

- *Siden 2007 (lovgivningsmæssigt bestemt)*
- *Indtil nu været 1 årig- men fra 2019 være 2-årig.*
- Mellem de 22 kommuner og Regionen i Syddanmark
- *Danner et fundament for samarbejdet*

Rammeaftalen

Rammeaftalen består af:

- 1. Styringsaftale** - *styring af økonomi- og kapacitetsudvikling på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet*
- *Fælles spilleregler ift. køb og salg af pladser*
- 2. Udviklingsstrategi** - *den faglige udvikling på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet*
- *Fælles udvikling af det specialiserede socialområde*

Web: www.socialsekretariatet.dk

Styring af udgifterne

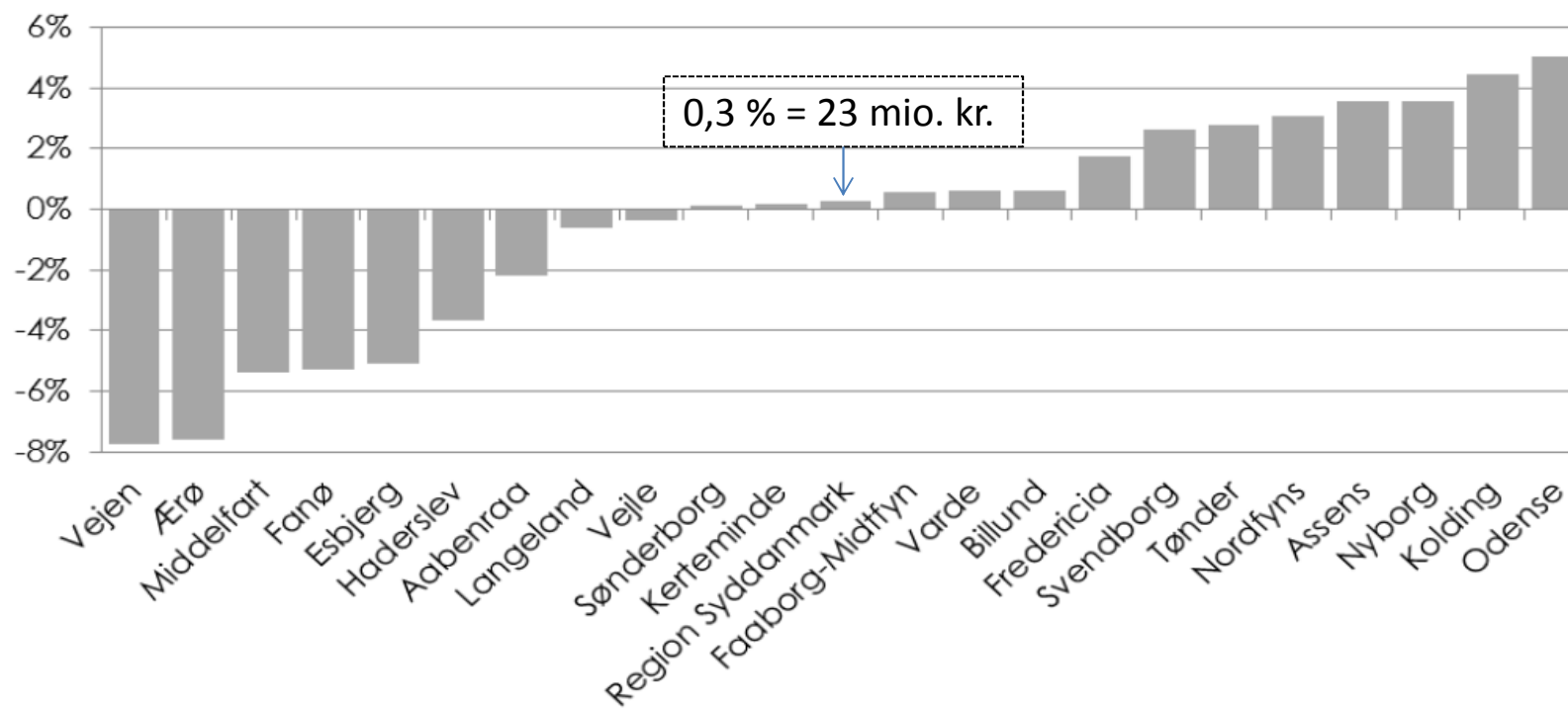
I 2018: de samlede udgifter på det specialiserede socialområde i Syddanmark skal falde, minimum fastholdes i forhold til 2017 i alle kommuner og regionen (der tages højde for pris- og lønfremskrivning).

- Eksisterende rammevilkår nødvendiggør et fortsat fokus på økonomien.
- Fortsat fokus på at anvende ressourserne bedst muligt med udgangspunkt i de bedste tilbud til borgerne.

Udgiftsudviklingen på området 2015 -2016

Figur 1:
Økonomisk udvikling 2015 - 2016 - det specialiserede socialområde

Målgrupper

- Børn og unge: ophold på døgninstitutioner og hos plejefamilier
- Børn og unge med handicap
- Socialt truede (adfærdsvanskelige) børn og unge
- Specialundervisning (på regionale tilbud)
- Hjemløse og med sociale problemer
- Misbrugere
- Personer med udviklingsforstyrrelse (Autisme/ADHD/DAMP)
- Senhjerneskadede
- Sindslidende
- Udviklingshæmmede
- Voldsramte kvinder

Indsatser: Udviklingsstrategien

Politisk temadag 2017

Politikere i kommuner og region i Syddanmark udvalgte i fælleskab tre indsatser

- Specialisering og effekt
- Civilsamfundet – egenmestring – samskabelse:
- Psykisk sårbare: Øget fokus på sektorovergange og koordinerede social-psykiatriske indsatser

Aktiviteter

- Kompetenceudviklingsforløb: Metoder i Botilbud
- Kompetenceudviklingsforløb for myndighedsområdet (voksen socialområdet)
- Temadag i 2018 om inddragelse af civilsamfundet
- Temadag om effekt med henblik på vidensdeling
- Projekt "Sammen om psykiatri"-mellem kommunerne og regionen i Syddanmark

Øvrige samarbejdsprojekter

- Sammen om velfærd
 - www.sammenomvelfaerd.nu
- Samarbejde om de særlige psykiatripladser
- Satspulje projekt mellem kommuner og region i Syddanmark om fælles undervisning (ift. borgere med en psykiatrisk lidelse og et samtidigt misbrugt)

Proces: Rammeaftale 2019-2020

- Rammeaftalen udsendes til kommuner og regionen i Syddanmark ultimo juni
- Rammeaftalen 2019-2020 skal være godkendt i Byråd og Regionsråd senest den 15. oktober 2018 og har virkning fra 1. januar 2019.

Årsrapport 2017

Fælleskommunalt Socialsekretariat

Koordination og samarbejde på tværs

Socialekretariatet har løbende koordinationsopgaver med KKR sekretariatet og Fælleskommunalt Sundhedssekretariat. Herudover er der løbende samarbejde og koordinationsopgaver med KL og de øvrige Rammeaftalesekretariater.

Dialog med Socialstyrelsen

Sekretariatet har dialog med Socialstyrelsen i forbindelse med Rammeaftalerne, budgetskemaer, Tilbudsportal, tilsyn og National Koordination herunder afrapporteringer af pba. Centrale udmeldinger.

Indsatser med særlig fokus i 2017

Arrangementer

- Planlægning og afholdelse af politisk temadag
- Planlægning og afholdelse af takstmøde for de 22 kommuner og regionen (i samarbejde med økonomisk arbejdsgruppe)
- Planlægning og afholdelse af Round Table – Sammen om Velfærd
- Planlægning og afholdelse af informationsmøde vedr. håndtering af borgernes egenbetaling (i samarbejde med økonomisk arbejdsgruppe)
- Planlægning og afholdelse af temadag vedr. spiseforstyrrelser

Øvrige projekter/leverancer

- Udarbejdelse af dagsordner og referater til møder i Forretningsudvalget og Socialdirektørforum
- Udarbejdelse af Rammeaftale 2018
- Ledelse og sekretariatsbetjening af økonomisk arbejdsgruppe
- Sekretariatsbetjening af Sammen om Velfærd
 - Dagsordner referater styregruppen
 - Dagsordner referater formandssakbet
 - Ledelse og sekretariatsbetjening af de 4 arbejdsgrupperne i Sammen om Velfærd

- Dagsordner og referater til belægning og driftsmøder med Region Syddanmark
- Deltagelse i Advisory Board, UCSyd og UCL
- Deltagelse i KL's netværk for Rammaftale sekretariaterne
- Deltagelse i KL's koordinationsforum
- Afdækning af Kofoedsminde
- Projekt "Sammen om Psykiatri"
- Deltagelse i arbejdsgruppen der følger implementering af samarbejdsaftale for borgere med misbrug og psykiatriske lidelser – herunder planlægning af konference
- Evaluering af anonym stofmisbrugsbehandling
- Sparring på Region Syddanmarks SATS-pulje projekt "Vi bygger bro"
- Særlige psykiatripladser – samarbejde med Regionspsykiatrien om implementering
- Kompetenceudviklingsforløb "Metoder i Botilbud"- Planlægning og koordination
- Kompetenceudviklingsforløb for myndighedspersoner – Planlægning og koordination
- Afdækning ift. behovet for pladser på børne- og ungeområdet (i samarbejde med økonomisk arbejdsgruppe)
- Afdækning ift. behovet for pladser på autismeområdet (i samarbejde med økonomisk arbejdsgruppe)
- Beskrivelse af den økonomiske udvikling (i samarbejde med økonomisk arbejdsgruppe)
- Indhentning af belægningsprocenter 2 gange årligt
- Planlægning ift. Analyse af Rammeaftalesamarbejdet

Regnskab 2017

Fælleskommunalt Socialsekretariat

Regnskab 2017

	Budget 2017	Samlet resultat 2017
Løn	1.130.545	1.139.587
Efteruddannelse	15.442	12.500
Tjenestekørsel	41.180	18.216
Møder, rejser og repræsentation	257.373	226.466
Personaleudgifter i alt	1.444.540	1.396.769
Aktiviteter	669.169	193.605
Administration	205.898	125.946
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	875.067	319.551

Udgifter til IT		51.475	0	
Inventar		28.729	0	
Kapacitetsudgifter i alt		80.204	0	
Husleje		50.000	50.000	
Grunde og Bygninger i alt		50.000	50.000	
Kommunaldirektørkredsen(651073)		105.420	105.420	1
Udgifter i alt		2.555.230	1.871.740	
Overførsel fra 2016			-2.793.675	
Kommunebetaling		-2.555.230	-2.555.230	2
Indtægter i alt		-2.555.230	-5.348.905	
Opsamlet resultat		0	-3.477.165	

Note 1

Udgifter i forbindelse med møder i Kommunaldirektørkredsen, se vedlagte regnskab for kommunaldirektørkredsen (651073)
Beløbet er aftalt til 100.000 kr. i 2014 priser.

Note 2

Regnskab 2017 er baseret på befolkningstal i region Syddanmark, 1. januar 2017: 1.217.224 indbyggere med en betaling på 2,0992 pr. indbygger.

651073 Kommunaldirektørkredsen

Regnskab 2017				
Møder, rejser og repræsentation		105.420	14.551	
IT - licenser			21.300	
Udgifter i alt		105.420	35.851	
Overførsel fra 2016			-83.806	
Overført fra Socialsekretariatet		-105.420	-105.420	
Indtægter i alt		-105.420	-189.226	
Opsamlet resultat		0	-153.375	

Budgetter og regnskaber i perioden 2014 - 2019 for Fælleskommunalt Socialsekretariat

Tekst	Budget 2014	Resultat 2014	Budget 2015	Resultat 2015	Budget 2016	Resultat 2016	Budget 2017	Resultat 2017	Budget 2018	Budget 2019
Løn	1.150.300	996.078	1.100.000	1.035.724	1.117.820	1.081.897	1.130.545	1.139.587	1.130.545	1.130.545
Efteruddannelse	15.900	51.566	15.000	0	15.285	0	15.442	12.500	15.442	15.442
Tjenestekørsel	42.300	27.272	40.000	34.230	40.760	27.338	41.180	18.216	41.180	41.180
Møder, rejser og repræsentation	264.200	194.928	250.000	206.950	254.750	245.105	257.373	226.466	257.373	257.373
Personaleudgifter i alt	1.472.700	1.269.844	1.405.000	1.276.904	1.428.615	1.354.340	1.444.540	1.396.769	1.444.540	1.444.540
Aktiviteter	528.400	493.198	450.000	44.412	662.350	397.170	669.169	193.605	478.985	478.985
<i>Særlige fælleskommunale initiativer:</i>										
Fælles kompetenceudvikling									350.000	350.000
Matrikelløse indsatser									350.000	350.000
Udvikling af psykiatriområdet									150.000	150.000
Administration	52.800	167.132	150.000	218.448	203.800	76.712	205.898	125.946	205.898	205.898
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	581.200	660.330	600.000	262.860	866.150	473.882	875.067	319.551	1.534.883	1.534.883
EDB udgifter	405.500	2.077	300.000	8.976	50.950	0	51.475	0	51.475	51.475
Inventar	0	0	28.800	0	28.915	0	28.729	0	28.729	28.729
Kapacitetsudgifter i alt	405.500	2.077	328.800	8.976	79.865	0	80.204	0	80.204	80.204
Husleje	50.000	50.000	51.200	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	51.200	51.200
Grunde og Bygninger i alt	50.000	50.000	51.200	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	51.200	51.200
Kommunaldirektørkredsen	100.000	30.546	102.400	102.400	104.346	104.294	105.420	105.420	105.420	105.420
Udgifter i alt	2.609.400	2.012.797	2.487.400	1.701.140	2.528.976	1.982.516	2.555.230	1.871.740	3.216.246	3.216.246
Overførsel af sidste års resultat		-2.850.353		-344.6957		-2.247.216		-2.793.675		
Kommunebetaling	-2.609.400	-2.609.400	-2.487.400	-487.399	-2.528.976	-2.528.975	-2.555.230	-2.555.230	-2.517.828	-2.000.000
Møder, rejser og repræsentation				-14.000		0				
Indtægter i alt	-2.609.400	-5.459.753	-2.487.400	-3.948.356	-2.528.976	-4.776.191	-2.555.230	-5.348.905	-2.517.828	-2.000.000
Opsamlet resultat	0	-3.446.956	0	-2.247.216	0	-2.793.675	0	-3.477.165		
Kommunebetaling pr. indbygger	2,1700		2,0685		2,0870		2,0992		2,0685	1,6383

Note 1

Note 2

Note 3

Budget 2019: Baseret på på befolkningstal i Syddanmark pr. 1. januar 2018: 1.220.763 indbyggere (Kilde: Danmarks statistik)

Note 1: Knytter sig til indsatsen i Rammeaftale 2018 "Specialisering og effekt- der skal øget fokus på effekt. Vi skal sikre, at de metoder vi anvender virker". Indsatsen er besluttet på politisk temadag den 9. marts 2017. Endvidere knytter det sig til Kompetenceudviklingsprojekt "Metoder i Botilbud" samt til projekt "Sammen om velfærd- et tværsektorielt kompetenceprojekt

Note 2: Knytter sig til indsatsen i Rammeaftale 2018 "Specialisering og effekt- der skal øget fokus på effekt. Vi skal sikre, at de metoder vi anvender virker". Indsatsen er besluttet på politisk temadag den 9. marts 2017.

Note 3: Knytter sig til indsatsen i Rammeaftale 2018: "Psykisk sårbare- øget fokus på sektorovergange og koordinerende social-psykiatriske indsatser". Indsatsen er besluttet på politisk temadag den 9. marts 2017.

Lukning af Kostskolen Assersbølgaard

Der opgøres i forhold til, om de enkelte tilbud er inden-/udenfor rammeaftalen. Fordelingen i forhold til inden- og udenfor rammeaftalen er opgjort på baggrund af antal belægningsdage i 2016 og 2017.

Tilbud inden for rammeaftalen, fordeles forholdsmæssigt mellem betalingskommunerne, for evt. underskud der ligger ud over de 5 %. Fordeling mellem brugerkommuner er udregnet på baggrund af belægningsdage i 2016 og 2017 jfr. Rammeaftalen.

Opgørelsen er en foreløbig opgørelse til brugerkommunerne.
Den endelige opgørelse vil foreligge umiddelbart efter regnskabsafslutningen 2017.

Opgørelse ved lukning af Assersbølgaard

Efterreguleringer:

2016	Underskud	-956.334	Bilag 1
2017	Underskud	-437.561	Bilag 2
2018	Underskud	-3.743.950	Bilag 3 (Forventet)
Efterreguleringer i alt:		-5.137.845	

Underskud under 5 % -690.576 (Vejen kommunes udgift)

Fordeling til kommuner

Ej rammeaftale	59,46	-3.055.079 (Vejen kommunes udgift)
Rammeaftale	40,54	-2.082.766 (Nedenstående opgørelse)

Rammeaftalen:

	Pct.	
Vejen	10,86	-226.105
Assens	6,04	-125.887
Billund	7,04	-146.561
Esbjerg	37,01	-770.756
Hedensted	9,82	-204.510 (Ikke en del af Region Syddanmark)
Kolding	4,52	-94.131
Lemvig	1,28	-26.560 (Ikke en del af Region Syddanmark)
Odder	1,27	-26.387 (Ikke en del af Region Syddanmark)
Odense	4,27	-88.993
Sønderborg	5,55	-115.569
Varde	12,35	-257.307
I alt	100,00	-2.082.766

Efterregulering regnskab 2016

Assersbølgård		
Tilbudet navn	Indhold	Bemærkninger
	kroner	
A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering	11.543.138	
A2:Faktisk afregningsgrundlag	13.096.505	
A3: Mindreforbrug/merforbrug, som er overført til driftsbudgettet fra 2015	-506.000	Mindreforbrug = minus merforbrug = plus
A4=A2+A3: Det faktiske korrigerede regnskab	12.590.505	
A5: Samlet regulering	-1.047.367	Mindreforbrug = plus merforbrug = minus
A6: Overførsel til næste budgetår.	360.000	
A7: Til efterregulering af taksterne i 2018	-1.407.367	
Underskud hensat i 2015	-252.576	Opsparet over-/underskud
I alt inkl. hensat underskud	-1.659.943	
5% af omkostningsbaseret budget	703.609	Hjælpeberegning
	-703.609	
Indregnes i taksten	-956.334	plus = taksten nedskrives

Indtastning

A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering

Assersbølgård			
	Afregningsdage	Takst	Takstindtægt
Undervisning 8.-10. kl.			0
Undervisning USB			0
Bo-del 8.-10. kl.			0
Bo-del USB - under 18 år			0
Bo-del USB - over 18 år			0
Undervisning Udslusning			0
Bo-del Udslusning			0
Ydelse 8			0
Ydelse 9			0
Ydelse 10			0
I alt	0		11.543.138

A2:Faktisk afregningsgrundlag

Indhold	kr.	Interne bemærkninger
Driftsregnskab	12.472.453	Tallet hentes fra tabellen under
Reguleringer i forhold til tidligere år	-425.982	Tallene hentes fra
Udvikling (0,5 %)	64.393	summeringstabellen
Overhead & tilsyn (max 5%)	579.535	
Forrentning og afskrivning	406.105	
Tjenestemandspensioner	0	
A2: Faktisk afregningsgrundlag	13.096.505	

Driftsregnskab på tilbud		kr.
Driftsregnskab på tilbud		12.310.284
Øvrige driftsomkostninger, der skal medregnes		162.169
Anskaffelser der aktiveres		
Andet		12.472.453

A6:Mellemregning - beregning af tilbudets overførsel

M : Tilbudet budget	12.708.952
M : Tilbudet regnskab	12.310.284
M: Mer-/mindreforbrug	398.668
A6: Faktisk overførsel	360.000

Efterregulerings regnskab 2017

Tilbudet navn Assersbølgaard		
Indhold	kroner	Bemærkninger
A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering	10.249.244	
A2:Faktisk afregningsgrundlag	10.884.656	
A3: Mindreforbrug/merforbrug, som er overført til driftsbudgettet fra 2016	-360.000	Mindreforbrug = minus merforbrug = plus
A4=A2+A3: Det faktiske korrigerede regnskab	10.524.656	
A5: Samlet regulering	-275.412	Mindreforbrug = plus merforbrug = minus
A6: Overførsel til næste budgetår. 2018	33.000	
A7 Til efterregulering af taksterne i 2019	-308.412	
Underskud hensat i 2016:	-703.609	Opspartet over-/underskud
I alt inkl. hensat underskud	-1.012.021	
B: 5 % af de samlede omkostninger	574.460 -574.460	Hjælpeberegning
Skulle indregnes i taksterne i 2019	-437.561	Minus = taksten opskrives plus = taksten nedskrives

Indtastning

A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering			
Assersbølgaard			
	Afregningsdage	Takst	Takstindtægt
Undervisning 8.-10. kl.			0
Undervisning USB			0
Undervisning Udslusning			0
Bo-del 8.-10. kl.			0
Bo-del USB - under 18 år			0
Bo-del USB - over 18 år			0
Bo-del Udslusning			0
Bo-del 365			0
			0
			0
I alt		0	10.249.244

A2:Faktisk afregningsgrundlag	
Indhold	kr.
Driftsregnskab	10.043.863
Reguleringer i forhold til tidligere år	0
Udvikling (0,5 %)	51.881
Overhead (max 4,4%)	456.554
Forrentning og afskrivning	332.358
Tjenestemandspensioner	0
A2: Faktisk afregningsgrundlag	10.884.656

Driftsregnskab på tilbud	
	kr.
Driftsregnskab på tilbud	10.043.863
Øvrige driftsomkostninger, der skal medregnes	
Anskaffelser der aktiveres	
Andet	
	10.043.863

A6:Mellemregning - beregning af tilbudets overførsel	
M : Tilbudet budget	9.916.952
M : Tilbudet regnskab	10.043.863
M: Mer-/mindreforbrug	-126.911
A6: Faktisk overførsel	33.000

Efterregulerings regnskab 2018

Tilbudet navn		Assersbølgaard	
Indhold		kroner	Bemærkninger
A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering		5.287.113	
A2:Faktisk afregningsgrundlag		9.186.795	
A3: Mindreforbrug/merforbrug, som er overført til driftsbudgettet fra 2017		-33.000	Mindreforbrug = minus merforbrug = plus
A4=A2+A3: Det faktiske korrigerede regnskab		9.153.795	
A5: Samlet regulering		-3.866.682	Mindreforbrug = plus merforbrug = minus
A6: Overførsel til næste budgetår. 2019		0	
Underskud hensat i 2017		-574.460	
I alt inkl. hensat underskud		-4.441.142	
B 5: 5 % grænsen		697.192	Hjælpe beregner
		-697.192	
A7: Indregnes i taksterne i 2020		-3.743.950	Minus = taksten opskrives plus = taksten nedskrives

Indtastning

A1: Samlet faktisk provenue/takstregulering

Assersbølgaard			
	Afregningsdage	Takst	Takstindtægt
Undervisning 8.-10. kl.			
Undervisning USB			
Undervisning Udslusning			
Bo-del 8.-10. kl.			
Bo-del USB - under 18 år			
Bo-del USB - over 18 år			
Bo-del Udslusning			
Bo-del 365			
Bo-del tilkøb dage			
I alt		0	5.287.113

A2:Faktisk afregningsgrundlag

Indhold	kr.
Driftsregnskab	8.803.092
Regulering tidligere år	-365.242
Udvikling (0,5 %)	45.529
Overhead (max 5%)	400.657
Forrentning og afskrivning	302.759
Tjenestemandspensioner	0
A2: Faktisk afregningsgrundlag	9.186.795

Driftsregnskab på tilbud	kr.
Driftsregnskab på tilbud	8.803.092
Øvrige driftsomkostninger, der skal medregnes	
Anskaffelser der aktiveres	
Andet	
	8.803.092

Skabelon ift. orientering om ændringer i Styringsaftaleperioden

Kommune/ region: Vejen Kommune

Tilbuddets navn: Kostskolen Assersbølgård

Ydelsens navn: midlertidigt botilbud til voksne, beskyttet beskæftigelsestilbud, aktivitets- og samværstilbud, almindelig døgninstitution

Målgruppe: unge og voksne med varig og betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.

Lovgrundlag: SEL §§ 107, 103, 104 og 66, stk. 1, nr. 6

Kategori: (sæt x)

Højtspecialiseret tilbud med regional betydning Klyngetilbud Lokalt tilbud

Ændring: (sæt x)

Ændring i takst Ændring i antal pladser Lukning af tilbud

Tidspunkt for ændringens ikrafttrædelse:

Pr. 31. juli 2018.

Beskrivelse af ændringen:

Vejen Kommune ønsker at lukke Kostskolen Assersbølgård.

Begrundelse for ændringen:

Kostskolen Assersbølgård er samlet for tilbudstyperne normeret til 36 pladser.

Der har de seneste år været en faldende belægningsprocent. I 2016 var belægningsprocenten set over hele året på 60 %. Belægningsprocenten faldt i 2017 til 47 %.

I 2018 er der i øjeblikket 12 elever i botilbud svarende til en belægningsprocent på 33 %.

Eleverne kommer fra henholdsvis Assens Kommune, Esbjerg Kommune, Hedensted Kommune, Lemvig Kommune, Odder Kommune, Sønderborg Kommune, Varde Kommune og Vejen Kommune. De unge er i alderen 17 – 22 år.

Der forventes et fortsat fald i belægningen, hvilket vil betyde højere takster, da der vil være færre elever at fordele de faste udgifter på.

Vejen Kommune vurderer, at det ikke vil være muligt at videreføre Assersbølgård i sin nuværende form, da belægningsprocenten ikke har udsigt til at nå et acceptabelt niveau.

Ændringens konsekvenser:

(Hvilke økonomiske konsekvenser får det for betalingskommunerne, hvordan påvirkes taksten, hvordan påvirkes serviceniveauet).

Handlekommuner skal finde andre tilbud til borgerne på Assersbølgård.

Vi har tidligt i forløbet orienteret borgere, forældre og rådgivere om indstilling til lukning af Kostskolen Assersbølgård. Alle borgeres status og opfølgingsmøder er fremrykket, så konsekvenserne for den enkelte vil blive mindst mulige. Bl.a. er der arrangeret praktik på nye opholdssteder/institutioner i samråd med borger, forældre og rådgiver.

Vejen Kommune har ikke en endelig opgørelse over økonomien for Kostskolen Assersbølgård, som forventes lukket den 31.7.2018. Men en foreløbig opgørelse vedlægges som bilag. Heraf fremgår, at der foreløbigt forventes et samlet underskud på 5.137.845 kr.

I øvrigt:

Modtagere af orienteringen om ændringer i Styringsaftaleperioden:

Højt specialiserede tilbud med regional betydning:

Orientering om ændringer skal sendes til alle syddanske kommuner samt øvrige brugerkommuner. Derudover skal ændringen til høring i Socialdirektørforum.

Klyngetilbud:

Orientering om ændringer skal sendes til alle syddanske kommuner samt øvrige brugerkommuner.

Lokalt tilbud:

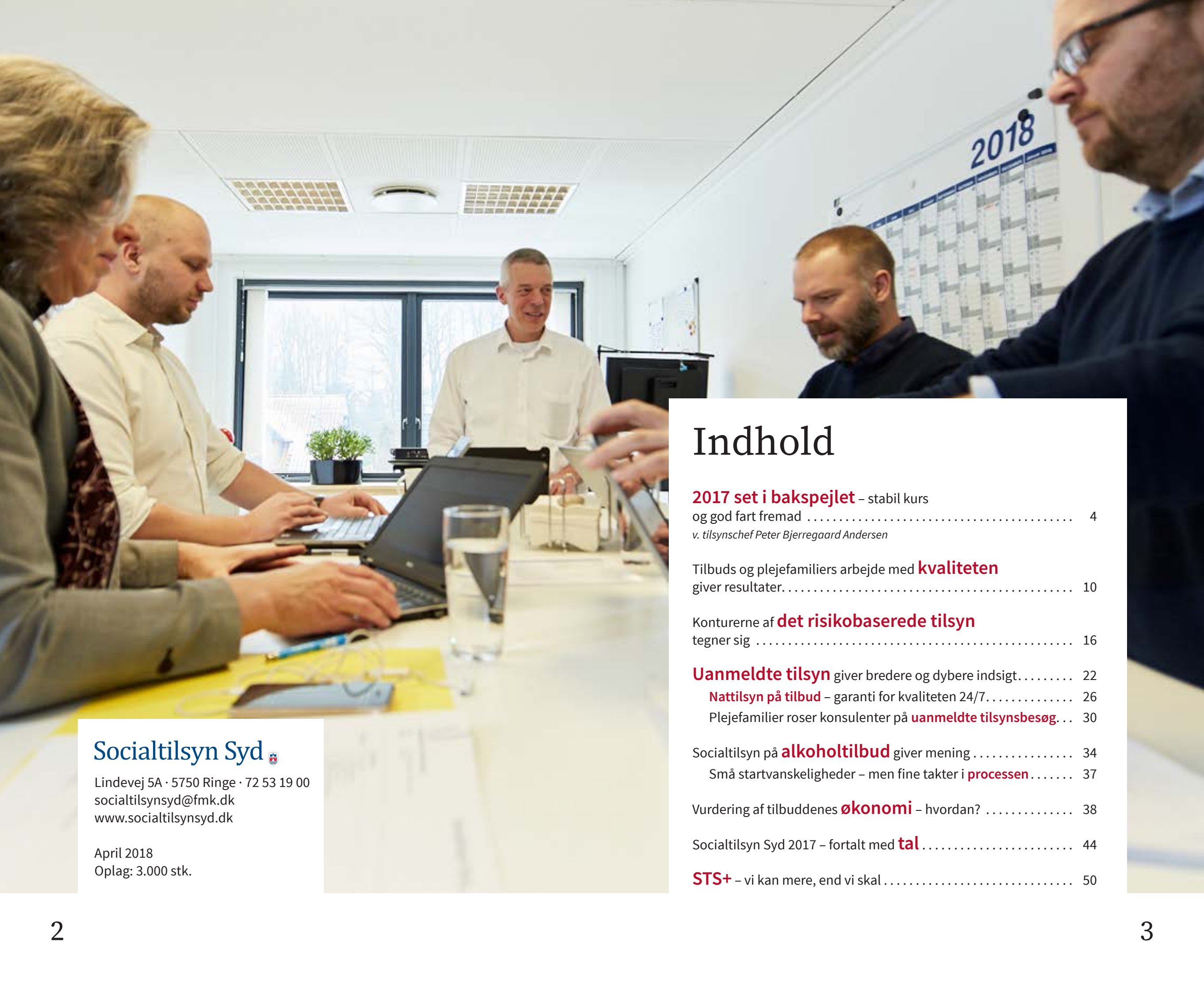
Orientering om ændringer sendes til alle berørte kommuner. Eksempelvis kan oprettelse af et lokalt tilbud have indflydelse på kapaciteten i et højt specialiseret tilbud med regional betydning i en anden kommune.

Kontaktpersonsliste findes på www.socialsekretariatet.dk

Årsrapport 2017

Socialtilsyn Syd

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A · 5750 Ringe · 72 53 19 00
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk

April 2018
Oplag: 3.000 stk.

Indhold

2017 set i bakspejlet – stabil kurs og god fart fremad	4
<i>v. tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen</i>	
Tilbuds og plejefamiliers arbejde med kvaliteten giver resultater.	10
Konturerne af det risikobaserede tilsyn tegner sig	16
Uanmeldte tilsyn giver bredere og dybere indsigt.	22
Nattilsyn på tilbud – garanti for kvaliteten 24/7.	26
Plejefamilier roser konsulenter på uanmeldte tilsynsbesøg	30
Socialtilsyn på alkoholtilbud giver mening	34
Små startvanskeligheder – men fine takter i processen	37
Vurdering af tilbuddenes økonomi – hvordan?	38
Socialtilsyn Syd 2017 – fortalt med tal	44
STS+ – vi kan mere, end vi skal	50

2017 set i bakspejlet

– stabil kurs og god fart fremad

I 2017 konsoliderede Socialtilsyn Syd driften. Samtidig modnedes det risikobaserede tilsyn og 'spørg-først-skyd-senere' tilgangen til tilsynsopgaven. I 2017 blev afgrænsningen af myndighedsfeltet helt tydeligt – og et bestemt skib kom til at billedgøre Socialtilsyn Syds ambitioner.

Af tilsynschef i Socialtilsyn Syd,
Peter Bjerregaard Andersen

Når jeg ser tilbage på de første fire år af Socialtilsyn Syds levetid, blev 2017 det år, hvor driften konsoliderede sig. De to første år stod i regodkendelsernes tegn, og ikke mange arbejdsdage lignede hinanden. I 2016 var bølgeskulpene blevet mindre, men først i 2017 er der for alvor kommet systematik og ro ind i løsningen af vores kerneopgave. Man kan sige, at 2017 blev året, hvor vores tilsynsfaglighed blev stabiliseret. Selvfølgelig er der fortsat masser af udviklingspotentiale. Men i dag står Socialtilsyn Syd godt og stabilt i sin faglighed, både når det gælder at afvikle tilsynsbesøg og afrapportere fra dem, og når et tilbud fx ønsker at ændre elementer i sin godkendelse.

Uanmeldte besøg og risikobaseret tilgang

Roen omkring driften har givet os overskud til at indvinde nyt land tilsynsfagligt. I 2017 er det lykkedes Socialtilsyn Syds konsulenter at foretage markant flere tilsynsbesøg end i 2016. Det er lykkedes at hæve andelen af uanmeldte tilsynsbesøg – og det er lykkedes at lave flere tilsynsbesøg på skæve tidspunkter. Denne

tilgang afspejler en bevidst prioritering fra Socialtilsyn Syds side og viser noget om den måde, vi fortolker begrebet 'en risikobaseret tilgang'.

Socialtilsyn Syd skal selvfølgelig også i fremtiden lave mange anmeldte besøg på almindelige hverdage. Men når vi ser ud over paletten af sociale tilbud og plejefamilier, er det tilsynsfagligt meningsfuldt at stræbe både efter en aktiv brug af anmeldte og uanmeldte besøg og efter en mere systematisk brug af uanmeldte besøg på alle tidspunkter af døgnet, ugen eller året. Døgntilbud lever som bekendt døgnet rundt året rundt – og det skal tilsynet naturligvis også gøre. Dette flugter – som vi læser det – også bedst med de oprindelige politiske hensigter med tilsynsreformen.

Socialtilsyn Syd arbejdede i 2017 ikke med konkrete måltal for det risikobaserede tilsyn, men vi er i fuld gang med at kridte banen op. Det kan man læse om i kapitlet om dette, herunder om de nattilsyn, vi har gennemført på en række botilbud i løbet af det forgangne år.

Socialt tilsyn mellem kontrol og udvikling

I Socialtilsyn Syd har omfanget af tilsynsbesøg pr. tilbud været stigende i 2017. Det er godt, og vi sigter fortsat mod en lidt højere gennemsnitlig besøgsfrekvens i de kommende år. Men det er ikke nok i sig selv. Det er vigtigt at understrege, at de hyppige tilsynsbesøg i Socialtilsyn Syds område går hånd i hånd med en stærk tiltro til en dialogbaseret tilgang. Uagtet at der naturligvis kan forekomme situationer, hvor vi som tilsyn skal handle både hurtigt og meget håndfast, har vi, som en konsekvens af de første års erfaring med tilbuddenes generelt gode kvalitet og store samvittighedsfuldhed over for deres opgave, internt formuleret vores tilgang som 'spørg-først-skyd-senere'. Tilsynslovens dobbelte forpligtelse til både at foretage kontrol og understøtte udvikling har omsat sig til den selvforståelse som tilsynsmyndighed, at man får et lige så godt – måske bedre – resultat ved at vise åbenhed, respekt og nysgerrighed

og ved at komme til tilsynsbesøget med en oprigtig vilje til at få belyst og vurderet både de stærke og de svage sider hos tilbuddet eller plejefamilien. Denne tilgang, håber jeg, afspejler sig i hvert enkelt tilsynsbesøg.

Bevidste om socialtilsynets afgrænsning

Når man er en ny myndighed, vil man naturligvis gerne vise, at man er sin opgave voksen. I en sådan situation kan der være en risiko for, at man i sin iver for hurtigt at fylde myndighedsrollen helt ud kommer lidt ud over grænsen af sit eget myndighedsområde – og måske ligefrem ind på andre tilsynsmyndigheders domæne. Det er formentlig også sket for Socialtilsyn Syd de første år, men det er noget, vi har arbejdet meget bevidst med at undgå. Tilsynskonsulenterne skal helt hen til kanten af socialtilsynets myndighedsområde – men så heller ikke længere. I 2017 blev vi, synes jeg, ret gode til at stå tydeligt i vores eget myndighedsområde og være klare på, at vores særlige opgave er at foretage en samlet vurdering af,

“

Idag står Socialtilsyn Syd godt og stabilt i sin faglighed, både når det gælder at afvikle tilsynsbesøg og afrapportere fra dem, og når et tilbud fx ønsker at ændre elementer i sin godkendelse”

Peter Bjerregaard Andersen

om tilbuddet har den fornødne kvalitet med udgangspunkt i tilsynsloven og kvalitetsmodellens temaer.

Førende i at kvalitetssikre socialt arbejde

Socialtilsyn Syd har etableret en stærk tilsynsfaglighed, og selvom vi ved, at vi fortsat er i udvikling, så stiler vi højt. Socialtilsyn Syds vision er, at vi vil være blandt den håndfuld aktører – private som offentlige – der er bedst til at kvalitetssikre socialt arbejde i Danmark. For os hører der tre ting til at være blandt de førende på området:

Den første handler om ansvar. Socialtilsyn Syd skal være meget, meget dygtig til at sikre, at alle tilbud inden for vores område har den fornødne kvalitet for de borgere, der benytter tilbuddene. Vi er så at sige garant for, at der er den fornødne kvalitet på hvert eneste tilbud.

Den anden handler om relevans. Ifølge lov om socialtilsyn skal vi – ud over at kontrollere – bidrage til læring og udvikling. For Socialtilsyn Syd kan dette udtrykkes meget ambitiøst. Vi vil nå dertil, at tilbud og plejefamilier om ikke ligefrem længes efter vores besøg, så i hvert fald er bevidste om, at de også får noget fagligt ud af et besøg af en tilsynskonsulent.

Den tredje handler om interesse. Vi skal være interessante for socialfaglige og socialpolitiske beslutningstagere. Det kan vi blive ved at være dygtige til at beskrive, hvad vi ser og opfanger

som tilsynsmyndighed – både når vi kontrollerer, og når vi understøtter kvalitetsudviklingen.

De indre linjer

Det tager længere tid, end man tror, at opbygge en organisation og en faglighed. Men nu har vi en systematik og en grundfaglighed, der kommer både os og vores tilbud til gode. Samtidig er der på de indre linjer blevet skabt en organisation, hvor medarbejderne oplever god trivsel og et godt arbejdsmiljø. Det er vi stolte af.

Ledere benytter mange forskellige metaforer for at forsøge at beskrive og billedgøre udviklingen på den arbejdsplads, de står i spidsen for. Min foretrukne metafor er et skib, og mit yndlingsbillede i 2017 blev et sejlskib under Volvo Ocean Race, verdens længste havkapsejlad. Store ambitioner og et dedikeret mandskab, der yder sit bedste – også når kombinationen af kaptajnens kurs og havets beskaffenhed udfordrer både material og mandskab. Det billede sammenfatter, at 2017 blev et godt år for Socialtilsyn Syd.

Forhåbentlig er denne årsrapport interessant læsning og dermed en markering af, at Socialtilsyn Syd er på rette kurs.

*Socialtilsyn Syd
April 2018
Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef*

Kvaliteten

- ● ● For Socialtilsyn Syd handler kvalitet i høj grad også om den måde, hvorpå tilbud og plejefamilier arbejder med at fastholde kvaliteten. God kvalitet fremkommer dermed gennem viljen til og bestræbelsen på at fastholde og udvikle kvaliteten. ● ● ●

Tilbuds og plejefamiliers arbejde med **kvaliteten** giver resultater

At fastholde og udvikle kvalitet er et stadigt udviklingsarbejde for tilbud og plejefamilier. Deres evne til at rumme nye udfordringer og de stadige bestræbelser på kompetenceudvikling og selvrefleksion er et aspekt af kvalitetsvurderingen, som altid har Socialtilsyn Syds opmærksomhed.

Om der er kvalitet på sociale tilbud og i plejefamilier – og om kvaliteten stiger eller falder – kan udtrykkes på flere måder. En af dem er de scorer, der ligger i kvalitetsmodellen, og som udtrykkes i de tilsynsrapporter, som socialtilsynet udarbejder for de enkelte tilbud og plejefamilier. Den samlede score sammenfattes i et såkaldt 'spindelvæv', der har til formål at være et 'overblikværktøj' for dialog mellem tilsynskonsulenten og tilbud eller plejefamilie. Scorerne opfattes let som karakterer, hvilket de ikke er. Det at sammenfatte en kvalitativ vurdering i få temascorer ved at lave nogle simple gennemsnit af nogle indikatorer- og kriteriescorer bør altid tages med metodiske forbehold.

De forbehold, der er for at bruge gennemsnitscorer som et direkte kvalitetsmål, bliver kun større, hvis de benyttes til at beskrive kvalitetsniveau og kvalitetsudvikling for grupper af tilbud. Derfor har Socialtilsyn Syd valgt ikke at vurdere kvaliteten for grupper af tilbud på grundlag af scorerne i kvalitetsmodellen.

Det er de skriftlige tilbagemeldinger, som mere nuanceret kan udtrykke Socialtilsyn Syds kvalitetsvurdering af de enkelte tilbud. Socialtilsyn Syds generelle vurdering er, at kvaliteten hos tilbud og hos plejefamilier set med disse øjne er god.

For Socialtilsyn Syd handler kvalitet i høj grad også om den måde, hvorpå tilbud og plejefamilier arbejder med at fastholde kvaliteten. God kvalitet fremkommer dermed gennem

viljen til og bestræbelsen på at fastholde og udvikle kvaliteten. Det er dette kvalitetsbegreb, der behandles i dette afsnit.

I 2017 var de indledende og lidt formalistiske aspekter ved at være underlagt det nye socialtilsyn i store træk faldt på plads. Arbejdet med regodkendelser blev afsluttet i 2015 – men nogle 'dønninger' fortsatte ind i 2016. I 2017 er Socialtilsyn Syd blevet bedre til i forbindelse med tilsyn at efterspørge det materiale, som er relevant for den aktuelle kvalitetsvurdering – og kun dette materiale. Tilbud og plejefamilier er tilsvarende blevet mere professionelle i deres dokumentation til tilsynet og til at beskrive deres metoder og tilgange – selvom der fortsat er plads til udvikling. De er samtidig blevet mere afklarede med, hvordan de skal modtage tilsynet.

Det betyder, at hvor det formelle i kvalitetsarbejdet tidligere fyldte meget i tilsynet, har både Socialtilsyn Syd og tilbud/plejefamilier i 2017 kunnet fokusere mere direkte på andre aspekter af kvaliteten: Hvordan plejefamilierne agerer, når de får plejebørn med svære udfordringer. Hvordan et tilbud reagerer, når der er lederskifte eller mandefald på grund af sygdom. Hvordan man både som tilbud og plejefamilie handler, når der sker noget uventet, og hvordan man reflekterer over det skete, så man systematisk kan indoptage de nye erfaringer i sit fremtidige virke. Også i forhold til sådanne mere afgrænsede og konkrete forhold oplever Socialtilsyn Syd generelt god kvalitet på tilbud og hos plejefamilier.

Opmærksomheds- og udviklingspunkter

For plejefamiliernes vedkommende handler det om, at rigtig mange familier er både åbne og opsøgende i forhold til videnssøgning, kompetenceudvikling og selvrefleksion. De er proaktive, og de søger dialog og støtte, når de står i udfordringer i hverdagen. Det er Socialtilsyn Syd erfaring, at de – relativt få – plejefamilier, der har brug for et kvalitetsløft, som hovedregel formår at gennemgå den nødvendige udvikling i samspil med de kommuner, som har anbragt børn hos dem.

På tilbudsområdet har Socialtilsyn Syd oplevet, at tilbuddene tager kvalitetsarbejdet og arbejdet med kvalitetsmodellen meget alvorligt. En indikation på god kvalitet er for konsulenterne, at et tilbud har fokus på, hvordan det sikrer en fortsat god kvalitet og har øje for de bevægelser, der kan være i kvaliteten

– hen over døgnet eller året eller ved begivenheder, der kommer udefra. Det har været et fokusområde for Socialtilsyn Syd at tale med tilbuddene om, at kvalitetsmodellens scorer er et udtryk for kvalitet, men at dette udtryk ikke kan stå alene. De udviklings- og opmærksomhedspunkter, som ofte indgår i konsulenterne tilbagemeldinger til tilbuddene, kan i høj grad også bruges som grundlag for yderligere udvikling af kvaliteten. Socialtilsyn Syd er i stigende grad blevet opmærksom på at anvende disse som udgangspunkt for dialog med tilbuddene om kvalitet. Som myndighed har vi også en opgave i at forklare og afdramatisere vores brug af opmærksomheds- og udviklingspunkter til forskel fra sanktioner i form af påbud eller skærpet tilsyn.

Anmeldte/uanmeldte besøg

Både plejefamilier og tilbud arbejder systematisk og professionelt med at sikre, at der er

overensstemmelse i de led, der udgør fundamentet for løsningen af de konkrete opgaver – godkendelse, visitation/match, handleplan (indsatsmål), fysiske rammer, overvejelser omkring metode og daglig praksis. Socialtilsyn Syd får mere og mere præcis dokumentation fra tilbuddene, bl.a. fordi arbejdet med dokumentation ude på tilbuddene er understøttet af it-værktøjer. Dette systematiske arbejde betyder, at tilsynskonsulenterne og tilbud/plejefamilier i større og større grad kan koncentrere sig om drøftelser af, hvordan kvaliteten sikres og udvikles.

Socialtilsyn Syd har i 2017 ud fra en faglig risikovurdering arbejdet med en vekselvirkning mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Det er tilsynets helt generelle erfaring, at også de uanmeldte tilsynsbesøg viser, at der i langt den overvejende del af både tilbud og plejefamilier er god kvalitet og god overensstemmelse mellem teori, selvforståelse og praksis. Og

at der, hvor noget halter, er vilje til udvikling. Se også kapitlet om uanmeldte tilsyn, herunder nattilsyn på voksentilbud.

Flere kommuner siger, at de til tider har vanskeligt ved at finde den helt rigtige plejefamilie til nogle af de mere komplicerede opgaver. Samtidig er der et betydeligt antal plejefamilier, som har en eller flere ledige pladser i længere tid – og som derfor kan have vanskeligt ved at fastholde motivationen til at stå til rådighed. De fem socialtilsyn er opmærksomme på disse umiddelbart modsatrettede tendenser på plejefamilieområdet og har derfor besluttet at belyse dette i årsrapporterne for 2018.

Det risikobaserede tilsyn

- • • Der er fokus på at fremme, at alle konsulenter til stadighed skal bruge hele deres faglighed, erfaring og begrebsverden til at stille skarpt på det, der til hver en tid vil kunne udgøre en risiko for kvalitetssvigt på det enkelte tilbud. • • •

Konturerne af det risikobaserede tilsyn tegner sig

Flere uanmeldte besøg, besøg på skæve tidspunkter, regelmæssige – men ikke for hyppige – konsultantskift og særlige opmærksomhedspunkter udgør ingredienserne i en risikotilgang, hvor ambitionerne er høje.

Folketinget har lagt en ramme for antallet af tilsynsbesøg – nemlig minimum ét om året på hver selvstændig afdeling, som et tilbud består af. Børne- og Socialministeriet har yderligere fyldt rammen ud ved at fastlægge, at "Tilsynsintensiteten skal tilrettelægges efter forholdene og fastsættes af socialtilsynet efter en risikovurdering." Endelig er den økonomisk ramme for socialtilsynenes aktivitet umiddelbart fastlagt ud fra en norm på 1-3 besøg om året i gennemsnit.

Med andre ord: Socialtilsyn Syd (og de øvrige socialtilsyn) kan ikke vælge at sige, at nogle tilbud fungerer så upåklageligt, at de et år slet ikke behøver et tilsyn. Alle skal have mindst et besøg om året. Samtidig skal tilsynet fordele de 'ekstra' tilsynsbesøg ud fra en vurdering af, hvor der er størst risiko for, at tilbuddene ikke lever op til kvalitetskravene. Endelig betyder økonomien, at tilsynene ikke bare kan strø tilsynsbesøg om sig med løs hånd.

I 2017 fik Socialtilsyn Syd kondenseret og analyseret erfaringerne fra sine første leveår så meget, at vi har fået hold på, hvilke ingredienser der skal til, for at tilsynet systematisk kan arbejde med – og levere – et risikobaseret tilsyn. De kommende år vil gøre Socialtilsyn Syd endnu skarpere på det ønskede blandingforhold mellem de enkelte ingredienser – vel vidende, at et risikobaseret tilsyn ikke er en statisk størrelse.

Nogle af ingredienserne har ledelsen i Socialtilsyn Syd leveret, andre må nødvendigvis komme fra de erfarne tilsynskonsulenter, der har deres daglige gang på tilbud og i plejefa-

milier. Der er i 2017 blevet arbejdet med en række forskellige perspektiver på det risikobaserede tilsyn.

Hvor mange, hvor tit og hvornår?

Det første princip handler om antallet af tilsynsbesøg, balancen mellem anmeldte og uanmeldte besøg og den tidsmæssige fordeling af besøgene på døgnet, ugen og året.

I 2017 har plejefamilier og voksenteilbud i gennemsnit haft 1,5 tilsynsbesøg, og børnetilbud har i gennemsnit haft 2,5 besøg. Socialtilsyn Syd har den helt overordnede holdning, at vi skal være så ofte til stede ude på tilbud og i plejefamilier som muligt, ud fra hvad der giver mening i tilsynssammenhæng. Derfor var antallet af besøg ud fra en risikobetragtning i sig selv et indsatsområde i 2017, og den opnåede frekvens var tilfredsstillende.

Balancen mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg er et andet vigtigt element. Årsrapporten for 2017 beskæftiger sig indgående med de uanmeldte tilsynsbesøg i et andet kapitel. Men overordnet er det erfaringen, at de anmeldte tilsyn ikke kan stå alene. Og måske kan man endda tilføje et 'længere'. For i takt med, at formalia omkring tilbud og plejefamilier er kommet i orden, er det blevet klart, at på et uanmeldte besøg – som et tilbud eller en plejefamilie i sagens natur ikke har kunnet forberede – får tilsynet et anderledes blik ind i, hvordan teori og praksis hænger sammen, end på et anmeldt besøg. Omkring halvdelen af Socialtilsyn Syds tilsynsbesøg skal være

uanmeldte – ikke set fra det enkelte tilbud, men som en helhedsbetragtning.

Tæt forbundet med de uanmeldte besøg er placeringen af besøg på døgnet, ugen og året. Altså et fokus på tilsynsbesøg på skæve tidspunkter. Måske opleves det meget forstyrrende for et tilbud eller en plejefamilie at få tilsynsbesøg lige ved aftensmadstid, en søndag formiddag, dag tre inde i sommerferien eller – for voksenteilbuds vedkommende – om natten. Men for at kunne føre et risikobaseret tilsyn er vi nødt til at komme, når der er mest brug for det. Når der er mest 'kul på', når der

er flest følelser i spil, eller når bemanningen erfaringsmæssigt er tynd.

Vi satte gang i bevægelsen i 2017. I 2018 og fremover vil vi blive endnu skarpere på fordelingen.

Skift i tilsynskonsulent – hvor hyppigt?

Det korte svar på et spørgsmål, der har fyldt rigtigt meget i 2017 vil være: Ikke for tit – men heller ikke for sjældent! Bag denne korte formulering ligger mange faglige overvejelser,

som hverken kan eller skal udmøntes i en alt for rigid facitliste, men som alligevel i 2017 nåede nogle foreløbige konklusioner.

Både plejefamilier og tilbud oplevede de første år i Socialtilsyn Syd at have besøg af en række forskellige tilsynskonsulenter. I gennemsnit har de godkendte plejefamilier fx set 3-4 konsulenter i de sidste fire år – hvilket ikke altid har været begrundet fagligt men også i driften. Dette skal holdes op imod, at der for år tilbage på familieplejeområdet mange steder formentlig har været en meget stor stabilitet blandt de tilsynsførende familieplejekonsulenter.

I Socialtilsyn Syd er vi i 2017 blevet skarpe på, at der skal være en balance mellem uvildighed og kendskab til en plejefamilie eller et tilbud. Dette muliggør, at konsulenten på den ene side stadig ser familien eller tilbuddet så meget udefra, at han eller hun stiller de rigtige, kritisk-nysgerrige spørgsmål,

men på den anden side har så stort et kendskab til plejefamilien eller tilbuddet, at der ikke startes helt fra bunden hver gang. Mange tilbud er højt specialiserede, og her giver det ekstra mening, at tilsynskonsulenten et langt stykke hen ad vejen kender tilbuddet og dets faglighed. Det giver et stærkere grundlag for at forberede et særligt fokus på elementer i en højt specialiseret praksis, fx i forhold til et tidligere besøg, hvor konsulenten fik et godt indblik i tilbuddets forståelse af sammenhængen mellem målgrupper og valgt metode. Det samme hørte Socialtilsyn Syd i det forgangne år fra tilsynskonsulenterne selv, fra tilbuddene selv og fra andre interessenter.

Hvad betyder det for, hvor tit der skal skiftes konsulent? På familieplejeområdet vil Socialtilsyn Syd bruge det eller de næste år til at vurdere på, hvor tit der generelt bør skiftes konsulent – og hvilke særlige forhold som gør enten skift eller fastholdelse særligt påkrævet.

På tilbudsområdet gør man sig tilsvarende erfaringer og vurderinger. Et foreløbig pejlemærke er dog, at tilbuddene i gennemsnit bør opleve konsulent skift cirka hvert tredje år. Men på begge områder er det også sådan, at andre forhold – fx personaleomsætning og effektiv afvikling af tilsynsbesøg i fht. geografi – til stadighed kan udfordre, hvad vi opfatter som den optimale konsulentstabilitet.

Hvad skal konsulenterne lægge særligt mærke til?

I Socialtilsyn Syd har vi i 2017 arbejdet med, om der skulle udarbejdes en liste over, hvad konsulenterne skal være særligt opmærksomme på under et tilsynsbesøg, for at man for alvor kan kalde besøget for 'risikobaseret'.

Indtil videre er vi nået frem til to ting. Den ene er, at vi ikke har lavet det, vi har kaldt en 'bruttoliste'. Altså en liste over alt det, der erfaringsmæssigt skulle få de røde lamper til at lyse. Begrundelsen er, at en sådan bruttoliste – hvor ofte vi end måtte slå fast, at den ikke er endelig – alligevel kan gå hen og blive en slags facitliste. I stedet er der fokus på at fremme, at alle konsulenter til stadighed skal bruge hele deres faglighed, erfaring og begrebsverden til at stille skarpt på det, der til hver en tid vil kunne udgøre en risiko for kvalitetssvigt på det enkelte tilbud.

Til gengæld arbejdede tilsynskonsulenterne i 2017 med en 'nettoliste' over de tilbud og plejefamilier, der ud fra en generel risikovurdering skulle udløse opmærksomhed i form af 2 tilsynsbesøg det pågældende år. På plejefamilieområdet udløste en ny godkendelse 2 besøg inden for 12 måneder i driftsåret. Plejefamilier, der er godkendt til en særlig stor opgave, fik også mindst 2 tilsynsbesøg – uagtet at loven kun foreskriver mindst 1. De meget små børnetilbud, hvor enkeltstående skift i persona-

legruppen eller blandt børnene potentielt kan have stor betydning for driften, fik også mindst 2 besøg. Det samme fik voksertilbud, hvor beboerne vurderes at have særlig svær ved selv at benytte sig af whistleblowerordningen.

Kan driften hænge sammen, når ambitionerne samtidig stiger?

Flere og flere tilsynsbesøg, også fremadrettet. Flere af dem på skæve tidspunkter. Et mål om færre konsulent skift. Mindst 2 tilsynsbesøg til en vifte af tilbud og plejefamilier. Alt sammen uden flere ressourcer. Hvordan kan det hænge sammen – når Socialtilsyn Syd samtidig gerne vil give medarbejderne rimelige arbejdsvilkår?

Svaret er, at den risikobaserede tilgang, der her er tegnet omridset af, kræver en effektiv drift og et meget tæt samspil mellem driftsledelsen og tilsynskonsulenterne. En effektiv drift forstået som en stadig bestræbelse på tværgående aktivitetsplanlægning, prioritering af særlige forhold samt fokusering på kortere og klarere tilsynsrapporter.

Sidst – men aller vigtigst – fordrer de mange ambitioner en effektiv kompetence- og metodeudvikling. Denne udvikling vil understøtte, at tilsynskonsulenterne kan være garanter for, at også de ikke-åbenlyse kvalitetsmangler opdages – og opdages sideløbende med den fortsatte effektivisering af Socialtilsyn Syds drift.

Den fortsatte kompetence- og metodeudvikling vil samtidig betyde, at tilsynsarbejdet vedbliver med at opleves som relevant i forhold til at understøtte kvalitetsudviklingen på tilbud og i plejefamilier, så Socialtilsyn Syd også indirekte bidrager til at forebygge kvalitetssvigt i fremtiden.

Uanmeldte tilsyn

Den korte konklusion er, at de uanmeldte tilsyn er blevet et naturligt arbejdsredskab for Socialtilsyn Syd på linje med anmeldte besøg.

Uanmeldte tilsyn giver bredere og dybere indsigt

I 2017 voksede antallet af uanmeldte tilsyn i Socialtilsyn Syd markant. De er – for både tilsynskonsulenter, tilbud og plejefamilier – blevet et vigtigt og meningsfuldt supplement til de anmeldte besøg.

Et beroligende faktatjek. Et supplement til anmeldte besøg. Et vigtigt redskab. En svær disciplin. En måde at få medarbejdere og borgere i tale, som man som konsulent ellers ikke ville møde. Der er mange måder at karakterisere de uanmeldte tilsynsbesøg på, hvis antal i Socialtilsyn Syd voksede, så de nu udgør mellem godt 30 og 50% af alle tilsynsbesøg på forskellige typer af tilbud.

Men to ting står klart efter et år med markant flere uanmeldte tilsynsbesøg. Den ene er, at tilsynskonsulenterne – efter en indledende og meget naturlig skepsis og nervøsitet både i plejefamilier og på tilbud – er blevet taget utroligt godt imod, når de har ringet på døren uden en forudgående aftale. Den anden er, at tilsynskonsulenterne i det store og hele melder, at de får det samme overordnede billede af et tilbud eller en plejefamilie på et uanmeldt besøg som på et anmeldt. Og at de steder, hvor et uanmeldt tilsyn afdækker, at noget umiddelbart halter, og et efterfølgende

anmeldt besøg bekræfter dette, så er der stor vilje hos tilbud/plejefamilier til at få rettet dette op – i dialog med os.

Den korte konklusion er derfor, at de uanmeldte tilsyn er blevet et naturligt arbejdsredskab for Socialtilsyn Syd på linje med anmeldte besøg. Erfaringen viser også, at der godt nok på enkelte uanmeldte besøg bliver afdækket forhold, som ikke er kommet frem på de anmeldte besøg. Men at tilsynskonsulenterne langt oftere end måske forventet bliver mødt af den 'gode historie', og at et uanmeldt tilsynsbesøg, der er gået godt, får den professionelle stolthed til at vokse – hvad enten det er på et tilbud eller i en plejefamilie.

Før 2014 var uanmeldte tilsyn på det sociale område meget lidt brugt. Fra 2014, da socialtilsynene startede deres virke, til 2016 var der meget få uanmeldte tilsyn i Socialtilsyn Syd. For Socialtilsyn Syd var uanmeldte tilsyn ikke hensigtsmæssige i de første to år, idet alle tilbud og plejefamilier skulle regodkendes.

“

Det er vigtigt, at de faglige metoder kan omsættes til konkrete. Så er jeg kommet, og familien har enten lige sovet eftermiddagslur, eller de er lige gået i gang med familiefrokost med tarteletter. Men jeg har kun oplevet at blive taget godt imod. Det handler meget om, hvordan man træder ind i familiens hjem.”

Tilsynskonsulent på familieplejeområdet

“

Den tidligere konsulent på et tilbud med voksne med svær autisme, sagde til mig, at tilbuddet var meget positiv over for uanmeldte besøg. Men at det var en god ide lige at ringe fra parkeringspladsen, så medarbejderne kunne nå at forberede borgerne.”

Tilsynskonsulent på voksentilbudsområdet

Uanmeldte tilsyn var i de første af Socialtilsyn Syds leveår derfor begrænset til anvendelse ved en risikovurdering med alvorlig bekymring eller et whistleblow. Da regodkendelsesprocessen var tilendebragt, og alle tilbud og plejefamilier var godkendte og bæredygtige, kom de uanmeldte tilsyn gradvist mere i fokus. Nu blev det et mål at se, om billedet fra de anmeldte besøg holdt, når Socialtilsyn Syds tilsynskonsulenter kom på uanmeldt besøg.

For Socialtilsyn Syd har det været vigtigt i 2017 at få indarbejdet en kultur hos såvel tilsynskonsulenter som tilbud og plejefamilier, hvor uanmeldte tilsynsbesøg er en del af 'det normale tilsyn'. Et uanmeldt tilsynsbesøg udføres langt fra kun, når der har været et whistleblow eller der har været grund til bekymring. Det har tilsynskonsulenterne understreget, når de har banket på døren på et uanmeldt tilsyn – måske ovenikøbet på et skævt tidspunkt på dagen eller ugen. Målet på familieplejeområdet i 2017 har været, at en tredjedel af alle plejefamilier skulle have 1 uanmeldt tilsyn og der har været fokus på, at uanmeldte tilsyn også kan ligge om aftenen og i weekender, hvor familiedynamikken kan være en anden.

På voksentilbudsområdet var ønsket, at halvdelen af tilsynene skulle være uanmeldte, mens det på børneområdet med en årsnorm på 2,5 tilsynsbesøg var ønsket, at hvert børnetilbud i gennemsnit fik 1 uanmeldt tilsynsbesøg. Disse mål er nået. Voksentilbudsområdet har samtidig taget seriøst hul på disciplinen 'nattilsyn' på tilbud med vågen nattevagt – til stor faglig tilfredshed for både tilsynskonsulenter og de natmedarbejdere, som tilsynskonsulenterne mødte.

Socialtilsyn Syds tilsynskonsulenter er typisk erfarne socialrådgivere, pædagoger eller andre relevante faggrupper med mange års erfaring inden for det sociale område. Alligevel er det at udføre et uanmeldt tilsyn en svær disciplin, som til stadighed kræver kollegial sparring, erfaringsudveksling og vidensdeling. Tilsynskonsulenten skal både forberede sig grundigt, ift. hvilke temaer der ville være relevante at fokusere på, og være klar til under besøget at bruge sin situationsfornemmelse til at genoverveje disse temaer og måske vælge nogle andre. Er der de medarbejdere på vagt, som ledelsen har sagt – og er ratioen mellem faguddannede og ikke-uddannede den rigtige? Skal fokus være på at forsøge at afdække, om årsagen til et barns tristhed ligger i anbringelsen eller andetsteds? Konsulenten skal lynhurtigt være parat til at skifte fra en plan A til en plan B – og være i stand til at lave en rammesætning af besøget både tids- og indholdsmæssigt sammen med de ansatte/plejefamilien.

At gennemføre et uanmeldt besøg handler også om både respekt og situations- og målgruppeforståelse. Særligt plejefamilier – og i sjældne tilfælde også døgntilbud – kan, når man uanmeldt ringer på døren, stå i en situation, hvor tilsynskonsulenten efter en kort dialog om forholdene vælger at fravige sit ønske om at gennemføre et uanmeldt besøg. Omvendt kan en situation også kalde på, at tilsynskonsulenten så vidt muligt fastholder sit ønske om at gennemføre det uanmeldte tilsyn. I sidste instans er det dog altid tilbuddet eller plejefamilien, som afgør, om og på hvilken måde den enkelte konsulent bliver lukket inden for døren.

For nogle tilbud har det givet god mening på

et anmeldt besøg at tale med ledelsen om, hvordan målgruppen – fx børn eller voksne med autisme eller multiple funktionsnedsættelser – ville blive mindst muligt forstyrret af et uanmeldt besøg. Fællesnævneren for de uanmeldte tilsyn er, at de er uforudsigelige, og at de – det kan tilsynet ikke undgå – skaber en forstyrrelse på tilbuddet eller i plejefamilien. Men forstyrrelsen må ikke blive så stor, at besøget ikke giver den ønskede mening. Socialtilsyn Syd har fået stor anerkendelse for den måde, tilsynstilsynskonsulenterne har forvaltet deres myndighedsopgave på under de uanmeldte tilsyn, hvilket fx fremgår af spørgeskemaundersøgelsen blandt plejefamilier (se side 30) og evalueringen af Projekt Nattilsyn (se side 26).

At blande anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg har skabt nogle nye og hensigtsmæssige processer i tilsynsarbejdet. Et anmeldt besøg får måske en lille klokke til at ringe hos kon-

sulenten, der nogle uger senere gennemfører et uanmeldt besøg og der enten får be- eller afkræftet sin foreløbige bekymring for kvaliteten. Et uanmeldt besøg og et møde med nogle frustrerede medarbejdere giver anledning til et hurtigt anmeldt besøg med ledelsen, hvor man kan italesætte medarbejdernes bekymring og sammen reflektere over, om der er basis for justeringer i driften. For Socialtilsyn Syd supplerer anmeldte og uanmeldte tilsyn på den måde hinanden og giver en både bredere og dybere indsigt i tilbud og plejefamilier.

Det er ikke tilsynets opfattelse, at de uanmeldte besøg i sig selv giver anledning til bekymring, og der ses ikke en tendens til, at uanmeldte tilsynsbesøg giver flere sanktioner. Tværtimod er det Socialtilsyn Syds klare opfattelse, at det interessefællesskab, der er mellem tilsynet og tilbud/plejeforældre om at skabe den bedst mulige kvalitet, også udfolder sig ved de uanmeldte tilsynsbesøg.

“

Vores fornemste opgave på et uanmeldt besøg er at huske på, at når vi træder ind ad døren, så ryster det et tilbud. Derfor skal vi være hurtige til at rammesætte og fortælle, at vi godt er klar over, at det kun er et øjebliksbillede, vi får.”

Tilsynskonsulent på børnetilbudsområdet

Nattilsyn på tilbud – garanti for kvaliteten 24/7

Nattilsyn er både mulige at gennemføre, fagligt relevante og meningsfulde for natpersonalet. Det konkluderer tilsynskonsulenterne bag Socialtilsyn Syds Projekt Nattilsyn fra juni 2017, hvor tilsynskonsulenterne på to døgn udførte nattilsyn på 15 tilbud.

“Nattilsyn på tilbuddene er sindssygt relevant. Natten udgør en tredjedel af borgernes tid, og særligt på tilbud med døgndækning er borgerne ofte vågne og udfordret af angst, behov for lejring eller ensomhed.”

Sådan siger en af de fire tilsynskonsulenter, der i sommeren 2017 på eget initiativ og med ledelsens fulde opbakning gennemførte Projekt Nattilsyn på en række voksentilbud i tre kommuner (Sønderborg, Tønder og Vejle). Inden da havde nattilsyn ikke stor bevågenhed som en del af Socialtilsyn Syds normale tilsynsprofil. Men medieomtale af et plejecenter, hvor en nattevagt havde sovet på arbejde, gav anledning til faglig refleksion i det miniteam, de fire tilsynskonsulenter tilhører – og Projekt Nattilsyn var snart en realitet.

Tilsynskonsulenterne udvalgte 15 tilbud med vågen nattevagt. Der var tale om tilbud med borgere med multiple handicaps, borgere med behov for megen omsorg, mange plejeopgaver, medicin og lejring samt borgere med psykiatriske problemstillinger.

Optimal trivsel om natten

Tilsynskonsulenterne har udarbejdet en evaluering af deres projekt, og konklusionerne i evalueringen er klare. Den vigtigste handler om kvaliteten af tilbuddene, set med ‘natbriller’. Tilsynskonsulenterne var – bortset fra små uhensigtsmæssigheder, som der efterfølgende har været dialog om – meget tilfredse med det, de så. Som her udtrykt i evalueringen fra et af besøgene: Vi møder nogle dygtige medarbejdere og tilbud, der søger at skabe en rød tråd i borgernes liv henover et døgn og sikre, at de, så vidt det er muligt, trives ved at skabe en stabil døgnrytme for borgeren’.

Tilsynskonsulenterne konkluderer, at det var både praktisk gennemførligt og relevant at føre tilsyn om natten. De fleste steder var det muligt at observere og interviewe medarbejdere, få svar på den medbragte spørgeguide og se medarbejdere give borgerstøtte. “Vi er blevet mødt af velforberejede, energiske og ansvarsbevidste medarbejdere, der søger at give borgerne den optimale trivsel om natten,” skriver de.

Fint med socialtilsyn om natten

Også tilbuddene var helt overordnet tilfredse, viser en evaluering, som Socialtilsyn Syd senere bad de 15 tilbud om. De fleste tilbud oplevede formålet med tilsynet som tydeligt, de fleste oplevede nattilsynene som relevante, og natpersonalet havde oplevet tilsynskonsulenterne som kompetente, tillidsvækkende og strukturerede. Det eneste perspektiv, som – forståeligt nok – var tyndt repræsenteret, var borgerperspektivet. Tilbuddene havde oplevet sammenhæng mellem nattilsynene og den

tilsynsrapport, der senere blev udarbejdet, hvor nattilsynets bemærkninger var særskilt markeret. “Fint med et socialtilsyn om natten,” som et af tilbuddene skrev.

En del af formålet med projektet var at understøtte tilsynskonsulenternes egen læring og udvikling. Også her gav projektet et godt resultat. “Der er opnået en erfaring og viden, som betyder, at miniteamet er kvalificeret til at føre tilsyn på alle døgnets timer,” konkluderer de fire medvirkende tilsynstilsynskonsulenter, der i de sidste måneder af 2017 gennemførte yderligere tre nattilsyn.

Socialtilsyn Syd

Tøj med Socialtilsyn Syds logo, tak!

De fire tilsynstilsynskonsulenter bag Projekt Nattilsyn fik inden gennemførelsen af besøgene et kollegialt råd, som skulle vise sig at være et columbusæg. Kollegaen havde kendskab til, at et af tilbuddene for at beskytte borgerne ringede til politiet, hvis der stod uidentificerbare personer på parkeringspladsen om natten. Der var ikke langt fra den oplysning til ønsket om en slags uniformering, der ville give øjeblikkelig genkendelighed og signalere, at tilsynskonsulenterne repræsenterede en myndighed. Som sagt så gjort – ideen blev godkendt i ledelsen, og der blev indkøbt skjorter og fleecejakker med Socialtilsyn Syds logo synligt placeret.

Tøjet blev en succes. Tilsynskonsulenterne oplevede det som en meget virkningsfuld del af rammesætningen. De skulle ikke bruge ‘alenlange’ forklaringer på,

hvem de var, og hvorfor de var der. Tilbuddene oplevede det på samme måde. Som et af tilbuddene skriver i evalueringen: “ (...) det var godt, at de kunne identificere sig – da det ellers ville blive oplevet som utrygt, når der pludselig står nogen og ringer på.”

Plejefamilier roser konsulenter på uanmeldte tilsynsbesøg

Langt de fleste plejefamilier siger, at uanmeldte besøg giver god mening og er relevante for deres godkendelse som plejefamilie.

- “ Vi synes, det er helt på sin plads med uanmeldt besøg (..) Det gør, at man ikke kan planlægge noget og giver et godt billede af en helt almindelig hverdag i vores lille familie.”
- “ (...) Disse tilsyn er gode og nødvendige, og i sidste ende en sikkerhed for de anbragte børn/unge. Så bliv endelig ved med dette (...).”
- “ Det var helt fint. Ulempen ved uanmeldte besøg er, at min mand ikke var hjemme. Det var også heldigt, at jeg lige var kommet hjem 15 min før. Når de kommer i vores ‘fritid’ er det, hvad de risikerer.”

Sådan siger tre af de plejefamilier, der har deltaget i Socialtilsyn Syds spørgeskemaundersøgelse om plejefamiliernes oplevelse af det uanmeldte tilsyn. Spørgeskemaet blev sendt ud til de 100 familier, der har fået uanmeldt tilsynsbesøg fra 1. juli 2017 til 1. nov. 2017. 60 ud af 100 plejefamilier har svaret på undersøgelsen, og langt de fleste plejefamilier siger, at uanmeldte besøg giver god mening og er relevante i forhold til deres godkendelse som plejefamilie.

Plejefamilierne bliver spurgt, om det uanmeldte tilsyn generelt var en god oplevelse. 49 ud af 60 plejefamilier svarer, at det var det i meget høj eller i høj grad. 7 plejefamilier svarede middel, og 4, at det i ‘meget lav’ grad var en god oplevelse.

Familierne blev også spurgt, om de følte sig hørt/respekteret i forhold til den givne tidsmæssige ramme for tilsynets afholdelse. 52 ud af 60 plejefamilier svarede, at det gjorde de i meget høj eller høj grad. 3 plejefamilier svarede middel, og 5 svarede, at det gjorde de i meget lav grad.

Kun de færreste plejefamilier havde konkrete forslag til ting, de gerne så anderledes ved uanmeldte tilsynsbesøg. Enkelte var kritiske over for, at de ikke havde indflydelse på tidspunktet på dagen for et uanmeldt besøg – og et par stykker ville gerne være sikre på, at konsulenterne på et uanmeldt besøg kunne se, at rod ikke var det samme som manglende omsorg...

Alkoholtilbud

● ● ● Helt generelt har Socialtilsyn Syd på sine besøg oplevet alkoholtilbud med en stor og velfunderet faglighed ● ● ●

Socialtilsyn med **alkoholtilbuddene** giver mening

At komme med sociale briller på et sundhedslovsområde – og så have en frist på to år til at få alle tilbud (re-)godkendt – er en stor mundfuld. Men 31. december 2017 kunne Socialtilsyn Syd sige “Tjek.”

Det har været ressourcekrævende, både for alkoholtilbuddene og for Socialtilsyn Syd, og det har været en kompleks proces. For hvordan får man kvalitetsmodellen med dens perspektiver fra den sociale verden til at passe med en række tilbud, der altid har været præget af den medicinske, evidensbaserede tankegang og har haft kliniske retningslinjer, der er nationale?

Men det er lykkedes. Ved årsskiftet 2017/2018 kunne Socialtilsyn Syd sætte punktum og se tilbage på en proces, der startede ud med nogen skepsis fra en del af tilbuddene, men som i løbet af især 2017 blev til et meget fint samarbejde mellem tilsynet og tilbuddene. Dette samarbejde har resulteret i, at ikke bare tilsynet selv, men også tilbuddene giver udtryk for, at det sociale tilsyn har en berettigelse på alkoholområdet.

Grundig opstartsproces

Socialtilsynene overtog opgaven med at føre tilsyn med alkoholtilbuddene den 1. januar

2016. Socialtilsyn Syd brugte det første kvartal af 2016 på to ting: Dels på at danne sig et overblik over antallet af tilbud og vurdere, hvilke tilbud der skulle regodkendes, og hvilke der skulle nygodkendes – herunder også om et tilbud efter loven skulle betragtes som en eller to enheder. Dels at deltage i konferencer og andre møder i tilbuddenes netværk for at forklare, hvordan socialtilsynet kunne give mening på alkoholområdet.

Socialtilsyn Syd etablerede et lille team, der blev klædt godt på fagligt, til at føre tilsyn på alkoholområdet. Der har i 2016 og 2017 været to konsulenter på hvert tilsynsbesøg.

Nogle af tilbuddene har oplevet det som ressourcekrævende, at Socialtilsyn Syd har været nødt til at føre et særskilt tilsyn med alkoholdelen i de tilbud, hvor der både er stof- og alkoholbehandling. Særligt i en regodkendelsesfase har det været nødvendigt at skille besøgene ad, så konsulenterne kunne komme helt til bunds på alkoholdelen. Fremadrettet vil dette kunne administreres mere smidigt,

Fakta om alkoholtilbud

- Der har i perioden 2016-2017 været i alt 29 alkoholtilbud på Socialtilsyn Syds område.
- 12 tilbud var private, og 17 var offentlige.
- 9 tilbud var døgntilbud, og 20 var dagtilbud.
- De 29 tilbud fik i alt 69 tilsynsbesøg i 2016 og 2017.
- Der blev i perioden ingen påbud udstedt.

men der vil stadig være tale om to områder, to budgetter og to indholdsmæssigt forskellige rapporter.

Velfunderede men nyt med borgerperspektiv

Helt generelt har Socialtilsyn Syd på sine besøg oplevet alkoholtilbud med en stor og velfunderet faglighed. Tilbuddene har arbejdet med anerkendte metoder, og overordnet har området en god kvalitet.

Det nye – som Socialtilsyn Syd har bragt med sig på sine tilsynsbesøg – har været kvalitetsmodellen og med den nogle sociale vinkler, som alkoholtilbuddene ikke har været præget af tidligere, fx borgerinddragelse, selvstændighed, relationer og trivsel. Det har været nyt og til dels fremmed for en række af tilbuddene at skulle reflektere over kvalitetsmodellens temaer med konsulenter, der kom fra et for dem nyt tilsyn.

Særligt borgerperspektivet har været i kritisk fokus. Hvad betyder det, når Socialtilsyn Syd siger, at et tilbud skal arbejde med borger-

perspektivet? Hvad kan man udlede af, at en tilsynskonsulent på en given dag taler med to-tre borgere? Det har givet anledning til konstruktive diskussioner, og Socialtilsyn Syd anerkender, at der er basis for refleksion, også hos tilsynet selv af, hvordan man bedst arbejder med borgerperspektivet på alkoholområdet.

Fin modtagelse og dialog

Socialtilsyn Syds konsulenter var spændte, da de tog ud på de første tilsynsbesøg. Med i værktøjskassen var det, der er Socialtilsyn Syds varemærke – den meget dialogbaserede tilgang. Konsulenterne kom tilbage og rapporterede, at de var blevet taget godt imod. De fortalte også, at det gav god mening at tale med ledelse, medarbejdere og borgere om den sociale del af tilbuddenes virke.

Ved udgangen af 2017 er alle tilbud på alkoholområdet (re-)godkendt. Dokumentationen er på plads, og fremadrettet kan Socialtilsyn Syd og tilbuddene koncentrere sig om at fastholde og udvikle kvaliteten af tilbuddene, som det er udtrykt i kvalitetsmodellens temaer.

Små startvanskeligheder – men fine takter i **processen**

Tre alkoholtilbud giver i et gruppeinterview deres syn på mødet med den nye tilsynsmyndighed.

Ordentlig og saglig (re-)godkendelsesproces. Borgerperspektivet giver udfordringer på alkoholområdet. For tilsynskonsulenterne har det nye opgaveområde og de nye snitflader mellem stof- og alkoholbehandling og mellem somatiske og sociale udfordringer skullet indoptages i konsulenternes faglige praksis.

Sådan er nogle af de mange udsagn, der kom ud af et gruppeinterview med et privat døgnbehandlingstilbud (alkohol), et privat ambulansetilbud (alkohol og stof) og et kommunalt dagtilbud (alkohol og stof). De tre tilbud blev spurgt om deres oplevelser af (re)godkendelsesprocessen og samarbejdet med Socialtilsyn Syd.

Godkendelsesprocessen

Et tilbud taler om en 'tung' godkendelsesproces, der bærer præg af, at kvalitetsmodellen er overført fra et socialt område til alkoholområdet. For de tilbud, der både har stof- og alkoholbehandling, har opdelingen i startfasen været kunstig. Ordet 'startvanskeligheder' bliver også nævnt – bl.a. ift. tilsynets evne til at skelne mellem de forskellige love på området. Men generelt er der ros til processen. "Det har været en fin proces og en positiv oplevelse fra start til slut," siger en af de interviewede.

Borgerperspektivet

Generelt roser tilbuddene tilsynskonsulenternes evne til at møde borgerne. De har også været klædt på fagligt til opgaven – selvom de ikke nødvendigvis har haft det samme blik for de somatiske udfordringer hos borgerne som for de sociale udfordringer. Men det reelle dilemma for de interviewede er principielt og handler om, hvor meget vægt tilsynet skal lægge på de konkrete tilbagemeldinger, de får i mødet med borgerne. Disse tilbagemeldinger

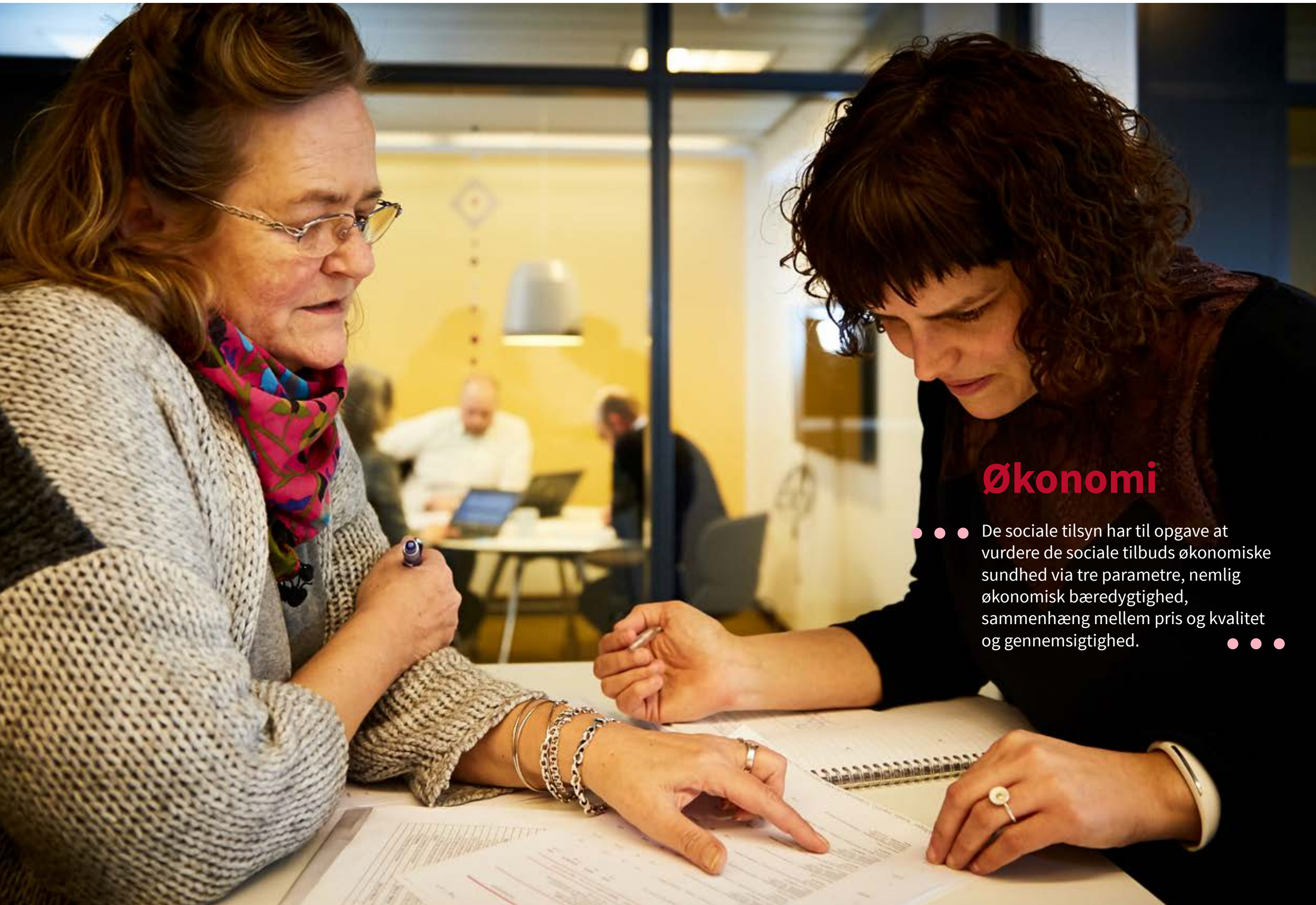
vil altid kun være et øjebliksbillede og måske mest gå på maden, om der er rart at være på tilbuddet, mv. "Hvordan sikres et validt, brugbart billede af borgerperspektivet?", spørger en deltager i interviewet.

Kvalitetsmodellen og rapporten

Kvalitetsmodellen giver lidt... knas. Burde modellen tilpasses området, i stedet for at området skal tilpasses modellen, spørger én. Selve tilsynsrapporterne kunne godt strammes lidt op, mener en anden. Der er meget arbejde i sådan en model. Men igen er der ros til tilsynskonsulenterne, der er gode til at fokusere på det relevante. De er dialogorienterede og kan bruges til at sparre med og til at give råd og vejledning. Konsulenterne er også gode til at skille deres tilsynsopgave fra de øvrige tilsyn, der kommer på tilbuddene.

Til sidst et lille hjertesuk: Borgere på alkoholtilbud har meget svært ved at finde vej til tilsynet, hvis de vil klage. Det er ikke nok, at tilsynet har fokus på, at tilbuddet selv rådgiver og vejleder borgeren – for får borgeren udnyttet sin klageret, hvis han eller hun er afhængige af ydelsen på tilbuddet? Det er en opgave for tilsynet, var budskabet.

Økonomi

- • • De sociale tilsyn har til opgave at vurdere de sociale tilbuds økonomiske sundhed via tre parametre, nemlig økonomisk bæredygtighed, sammenhæng mellem pris og kvalitet og gennemsigtighed. • • •

Vurdering af tilbuddenes økonomi – hvordan?

Socialtilsyn Syd er i 2017 begyndt at bruge benchmarking i det økonomiske tilsyns lovbestemte fokus på bæredygtighed, sammenhæng mellem pris og kvalitet og gennemsigtighed.

Den 1. januar 2017 blev det økonomiske tilsyn med tilbud skrevet ud af kvalitetsmodellen og direkte ind i lovtæksten. Tilbuddene får ikke længere scorer på deres økonomi – men en skriftlig vurdering i tilsynsrapporten typisk i forbindelse med anmeldte tilsyn.

Parametre og frister

Det økonomiske tilsyn foretages som en samlet vurdering af tre parametre:

- Økonomisk bæredygtighed
- Sammenhæng mellem pris og kvalitet
- Gennemsigtighed

Lovgivningen fastsætter, hvad tilbuddene har pligt til at aflevere til Socialtilsynet og hvornår.

Private tilbud skal aflevere:

- Revideret årsregnskab (plus revisionsprotokollat), revideret efter bekendtgørelse om revision af private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn. Og det skal afleveres til Socialtilsyn Syd, så snart regnskabet er revideret.
- Årsrapport som nøgletal til Tilbudsportalen. Frist for indlevering er 1. maj i året efter regnskabsårets afslutning.
- Budget for det kommende år, uploadet til Tilbudsportalen i Socialstyrelsens Excel-skema. Fristen for indlevering (upload) er 1. oktober, i året før budgetåret begynder.

Offentlige tilbud skal aflevere:

- Årsrapport som indberetning af nøgletal til Tilbudsportalen. Frist for indlevering er 1. maj i året efter regnskabsårets afslutning.
- Budget for det kommende år, uploadet til Tilbudsportalen i Socialstyrelsens Excel-skema. Frist for indlevering (upload) er 15. november, i året før budgetåret begynder.

I forbindelse med lovændringen blev der indført en frist for, hvornår Socialtilsynet skal have behandlet budgetter. Frist for behandling af budgetter for private tilbud er den 31. december 2017, mens fristen for behandling af offentlige tilbuds budgetter er 1. april 2018.

Hvordan gik det i 2017?

Mange – men langt fra alle – tilbud indsendte budgetter rettidigt. Det gjaldt for knapt halvdelen af alle tilbud, både private og offentlige, at de overholdt fristerne. Ved årsskiftet 2017/2018 havde Socialtilsyn Syd modtaget 83% af alle private tilbuds budgetter og 66% af de offentlige.

For private tilbud havde Socialtilsyn Syd 31. december behandlet alle budgetter, som var kommet rettidigt. I alt 73% af de private tilbud havde fået behandlet deres budget, mens 10% var under behandling – og 17% endnu ikke havde afleveret budget.

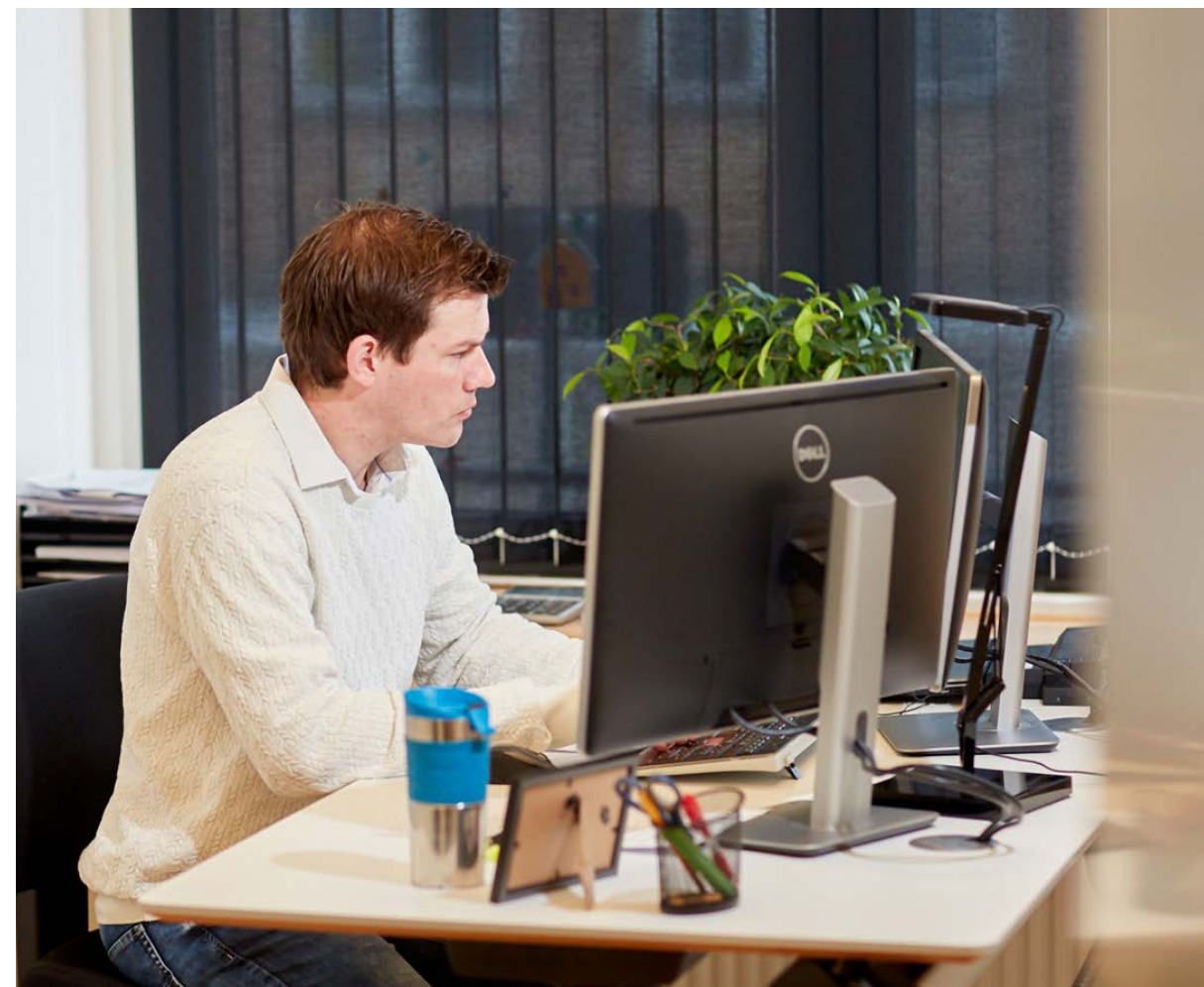
For offentlige tilbud havde 47% fået godkendt et budget for 2018, mens 20% var under behandling. De resterende 33% af de offentlige tilbud havde ved årsskiftet endnu ikke indsendt budget for 2018.

Udfordringer

Enkelte områder i budgetske-maet synes at være særligt udfordrende for tilbuddene.

Personaleomkostninger

Oplysningerne bruges til at kunne vurdere normeringen i forhold til sammenlignelige tilbud. Derfor er det vigtigt, at tilbuddene udfylder oplysninger om det samlede antal budgetterede årsværk inden for de enkelte personalekategorier – også selvom det kan være svært

at vide, præcist hvordan normeringen ser ud i det kommende år.

Ejendomsomkostninger

Socialtilsynet skal som en del af godkendelsen af budgettet påse, at leje af lokaler foregår på markedsvilkår. M2 og M2-priser er derfor en vigtig del af budgetgodkendelsesgrundlaget og skal altid udfyldes, når der er tale om lejede lokaler.

Økonomi og tilsynsbesøg

Socialtilsyn Syds økonomitilsyn arbejder tæt sammen med tilsynskonsulenterne. Økonomitilsynet kan i forbindelse med godkendelse af budget eller gennemgang af regnskab for et tilbud støde på ting, der giver anledning til drøftelser med tilsynskonsulenten for det pågældende tilbud. På samme måde kan konsulenten på et tilsynsbesøg blive opmærk-

som på et forhold, der tages med tilbage til drøftelse med økonomikonsulenten.

Den økonomiske vurdering for et tilbud til brug for tilsynsrapporten udarbejdes af Socialtilsyn Syd omkring to uger før det anmeldte tilsynsbesøg på tilbuddet. Tilsynskonsulenten tager økonomivurderingen med i sit tilsyn. Står der noget i vurderingen, der ikke svarer til den virkelighed, der møder tilsynskonsulenten, rapporteres dette tilbage til økonomikonsulenten.

Som det gælder for Socialtilsyn Syds øvrige virke, har det økonomiske tilsyn en dialogbaseret tilgang. Det betyder, at tilsynet inviterer til en dialog med et tilbud, hvis der er en indikation på, at noget 'ikke stemmer.' Erfaringen er da også, at Socialtilsyn Syd kun sjældent er nødsaget til at benytte sig af sanktioner i forhold til det økonomiske tilsyn.

Benchmarking

De sociale tilsyn har til opgave at vurdere de sociale tilbuds økonomiske sundhed via tre parametre, nemlig økonomisk bæredygtighed, sammenhæng mellem pris og kvalitet og gennemsigtighed. Der er med andre ord nogle meget høje forventninger til, hvad de sociale tilsyn kan nå frem til – forventninger, der er ret unikke for denne sektor.

Socialtilsyn Syd har i 2017 i forbindelse med godkendelse af 2018-budgetter i sine bestræbelser på at løfte denne opgave gjort brug af benchmarking.

I løbet af de fire år, Socialtilsyn Syd har eksisteret, er der opsamlet en række data, som gør det muligt at vurdere, om et tilbuds budget-

poster på en række punkter er på niveau med tilsvarende budgetposter på andre lignende tilbud. Dette sammenholdes med tilsynskon-sulenternes kendskab til de enkelte tilbud. Derudover sammenholdes budgetposter med realiserede tal jf. seneste årsrapport.

Ved budgetgodkendelsen for 2018 har der bl.a. andet været fokus på kompetenceudvikling og borgerrelaterede aktivitetsomkostninger. Disse nøgletal anvendes ved vurderingen af, om pris og kvalitet hænger sammen. Hvis det viser sig, at afsatte beløb til fx kompetenceudvikling afviger fra både realiserede tal og tal for sammenlignelige tilbud, så foretages der en vurdering i samarbejde med tilsynskon-sulenten, og ud fra dette konkluderes der på nøgletallet.

Mulige benchmarking-budgetposter

- Overskud i forhold til omsætning i %
- Lønomsætning i forhold til omsætning i %
- Lønudgifters andel af omsætning (ledelse) i %
- Lønudgifters andel af omsætning (personale ekskl. ledelse) i %
- Kompetenceudviklings andel af omsætning i %
- Ejendomsudgifter i forhold til omsætning i %
- Kompetenceudvikling pr. årsværk pr. år i kr.
- Lønudgifter pr. borger
- Årlig kvadratmeterpris
- Gns. omsætning pr. borger
- Belægningsprocent

Det skal bemærkes, at disse budgetposter er et foreløbigt arbejdsredskab. Disse kan ændre sig i takt med, at Socialtilsyn Syd får udvidet sit erfaringsgrundlag for benchmarkingen.

Socialtilsyn Syd 2017 – fortalt med tal

Antal nye godkendelser fordelt på tilbudstype i 2017

Tilbudstype	Antal nye godkendelser
Plejefamilier	95
Voksenteilbud	7
Børn- og ungetilbud	8
Total	110

Tabellen viser antallet af plejefamilier og tilbud, der blev godkendt af Socialtilsyn Syd i 2017.

Ca. to ud af tre ansøgninger om at blive plejefamilie ender med en godkendelse, mens næsten alle ansøgninger om oprettelse af tilbud ender med en godkendelse. Den primære årsag til denne forskel er, at en stor del af de ansøgere, der ønsker at blive plejefamilie, trækker deres ansøgning tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Derimod er det meget sjældent, at en ansøgning om godkendelse som tilbud trækkes tilbage.

Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2017

Tilbudstype	Antal tilbud	Antal anmeldte tilsynsbesøg	Antal uanmeldte tilsynsbesøg
Plejefamilier	1469	1546	575
Voksenteilbud	315	329	251
Børn- og ungetilbud	161	315	179
Total	1945	2190	1005

Tabellen viser Socialtilsyn Syds tilsynsaktivitet i 2017 fordelt på tilbudstyper samt forholdet mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.

Som det fremgår af tabellen, er antallet af plejefamilier ca. tre gange så højt som antallet af tilbud, og derfor er det også plejefamilierne, der får flest tilsynsbesøg.

Ser man på forholdet mellem voksenteilbud og børn- og ungetilbud, så modtager børn- og ungetilbud næsten ligeså mange tilsyn som voksenteilbuddene, selv om der kun er halvt så mange børn- og ungetilbud som voksenteilbud. Det skyldes, at Socialtilsyn Syd ud fra en overordnet risikovurdering generelt aflægger flere besøg på de tilbud, hvor der er anbragt børn.

69% af alle tilsynsbesøg i 2017 var anmeldte, mens 31% var uanmeldte – mod henholdsvis 86% anmeldte og 14% uanmeldte i 2016. Forskellen mellem de to år dokumenterer, at Socialtilsyn Syd har formået at opfylde sin målsætning om, at omfanget af uanmeldte tilsynsbesøg skulle stige i 2017.

Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype og baggrund for skærpede tilsyn i relation til kvalitetsmodellens syv temaer

	Tilbudstype			Antal
	Plejefamilie	Voksenteilbud	Børn- og ungetilbud	
Antal skærpet tilsyn	2	1	2	5
Baggrund i tema				
Uddannelse og beskæftigelse				
Selvstændighed og relationer	2			
Målgruppe, metoder og resultater	2			2
Sundhed og trivsel	2			2
Organisation og ledelse/ Familiestruktur og familiedynamik	2	1	2	5
Kompetencer		1		3
Fysiske rammer			1	1
Total				13

Socialtilsyn Syd har i 2017 iværksat fem skærpede tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud. De fem skærpede tilsyn har baggrund i fem af temaerne i kvalitetsmodellen.

I tabellen kan man se, at der indgår 13 temamarkeringer i de fem skærpede tilsyn. At antallet af temaer er højere end antallet af skærpede tilsyn, skyldes, at en afgørelse om skærpet tilsyn kan have baggrund i flere temaer i kvalitetsmodellen.

Antal iværksatte påbud fordelt på tilbudstype og baggrund for påbud i relation til kvalitetsmodellens syv temaer

	Tilbudstype			Antal
	Plejefamilie	Voksenteilbud	Børn- og ungetilbud	
Antal iværksatte påbud	19	2	14	35
Baggrund i tema				
Uddannelse og beskæftigelse				
Selvstændighed og relationer				
Målgruppe, metoder og resultater	1		2	3
Sundhed og trivsel				
Organisation og ledelse/ Familiestruktur og familiedynamik	13	1	10	24
Kompetencer	5	1	2	8
Fysiske rammer				
Total				35

Socialtilsyn Syd har i 2017 udstedt 35 påbud fordelt på plejefamilier og tilbud. En plejefamilie eller et tilbud kan modtage flere påbud. Antallet af udstedte påbud er det samme som antallet af temaer, som påbuddene har baggrund i. Det skyldes, at et påbud oftest tager udgangspunkt i et enkelt tema i kvalitetsmodellen.

Et påbud kan optræde som selvstændig sanktion eller som element i et skærpet tilsyn.

Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstype og baggrund for tilbagekaldelser i relation til kvalitetsmodellens syv temaer

	Tilbudstype			Antal
	Plejefamilie	Voksen-tilbud	Børn- og ungetilbud	
Antal tilbagekaldte godkendelser	2	0	0	2
Baggrund i tema				
Uddannelse og beskæftigelse				
Selvstændighed og relationer	1			1
Målgruppe, metoder og resultater	1			1
Sundhed og trivsel				
Organisation og ledelse/ Familiestruktur og familiedynamik	1			1
Kompetencer	2			2
Fysiske rammer				
Total				5

Tabellen viser, at Socialtilsyn Syd i 2017 ikke har tilbagekaldt godkendelsen for tilbud, mens to plejefamilier har fået tilbagekaldt deres godkendelse. De to tilbagekaldelser er sket på baggrund af manglende kvalitet inden for flere temaer i kvalitetsmodellen. Ligesom ved iværksættelse af skærpet tilsyn kan en tilbagekaldelse være begrundet i flere temaer i kvalitetsmodellen.

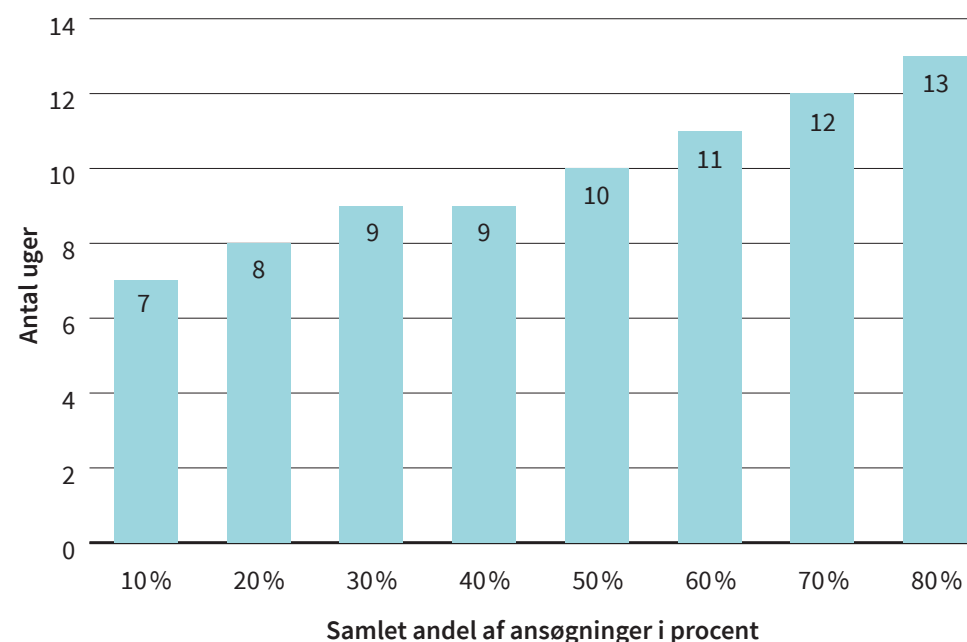
Socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om godkendelse

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for plejefamilier

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en plejefamilieansøgning i Socialtilsyn Syd var i 2017 11 uger mod 14 uger i 2016.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid tælles fra dagen, hvor Socialtilsyn Syd modtager en ansøgning, indtil ansøger(e) modtager en afgørelse vedrørende ansøgningen. En ansøgning afsluttes altid med en afgørelse fra socialtilsynet, medmindre ansøgningen trækkes tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Af samme årsag inkluderer opgørelsen af sagsbehandlingstider kun færdigbehandlede ansøgninger.

Længste sagsbehandlingstid i forhold til den procentvise andel af ansøgninger for plejefamilier

I tabellen ses den længste sagsbehandlingstid opgjort i intervaller af ansøgninger. 10% af alle ansøgninger er færdigbehandlet efter 7 uger, 50% af alle ansøgninger er færdigbehandlet inden for 10 uger, og 80% af ansøgningerne er færdigbehandlet inden for 13 uger.

Socialtilsyn Syd har nedbragt den længste sagsbehandlingstid for 80% af ansøgningerne fra 18 uger i 2016 til 13 uger i 2017.

Socialtilsyn Syd har som målsætning for 2018, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for plejefamilieansøgninger – lige som den længste sagsbehandlingstid for 80% af ansøgningerne – nedbringes til 10 uger.

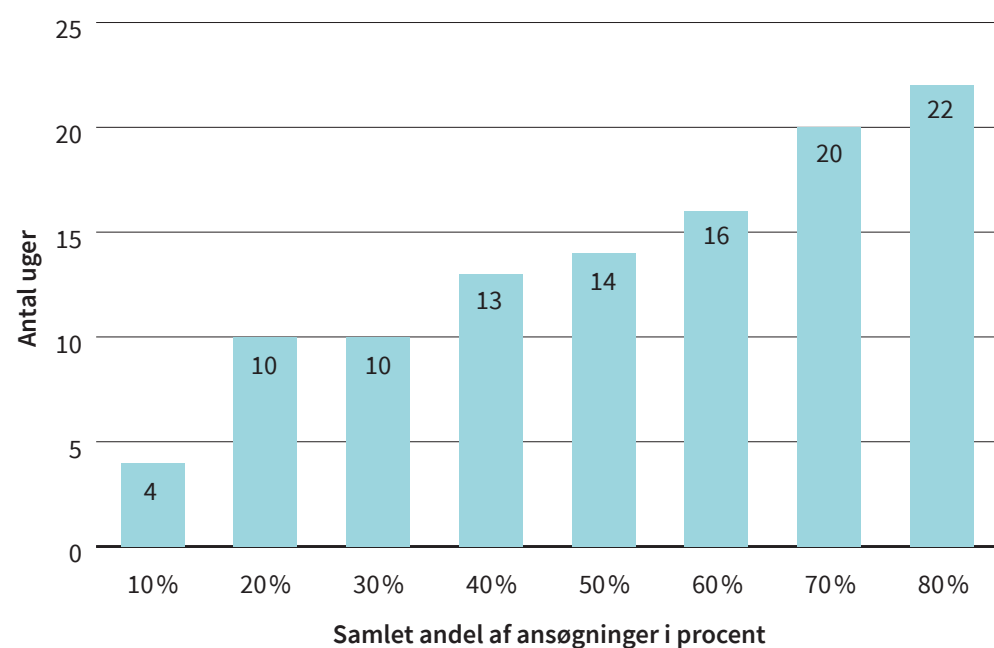
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for tilbud

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en tilbudsansøgning i Socialtilsyn Syd var i 2017 på 17 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for tilbud bliver opgjort på samme måde som for plejefamilier. Her skal det i øvrigt bemærkes, at det at ansøge om godkendelse som tilbud kan være en længere proces, der kan indeholde justeringer af målgrupper, tilsynsmæssig organisering mm.

Hvis ansøgningen er fuldt oplyst, og tilbuddet på forhånd har udarbejdet den fornødne dokumentation, har Socialtilsyn Syd imidlertid mulighed for at behandle ansøgningen hurtigt. I flere tilfælde har Socialtilsyn Syd kunnet behandle en ansøgning på 4 uger. Tilbagetrukne ansøgninger inkluderes ikke i opgørelsen over sagsbehandlingstiden for godkendelse af nye tilbud.

Længste sagsbehandlingstid i forhold til den procentvise andel af ansøgninger for tilbud

I tabellen ses den længste sagsbehandlingstid opgjort i intervaller af ansøgninger. Det fremgår, at 10% af ansøgningerne behandles inden for 4 uger, 50% af ansøgningerne bliver færdigbehandlet inden for 14 uger, og 80% af ansøgningerne færdigbehandles inden for 22 uger.

Som det ses, er der en større spredning i sagsbehandlingstiden ved godkendelse af tilbud end ved godkendelse af plejefamilier. Det skyldes som anført ovenfor, at der er en mere 'håndholdt' mellemliggende proces fra ansøgning til godkendelse.

Tabellen viser også, at et tilbud kan få behandlet sin ansøgning meget hurtigt, hvis ansøgningen er fuldt oplyst, og tilbuddet i dialogen med Socialtilsyn Syd kan redegøre klart for faglige målsætninger mv.

Indtægter i 2017

Socialtilsynet skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af indtægterne i det forgangne år. I nedenstående tabel fremgår indtægter i 2017 for Socialtilsyn Syd.

	Indtægter 2017
Indtægter fra familieplejeområdet	26.733.000 kr.
Indtægter fra tilbudsområdet	24.381.000 kr.
Indtægter jf. § 3 i Lov om socialtilsyn (andre ydelser)	576.000 kr.
Indtægter i alt	51.690.000 kr.

Takster 2017	
Grundtakst pr. år	
0 – 7 pladser	31.576 kr.
8 – 24 pladser	37.891 kr.
25 – 49 pladser	63.152 kr.
≥ 50 pladser	94.728 kr.
Ny-godkendelser	
0 – 7 pladser	19.717 kr.
8 – 24 pladser	23.660 kr.
25 – 49 pladser	39.433 kr.
≥ 50 pladser	59.150 kr.
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	
0 – 7 pladser	6.547 kr.
8 – 24 pladser	7.856 kr.
25 – 49 pladser	13.093 kr.
≥ 50 pladser	19.640 kr.
Skærpet tilsyn pr. kvartal	
0 – 7 pladser	7.894 kr.
8 – 24 pladser	9.473 kr.
25 – 49 pladser	15.788 kr.
≥ 50 pladser	23.682 kr.

STS+ – vi kan mere, end vi skal

I lov om socialtilsyn har Folketinget – usædvanligt tydeligt i forhold til andre love om den offentlige velfærd – tilkendegivet, at socialtilsynene sideløbende med at være tilsynsmyndighed kan sælge deres viden. Når et sådan ‘kan’ formuleres i §3 i loven, læser Socialtilsyn Syd det nærmest som et ‘bør’. Derfor arbejder vi målrettet på at opsamle og omsætte viden og kompetencer fra vores tilsynsarbejde, så det bliver så interessant, at nogen vil betale for det.

For tydeligt at skelne konsulentbistand og undervisning fra myndighedsudøvelse og vejledning, betegner vi det ‘STS+’, når vi agerer som konsulenter med udgangspunkt i lovens §3.

STS+ tilbyder en bred palette af ydelser:

- Seminarer, dialogmøder og gå hjem-møder
- Kvalitets sikring af dagplejeydelser
- Kvalitetsvurdering af plejehjem
- Tilsyn med danskuddannelse til voksne udlændinge
- Kurser
- Kvalitets sikring af Servicelovens §§ 103 og 104
- Ad hoc-opgaver

Se STS+ hjemmeside for yderligere oplysninger
socialtilsynsydplus.dk

Socialtilsyn Syd 2017 – mellem kontrol og udvikling

Godt 3000 gange ringede en af Socialtilsyn Syds tilsynskonsulenter sidste år på døren til enten en plejefamilie, et voksentilbud eller et børn- og ungetilbud – det højeste antal tilsynsbesøg i tilsynets fireårige levetid.

I årsrapporten for 2017 beskriver Socialtilsyn Syd sin rolle som garant for kvaliteten og som sparringspartner for udvikling og læring i både tilbud og plejefamilier. Årsrapporten giver samtidig et indblik i de bærende principper i socialtilsynets faglighed, herunder tilsynsfaglige vinkler på begrebet kvalitet, arbejdet med det risikobaserede tilsyn og udviklingen af en hensigtsmæssig balance mellem anmeldte og uanmeldte tilsyn.

Årsrapporten er – blandt andet – rettet mod tilbud og plejefamilier, der i den daglige praksis arbejder med at fastholde og udvikle kvaliteten. Med årsrapporten får de mulighed for at få en dybere forståelse af Socialtilsyn Syds rolle og arbejde med dette.

Men forhåbentlig kan årsrapporten også bidrage til, at socialfaglige og socialpolitiske beslutningstagere får vigtig viden om, hvad Socialtilsyn Syd gør og opfanger som tilsynsmyndighed – og dermed kan årsrapporten være et lille, men interessant bidrag til udviklingen af socialområdet i samspillet mellem staten, kommunerne og private aktører.

Socialtilsyn Syd - finansieringsbehov for 2019

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe

Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
24-05-2018

Finansieringsmodel for Socialtilsynene

Det er kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommunes ansvar at Socialtilsyn Syd har den nødvendige kapacitet til at indfri formålet med lov om socialtilsyn. Derfor er det tilsvarende kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommune, som ved den årlige budgetlægning beslutter, hvilket budget, Socialtilsyn Syd skal råde over for at kunne tilvejebringe den nødvendige tilsynskapacitet.

For at varetage dette ansvar på betryggende vis - og for at understøtte ensartethed på landsplan og samtidig sikre, at den finansiering, som Faaborg-Midtfyn vil opkræve, i hovedsagen svarer til den DUT-kompensation, der er aftalt mellem Staten og KL ved tilsynenes etablering - har styregruppen for socialtilsynene godkendt en fælles beregningsmodel som grundlag for opgørelsen af hvert enkelt tilsyns finansieringsbehov – og dernæst takstberegninger.

Beregningen tager udgangspunkt i antallet af tilbud og plejefamilier, der skal føres tilsyn med, sammenholdt med det gennemsnitlige tidsforbrug til at løse en række kerneopgaver i sammenhæng med tilsynene. Tidsestimatet for de fleste opgaver stammer fra DUT-forhandlingerne om lov om socialtilsyn i 2013. Styregruppen med repræsentanter fra KL, Socialstyrelsen samt forvaltningscheferne i de 5 tilsynskommuner har tidligere år foretaget mindre justeringer i modellen, men har ikke foretaget ændringer i beregningsmodellen til 2019 i forhold til 2018.

Modellen er overvejende en taksametermodel, hvor antallet af tilbud og plejefamilier, der skal føres tilsyn med, fastlægger, hvor stort finansieringsbehov, det enkelte tilsyn har – og dermed, hvor stort et budget, man kan råde over. For Socialtilsyn Syd er det ca. 70% af budgettet, som reguleres direkte ud fra, hvor mange tilsyn, der skal gennemføres. Til sammenligning kan nævnes, at for de regionale børnehuse er det 40% af budgettet, som er direkte afhængig af antallet af sager, som det enkelte børnehus behandler. Modellen indeholder en mindre del rammefinansiering dels i forhold til lokalt betingede omkostninger, dels til håndtering af fælles faglige forhold som f.eks.

whistleblower-ordningen. Disse budgetandele ændrer sig kun, hvis der enten lokalt eller i fællesskab blandt tilsynene træffes beslutning herom.

Socialtilsynene har fokus på løbende at tilpasse omkostningerne til de opgaver, der skal løses. Samtidig har de fem socialtilsyn fokus på, at de forventninger, der var og er til socialtilsynene i forlængelse af tilsynsreformen, skal indfries.

Finansieringsbehov i alt for Socialtilsyn Syd 2019

Med udgangspunkt i den godkendte finansieringsmodel har Socialtilsyn Syd i foråret 2018 opgjort finansieringsbehovet og de deraf afledte takster for 2019. Dette redegøres der for i de kommende afsnit. Dette notat vil – sammen med eventuelle kommentarer, der måtte komme hertil fra KKR i Syddanmark – indgå som grundlag for kommunalbestyrelsen for Faaborg-Midtfyn Kommunes behandling af budget 2019.

Socialtilsyn Syds samlede budget for 2019 tager udgangspunkt i følgende forudsætninger om antal tilbud og plejefamilier:

Antal tilbud og plejefamilier	2017	2018	2019
Antal tilbud (voksen)	313	298	318
Antal tilbud (børn og unge)	166	170	155
Total – tilbud	479	460	473
Antal plejefamilier	1527	1539	1475

Sammen med modellens mange andre forudsætninger og Socialtilsyn Syds lokale driftsudgifter for 2019 – som er fratrukket den andel af faste udgifter, som salg af konsulentydelse skal medfinansiere - er Socialtilsyn Syds samlede finansieringsbehov 52,7 mio.

Mer- eller mindreforbrug fra tidligere år indarbejdes i det efterfølgende års drift, så taksterne ikke svinger unødigt som følge af almindelige driftsforskydninger. Det overførte mer/mindreforbrug fra regnskab 2017, som kunne påvirke finansieringsbehovet for 2019 er derfor 0 kr. Dette styringsrationale svarer til vilkårene i den mellemkommunale styringsaftale.

For 2019 har Socialtilsyn Syd indarbejdet en rammereduktion på 2 pct. af det opgjorte finansieringsbehov. Dette sker som udmøntning af Socialtilsyn Syds tilkendegivelse om effektiviseringer i forbindelse med den mellemkommunale dialog om Socialtilsyn Syds finansieringsbehov og takster for 2017. Tilkendegivelsen blev givet som Socialtilsyn Syds bidrag til at realisere det generelle omprioriteringsbidrag, som kommunerne på det tidspunkt var underlagt for 2018 og 2019.

Effektiveringingen fremkommer således:

Finansieringsbehov i mio. kr.	2019
Finansieringsbehov før effektivisering	-52,7
Effektivisering 2%	-1,1
Finansieringsbehov efter effektivisering	-51,6

Med afsæt i modellens forudsætninger om ressourceforbrug til hhv. tilsyn med plejefamilier og sociale tilbud, skal det samlede finansieringsbehov fordeles på følgende måde mellem de to hovedområder:

Finansieringsbehov	2018	2019
Plejefamilieområdet – finansieres via én betaling pr. kommune fordelt efter objektive kriterier	28.300.000	27.200.000
Tilbudsområdet – finansieres via takst til tilbuddene	25.400.000	24.400.000
FINANSIERINGSBEHOV I ALT	53.700.000	51.600.000

Takster på tilbudsområdet

Det samlede finansieringsbehov til tilsyn med tilbudsområdet på 24,4 mio. indeholder skønnede indtægter på i alt ca. 1,4 mio., som vedrører betaling for nygodkendelser af tilbud, væsentlige ændringer i tilbuds godkendelsesgrundlag, skærpet tilsyn og særligt ressourcekrævende tilsynsopgaver, jf. bekendtgørelse om socialtilsyn § 29, stk. 4 og 5. Den direkte fakturering af disse særlige aktiviteter sikrer, at de ressourcer, der benyttes hertil, ikke fragår den tilsynsopgave, som finansieres af alle andre tilbud via grundtaksterne.

Tilbuddenes årlige basistakst fastsættes og differentieres inden for 4 størrelseskategorier med udgangspunkt i tilsynsopgavens omfang. I forbindelse med praksisfastlæggelse af den fælles finansierings- og takstmodel, blev det i 2013 aftalt, at tilbud med mange pladser betaler en højere tilsynstakst end tilbud med færre pladser, idet man forudsatte, at tilsynsopgavens omfang ville være større for de største tilbud. Det er en del af tilsynenes fælles finansierings- og takstmodel, at fordelingen sker med en vægtning på 1, 1,2, 2 og 3 mellem de 4 kategorier.

Socialtilsyn Syd har det seneste år indledningsvis undersøgt forholdet mellem tilsynsopgavens omfang og tilbuddenes størrelse. Denne

erfaringsopsamling vil fortsætte, således at der tilvejebringes det bedst mulige grundlag for den fremtidige takstfastlæggelse.

Til dækning af et finansieringsbehov på i alt 23,0 mio. blandt anslået 473 tilbud, opkræver Socialtilsyn Syd følgende:

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2018	2019
1-7 pladser	32.676	32.249
8-24 pladser	39.210	38.699
25-49 pladser	65.351	64.498
50+ pladser	98.027	96.747

Den samlede takst for 2019 for hvert tilbud opkræves i januar 2019.

Takster for særlige ydelser

Nygodkendelser

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2018	2019
1-7 pladser	22.733	22.437
8-24 pladser	27.280	26.925
25-49 pladser	45.467	44.875
50+ pladser	68.200	67.312

Væsentlige ændringer

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2018	2019
1-7 pladser	8.388	8.295
8-24 pladser	10.066	9.954
25-49 pladser	16.776	16.591
50+ pladser	25.164	24.886

Taksten for skærpet tilsyn følger som udgangspunkt grundtaksen, som falder lidt. Derudover falder taksten for væsentlige ændringer og nygodkendelser lidt. Timepris for tillægstakster efter § 29, stk. 4 og 5 vil være 630 kr. i 2019.

Plejefamilieområdets finansiering – betaling pr. kommune

Som det fremgår ovenfor er plejefamilieområdets finansieringsbehov 27,2 mio., hvilket er godt halvdelen af Socialtilsyns Syds samlede finansieringsbehov. Fordelingen af det samlede finansieringsbehov for plejefamilieområdet sker efter kommunernes andel af 0-17 årige (oplysninger hentet hos Danmarks Statistik februar 2018).

Modsat tilbudsområdet dækker den samlede opkrævning på plejefamilieområdet også nygodkendelser og grundkurser, sagsbehandling af væsentlige ændringer i godkendelsesgrundlag, særligt ressourcetrækkende tilsyn, samt skærpet tilsyn.

Til dækning af et finansieringsbehov på 27,2 mio. til at føre tilsyn med plejefamilier, opkræver Socialtilsyn Syd følgende:

Objektiv finansiering – Kommuner	2018	2019
Assens	956.056	911.743
Kerteminde	524.274	501.282
Langeland	206.508	195.763
Middelfart	887.956	850.340
Nordfyns	676.479	643.451
Nyborg	714.227	688.167
Odense	4.219.581	4.067.917
Svendborg	1.269.737	1.217.262
Ærø	93.596	91.570
Billund	637.186	608.364
Esbjerg	2.579.320	2.479.560
Fanø	67.107	66.538
Fredericia	1.168.193	1.129.757
Haderslev	1.253.402	1.200.681
Kolding	2.205.926	2.136.814
Sønderborg	1.643.683	1.565.999
Tønder	828.574	785.192
Varde	1.181.328	1.129.008
Vejen	1.042.257	1.003.848
Vejle	2.770.487	2.685.272
Aabenraa	1.336.844	1.285.191
Frederiksberg	2.042.904	1.970.897
Total	28.305.625	27.214.617

Finansieringsbehov pr. plejefamilie	2018	2019
Objektiv finansiering pr plejefamilie	18.392	18.449

I forhold til 2018 betyder finansieringsbehovet for 2019, at taksten stiger med 0,3 % pr. plejefamilie. Stigningen skyldes, at der er færre plejefamilier og færre nygodkendelser til at dække de faste omkostninger.

Hver kommunes bidrag til den objektive finansiering opkræves i januar 2019.

Socialtilsyn Syd – intern budgetfordeling

Det samlede finansieringsbehov på 51,6 mio. forventes forbrugt ud fra følgende overordnede budgetterede udgiftsfordeling:

UDGIFTER	2018	2019
Lønninger, objektiv finansiering plejefamilier	19.475.000	17.800.000
Lønninger, tilbudsområdet	18.450.000	16.500.000
Lønninger, staben	6.867.500	7.300.000
Øvrige personaleomkostninger	2.460.000	2.400.000
Bygninger/IT (Incl. udbudsomkostninger vedr. IT)	2.870.000	4.800.000
Andre aktivitetsomkostninger	1.332.500	1.200.000
Budgetteret over/underskud	42.100	-600.000
Overhead	2.255.000	2.200.000
UDGIFTER I ALT	53.752.100	51.600.000

1

Socialtilsyn Syd har desuden budgetteret med indtægter i 2019 på i alt 1,5 mio. fra salg af konsulentydelse, jf. mulighederne i lov om socialtilsyn § 3. Således er Socialtilsyn Syds samlede driftsbudget tilsvarende større. Herunder er det sikret, at Socialtilsyn Syds omkostninger til lokaler, administration og overhead indregnes som omkostninger i forhold til Socialtilsyn Syds salg af konsulentydelse svarende til disses andel af det samlede budget.

Der er i 2019 budgettet indregnet omkostninger til udskiftning af IT systemet Tilsyn.dk. Denne omkostning er ikke indlejret i tilsynenes finansieringsmodel, hvilket kommer til udtryk ved, at der budgetteres med et underskud i 2019.

Perspektiver for kommende års finansieringsbehov

I budget 2020 vil Socialtilsyn Syd som udgangspunkt ikke indarbejde yderligere effektiviseringer, idet tilsynene står over for en udskiftning af IT systemet Tilsyn.dk. Denne omkostning er ikke indlejret i tilsynenes finansieringsmodel. Tilsynene vil som udgangspunkt afholde omkostningerne ved udskiftning af IT-fagsystem inden for driftsrammen, så det ikke medfører takststigninger for tilbud og kommuner.

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

¹ Alle beløb er opgjort i 2019 priser og der vil ske fremskrivning ift gældende regler. Beløb vedrørende tidligere år er fremskrevet med KL's sædvanlige PL.

Dato: 24. april 2018
Kontaktperson: Camilla Fyhn Milland
Telefon: 21339184
E-mail: cfm@haderslev.dk

NOTAT

Konsekvenser ved at flytte dele af misbrugsbehandlingen

Indledning

I udspil fra Sundheds- og Ældreministeriet, "Sundhed hvor du er" (december 2017), fremgår initiativ om, at behandlingen af patienter med misbrug og samtidig psykiske lidelser skal samles i regionerne. I forlængelse af udspillet fra Sundheds- og Ældreministeriet, har Danske Regioner sammen med Lægeforeningen, Bedre Psykiatri og Dansk Psykiatrisk Selskab den 24. marts 2018 fremlagt udspil om at flytte ansvaret for rusmiddelbehandling fra kommunerne til regionerne.

I nærværende notat er beskrevet nogle af de konsekvenser, som der fra et kommunalt perspektiv ses, såfremt det besluttes at flytte dele af misbrugsbehandlingen fra kommunerne til regionerne.

Beskrivelse af konsekvenser

Kommunerne overtog ansvaret for rusmiddelbehandlingen med kommunalreformen i 2007. Kommunerne får flere i behandling end før, og succesraten er øget. Der var, i 2006, i amtsligt regi 11.500 borgere i misbrugsbehandling. I 2014 var der i kommunalt regi 16.500 borgere i behandling. Der er således tale om en stigning på 43 %. Succesraten er i samme periode steget fra 28 % til 41 %. Samtidig er behandlingstiden blevet væsentlig kortere. I amtsligt regi var et behandlingsforløb, i 2006, på 422 dage, mens det i kommunerne i gennemsnit er på 227 dage. Der er således tale om en reduktion på 46 %.

Kommunerne er bekymrede over udspillet, herunder særligt, fordi rusmiddelindsatsen spiller en vigtig rolle, hvis kommunerne skal lykkes med den helhedsorienterede og sammenhængende indsats overfor borgerne. Fra kommunal side er vi bekymrede for, at en flytning af misbrugsindsatsen til regionerne vil medføre en mere opdelt indsats, og at det vil skabe en ny snitflade til kommunen, som ikke løser borgerens samlede problemer. Mennesker med dobbeltdiagnoser har ofte udfordringer på mange områder såsom økonomi, bolig, familieproblemer, beskæftigelse, sundhed mm. Den lokale forankring i kommunerne,

vurderes vigtig, idet det muliggør en helhedsorienteret og sammenhængende indsats, hvor der på samme tid kan arbejdes med flere af de områder, der skaber udfordringer i borgerens liv.

I misbrugsbehandlingen, der finder sted i kommunerne, er der et vigtigt fokus på at bidrage til at unge får bygget bro til uddannelse og job, og misbrugsbehandlingen koordineres i dag parallelt med beskæftigelsesindsatsen. Dette ser vi, virker godt. Der kan være en bekymring for, hvordan dette fokus vil blive fastholdt i regionalt regi, og hvilke incitamenter regionen har til at sikre denne koordinering.

Såfremt dele af misbrugsbehandlingen flyttes forudses det, at antallet af borgere i behandling vil falde, og at sammenhængen med både den beskæftigelsesmæssige, sociale og familiemæssige indsats vil gå tabt. Det vil medføre store menneskelige omkostninger for borgerne og væsentlige merudgifter for kommunen. Kommunerne har således et stort økonomisk incitament til at hjælpe de borgere, der har brug for hjælp til at komme i behandling.

Kommunerne anerkender, at der fortsat er behov for at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien i forhold til borgere, der både er i misbrug og er udfordret af psykisk sygdom. Der er derfor også fokus på at udbygge dette samarbejde til gavn for borgerne. På det tværkommunale niveau samarbejdes der eksempelvis med regionen om dette i initiativet "Sammen om psykiatri", i samarbejdsaftalen i Sundhedsaftalen vedrørende borgere med psykisk lidelse og samtidigt misbrug i Region Syddanmark samt i samarbejdet om de særlige psykiatripladser. Endvidere er der igangsat SATS-pulje projekt "Vi bygger bro", som fokuserer på fælles undervisning for medarbejdere i behandlingspsykiatrien og kommunerne med fokus på borgere med psykisk sygdom og samtidigt misbrug.

Referat fra belægnings- og driftsmøde den 6. april 2018, kl. 10.30 – 12.00

Mødet afholdes Esbjerg Rådhus, Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Deltagere:

- Lise Willer, Esbjerg Kommune
- Rolf Dalsgaard Johansen, Haderslev Kommune
- Christian Schacht-Magnussen, Region Syddanmark
- Rasmus Thode Rask, Region Syddanmark
- Tove Tørnes, Fælleskommunalt socialsekretariat
- Camilla Fyhn Milland, Fælleskommunalt socialsekretariat

Afbud:

Dagsorden

1. Status ift. belægning og drift på de sociale regionale tilbud (fast punkt)

Det ser overordnet fornuftigt ud med belægningen. Der er fortsat særligt fokus på belægningen på Center for Høretabs elevhjem.

Region Syddanmark gør opmærksom på, at der er venteliste ift. personer med autisme samt personer med en udviklingshæmning, der har en dom. Endvidere er der venteliste ift. personer med en spiseforstyrrelse. Der er på Pomonahuset indvisiteret 6 personer med en spiseforstyrrelse - 3 personer er på venteliste. Den gennemsnitlige opholdstid er 1 ½ - 2 år.

2. Status for 2017 herunder lukningen af Bognæs og midlertidige reguleringer i 2019.

Status regnskab 2017:

Regnskabsresultat for hele socialområdet i Region Syddanmark viser et mindre overskud:

- Handicapcenter Storebælt – 4,9 % i overskud.
- Handicapcenter Nordøstfyn – 4,0 % i underskud (lukningen af tilbuddet Bognæs indgår heri).
- Specialcenter for Unge og Voksne – 1,8 % i overskud.
- Børne- og Autismecenter

- Autismedelen - 5,7 % i overskud. Efterregulering af overskud på ca. 0,8 mio. kr. i 2019.
- Børnehusene – 3,6 % i overskud.
- Center for Kommunikation og Hjælpemidler
 - Center for Høretab - Skole Børn 2,9 % i underskud og Skole Unge 4,5 % i underskud.
 - Center for Høretab - Elevhjem – 13,6 % i underskud.
Efterregulering af underskud på ca. 1,2 mio. kr. i 2019
 - Center for Kommunikation og Hjælpemidler i Odense – Balance
- Socialcenter Lillebælt
 - Egely - Balance
 - Øvrige del af Socialcenter Lillebælt – 5,7 % i underskud.
Efterregulering af underskud på ca. 0,4 mio. kr. i 2019.

3. Status for Region Syddanmarks børneområde (hvis noget nyt)

- Herunder bl.a. status for elevhjemmet på Center for Høretab

Region Syddanmark havde intet nyt at berette.

Ift. elevhjemmet på Center for Høretab udsender Fælleskommunalt socialsekretariat et spørgeskema til kommunerne med henblik på afdækning af, hvilke tilbud kommunerne anvender til målgruppen samt hvilke udviklingstendenser, der præger området og udviklingen af behovet for pladser. Spørgsmålene formuleres i generelle vendinger. Der spørges således ikke specifikt ind til anvendelsen af Center for Høretab. Det kan overvejes, om skemaet også skal sendes til de midtjyske kommuner, som det landsdelsdækkende tilbud, Center for Høretab, dækker.

4. Drøftelse af vedlagte notat om et socialområde i Region Syddanmark

Notatet blev drøftet. Det blev drøftet, at sagen skal til drøftelse i Socialdirektørforum. Det er således ikke en orienteringssag, som det fremgår af det fremsendte notat. Det blev aftalt, at notatet inden da sættes på dagsorden i økonomisk arbejdsgruppe med henblik på arbejdsgruppens betragtninger. Notatet ligger op til ændringer ift. de principper, der er aftalt i Rammeaftalen. Sagen er derfor af principiel karakter.

5. Temadag for børn og ungeområdet den 26. april

Region Syddanmark afholder i samarbejde med Odense Kommune en temadag for børne- og ungeområdet den 26. april 2018.

Det blev på belægnings- og driftsmødet aftalt, at alle syddanske kommuner inviteres med til temadagen (inden belægnings- og driftsmødet havde de fynske kommuner samt kommuner i trekantsområdet modtaget invitation til temadagen).

6. Status på Nyborgskolen (hvis noget nyt)

Der var intet nyt at berette

7. Eventuelt

Der var intet til eventuelt

Referat fra møde i Koordinationsforum den 18. april

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

1. Velkomst og siden sidst

Niels Arendt Nielsen orienterede om følgende aktuelle emner:

- De særlige pladser. Kommunerne kæmper hårdt for at finde borgere til de særlige pladser. Et væsentligt problem er samtykkeproblematikken, da borgerne ikke vil ind på pladserne. Et andet problem er, at visitationskriterierne til pladserne opleves at være for snævre.
- Regeringen har meldt ud, at de ville flytte en større del af misbrugsområdet til regionen. Der er intet nyt om, hvor meget man ønsker at flytte. Regeringen skelner ikke mellem stof- og alkoholmisbrug.

Koordinationsforum havde følgende kommentarer:

- Man skal passe på, at psykiatrien ikke bliver fanget af sundhedsområdet. Der er et socialt aspekt i det. God dagsorden med de særlige pladser.
- Det er et problem med de selvejende institutioner, at de ikke indgår i rammeaftalen og er omfattet af takstaftalen. Det er en udfordring, når kommunerne betaler budgettet, og betaler for de bygninger, de selvejende institutioner bor i.
 - Louise Tarp Thorgaard, KL fortalte, at KL er opmærksom på problematikken, men at det er en svær problematik.

2. Rammerne for køb og salg af sociale ydelser

Indstilling:

Der ønskes en fælles drøftelse af analyseprojektets indhold og perspektiver med fokus på:

- Hvilke udfordringer giver det i køb og salg af sociale tilbud, at det ikke altid er tydeligt, hvilket niveau af støtte der er indeholdt i en given takst?
- Hvad vil det betyde for køb og salg af sociale ydelser, hvis der skabes højere grad af gennemsigtighed og sammenlignelighed bl.a. gennem beskrivelse af niveauet af støtte, der gives i indsatsen?
- Hvilke erfaringer har kommunerne med at sammenkoble støtteniveau og takster på botilbudsområdet? Hvad har I gjort? Hvilke udfordringer har der været? Hvilken gevinst har det givet?
- Hvilke muligheder og udfordringer ses i forhold til fælles retningslinjer regionalt/nationalt for fastsættelse og brug af ydelsespakker?
- Hvad kan være omfattet af fælles retningslinjer?
- Er der øvrige områder, som savnes belyst i analyseprogrammet?

Referat

Regeringen og KL har med ØA18 iværksat et flerårigt fælles analyseprogram med en række indsatsområder. Som en del af analyseprogrammet er det aftalt at igangsætte en analyse af rammerne for køb og salg af sociale ydelser, herunder undersøge hvordan tilpasninger i takststrukturen i højere grad kan understøtte progression for borgerne og sikre en mere omkostningseffektiv styring i kommunerne.

Chefkonsulent Louise Tarp Thorgaard, KL gav på mødet give en kort præsentation af analysens indhold, metode og leverancer.

Louise fortalte blandt andet om mulige løsningsmodeller:

- Fælles retningslinjer for fastsættelse og brug af ydelsespakker pba. viden om de eksisterende modeller.
- Fælles Faglige Begreber som et styringsredskab, der kan styrke dokumentation og dermed understøtte sammenligninger af indhold og pris på tværs.
- Modeller til at indbygge progressionsfremmende incitament i taksterne for sociale tilbud.
- Tiltag til understøttelse af kontraktstyring på det sociale marked
- Sikre ensartethed i fastsættelse af takster, herunder skabe øget klarhed om reglerne i finansieringsbekendtgørelsen.
- Afdækning af reglerne vedr. mellemkommunal refusion for sundhedsydelse.
- Andre muligheder for at understøtte effektiv prisfastsættelse og indkøb via ændringer af den eksisterende markedsstruktur, herunder via øget udbud.
- Bedre tværgående data.

Programleder Gitte Duelund Jensen, KL præsenterede projektet Fælles Faglige Begreber Fælles Faglige Begreber har til formål digitalt at understøtte en mere ensartet og struktureret dokumentationspraksis på socialområdet.

Hans Andersen og Jane Møller Pedersen, KL præsenterede kort KL's benchmarkingværktøj til botilbud.

Koordinationsforum havde i den efterfølgende drøftelse fokus på følgende områder:

Kommentarer til chefkonsulent Louise Tarp Thorgaards korte præsentation af analysens indhold, metode og leverancer.

- Forskellige styringsmæssige logikker for forskellige borgere.
- Godt med fokus på bedre kontraktstyring, på løbende myndighedsopfølgning og på afslutning af borgere. Det er vigtige styringsgreb.
- Potentialet for at optimere styringen ligger i lige så høj grad på § 85-området som på botilbudsområdet.
- Arbejde med gennemsigtighed på to fronter: Gennemsigtighed i taksten (hvad den dækker over) og gennemsigtighed ift. borgerens progression.

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

- Forskellige udfordringer, der skal tages højde for, når man vil belønne progression. Fx nemmere at sætte borgere ned i ydelse, hvis man starter højt.
- For kommuner, der arbejder med differentierede takster, er der en udfordring ift. botilbuddenes incitament til at arbejde ned af indsats-trappen.
- Udgifterne stiger på trods af stort fokus på takster. Skyldes fx tilbud, der lukker samt at tillægstaksterne stiger.
- Vigtigt at indtænke kultur. Styring er fortsat et fremmedord for nogle sagsbehandlere.
- Differentierede takster kan også komme til at virke udgiftsdrivende. Nogle kommuner overvejer at gå tilbage til én takst.
- Udfordring for sælger, når der kommer meget fokus på at forhandle takster. Sælger kommer til at bruge mange ressourcer på dette.

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Kommentarer til programleder Gitte Duelund Jensens præsentation af projektet Fælles Faglige Begreber:

- Ros til KL. Det er prisværdigt, at I har indsamlet de mange erfaringer, der allerede findes i kommunerne på området.
- Det er en udfordring, at VUM ikke har fokus på borgerens progression, men den tager meget afsæt i det kompenserende. Der er stor interesse fra udfører i at kunne bidrage med dokumentation om borgerens progression - der er et momentum nu!
- VUM er omfattende, og at vi skal passe på med ikke at bruge VUM ift. alle borgere og ydelser.
- Vi er en af de kommuner, der køber FSIII til både social og sundhed. Det er vigtigt at se det fuldt implementeret, før vi er parate til at arbejde med fælles faglige begreber.
- Vigtigt ift. Fælles Faglige Begreber at indtænke kulturbegrebet. Styring er et fremmedord, og derfor er det vigtigt at indtænke, hvordan vi kan få FFB til at blive noget, man ser som en fordel i det daglige arbejde.
- Det kan blive et rigtig godt dialogværktøj. Som stor sælgerkommune er der ikke noget mere ringe end en dårlig dialog.
- Er tilhænger af, at man prøver at få regionerne med, da de driver nogle vigtige tilbud. Det er vigtigt at stille krav igennem kontrakterne, så vi i højere grad kan styre leverandørerne ift. metoder og krav til progression. Holbæk Kommune har forsøgt at revitalisere kontaktudformningen.

Kommentarer til Hans Andersens og Jane Møller Pedersens korte præsentation af benchmarkværktøjet til botilbud:

- Redskabet inkluderer relevante parametre og vurderes at være meget anvendeligt
- Værktøjet kan med fordel præsenteres på de regionale styregruppemøder.

3. Kortlægning af Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland

Indstilling:

Det indstilles, at sagen drøftes med henblik på udarbejdelse af rammeaftalen for 2019-2020.

Koordinationsforum havde i den efterfølgende drøftelse fokus på følgende områder:

- Det er vigtigt at drøfte, hvordan man definerer, hvad et godt liv er.
- Hvad er det for et serviceniveau, vi vil tilbyde denne målgruppe?
- Hvis vi ser 10 år frem, er anbefalingerne så holdbare? Det tvivler jeg på.
- Godt, at anbefalingerne bevæger sig væk fra, at specialiseret viden kun kan leveres på en matrikel.
- Hvordan kan vi bevare jeres specialiserede viden, hvis eller når Center for Døvblindhed og Høretab må lukke?
- Der er behov for en principiel drøftelse på det højt specialiserede børne- og voksenområdet om blandt andet, hvilke tilbud, der er behov for i fremtiden.

Bilag:

Rammeaftalesekretariatet Nordjylland eftersender kortlægning fra Region Nordjylland forud for mødet.

4. Status på de sikrede institutioner – rammeaftalen 2017

Indstilling:

Det indstilles, at koordinationsforum drøfter status på de sikrede institutioner – herunder om der regionalt har været særlige drøftelser, som er relevante i et tværregionalt perspektiv.

Koordinationsforum havde i den efterfølgende drøftelse fokus på følgende områder:

- Kapaciteten er de seneste år blevet nedjusteret på de sikrede institutioner. I dag er der 106 pladser.
- Der er sket en tilpasning af kapaciteten i region sjælland. Belægningsprocenten er dog på ca. 70 pct. på begge sikrede institutioner i regionen.
- Det er en succeshistorie, at vi landsdækkende, på tværs af regioner og med KL, er lykket med at drøfte og påvirke kapaciteten mv på de sikrede institutioner.
- Der er en fin dialog med regionen om kapacitet mv på de sikrede institutioner.
- Vi har haft en fin dialog med den sikrede institution i regionen om uddannelse og undervisning.

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

5. Kofoedsminde – ny vejledning

Indstilling:

Det indstilles, at Koordinationsforum tager orienteringen til efterretning.

Koordinationsforum havde i den efterfølgende drøftelse fokus på følgende områder:

- Kommunerne har fået en ekstra regning pga overbelægning på Kofoedsminde i både 2017 og 2018 og på grund af, at tilbuddet er objektivt finansieret.
- Det kunne være et tema på næste Koordinationsforum at drøfte, hvornår kommunerne selv kan henvise domstype 2 til Kofoedsminde, da pladserne er fuldt objektivt finansieret.
- Det er et totalt skråplan, at Kofoedsminde bare kan øge antallet af pladser og sende regningen til kommunerne via den objektive finansiering.
- Opfordrer KL til at presse på for at få set på reglerne om den objektive finansiering for særligt de domstype 2 borgere.
- Vigtigt, at vi får talt om, hvordan finansieringen bør være fremadrettet.
- OBS! Der er vist modtagepligt på Kofoedsminde. Der skal derfor være nok pladser på institutionen i forhold til efterspørgslen efter pladser!

Til orientering har Børne- og Socialministeriet opdateret vejledning om botilbud mv. til voksne efter reglerne i almenboligloven, serviceloven og friplejeboligloven (vejledning nr. 4 til serviceloven). I den opdaterede vejledning præciseres blandt andet, at borgere med domstype 2 skal placeres på en åben afdeling – enten på Kofoedsminde eller et andet botilbud efter servicelovens § 108.

Det blev besluttet at punktet vedrørende objektiv finansiering og kommunernes visitering til tilbuddet tages op igen på næste møde i Koordinationsforum.

6. Koordination af de lands- og landsdelsdækkende tilbud

Indstilling:

Det indstilles, at den samlede opgørelse samt udkast til fælles tekst drøftes og godkendes af Koordinationsforum.

Det blev besluttet, at rammeaftalesekretariatene udarbejder et udkast til aftaletekst, der sendes i høring og til godkendelse i Koordinationsforum.

Bilag:

Opgørelse over kapacitet og belægning samt udkast til fælles rammeaftaletekst vedr. lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger eftersendes fra rammeaftalesekretariatene.

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

Dato: 23. april 2018

Sags ID: SAG-2013-00893
Dok. ID: 2521973E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 6 af 6

7. Status på dialog med National Koordinationsstruktur

Indstilling:

Det drøftes, hvorvidt dialogen giver anledning til særlige opmærksomhedspunkter, som skal håndteres i fælleskommunalt regi.

Koordinationsforum havde i den efterfølgende drøftelse fokus på følgende områder:

Vigtigt at tale med Socialstyrelsen om:

- Hvordan man håndterer de matrikelløse tilbud.
- At det er vigtigt at have fokus på andet end "optælling" af pladser.
- Hvordan man opretholder det faglige niveau til de små målgrupper.

8. Evt.

Mødedeltagere:

Direktør Henrik Aarup-Kristensen, Brønderslev Kommune
Direktør Rikke Albrechtsen, Frederikshavn Kommune
Direktør Steinar Eggen Kristensen, Randers Kommune
Centerchef Lotte Henriksen, Aarhus Kommune.
Direktør Anne Vang, Ballerup Kommune
Direktør Vini Lindhardt, Slagelse Kommune
Direktør Christian Harsløf, Roskilde Kommune
Direktør Lise Plougmann Willer, Esbjerg Kommune
Direktør Rolf Dalsgaard Johansen, Haderslev Kommune
Handicap- og Psykiatrichef Thomas Knudsen, Slagelse Kommune

Derudover deltager:

Konsulent Morten Aggerholm, Rammeaftalesekretariatet Nordjylland
Chefkonsulent Maria Eeg Smidt, Rammeaftalesekretariatet Midtjylland
Konsulent Camilla Fyhn Milland og konsulent Tove Tørnæs, Rammeaftalesekretariatet Syddanmark
Chefkonsulent Povl Skov, Rammeaftalesekretariatet Sjælland
Specialkonsulent Nana Angell Hald og specialkonsulent Sine Hansen, Rammeaftalesekretariatet Hovedstaden
Chefkonsulent Helene Lund Therkelsen, KKR-Nordjylland
Chefkonsulent Birgitte Lambrechtsen, KKR Syddanmark
Konsulent Anne Andersen, KKR-Sjælland
Konsulent Søren Sandahl, KKR Hovedstaden

Fra KL-sekretariatet:

Kontorchef Niels Arendt Nielsen
Chefkonsulent Louise Tarp Thorgaard
Specialkonsulent Hans Andersen
Chefkonsulent Jane Møller Pedersen
Programleder Gitte Duelund Jensen
Konsulent Rasmus Lumbye
Chefkonsulent Hanne Gøttrup